

Je učeni mož iztrgan pozabi?

V Pišecah slovesnost ob stoletnici izida Pleteršnikovega slovarja - Govoril predsednik Kučan - Vrsta uglednih obiskovalcev - Bodo domačijo zaščitili?

Pišece - Pred pravkar obnovljeno rojstno hišo slovaropisca Maks Pišnika se je v soboto dopoldne zbrala ob domačinih tudi množica uglednih in vplivnih gostov iz političnega, kulturnega in znanstvenega življenja Slovenije. Za Pišečani je že dveletno požrtvovano delo in že izpeljane akcije, s katerimi so že zeli svojega rojaka in v pomen njegovega dela predstaviti Sloveniji. Zdaj so ob stoletnici izida prve knjige Pleteršnikovega slovensko-nemškega slovarja priredili še vseslovensko proslavo.

Poleg slavnostnega govornika, predsednika države in častnega predsednika organizacijskega odbora Milana Kučana, so se udeležili tudi minister za šolstvo dr. Slavko Gaber s sodelavci, predsednik državnega sveta dr. Ivan Kristan, podpredsednik SAZU Ciril Zlobec, akademik dr. Franc Jakopin, dr. Jože Toporišič, dr. Peter Venczel in drugi.

Prof. dr. Jože Toporišič je prisotni predstavil Pleteršnika in njegovo delo. Na poljuden način je opisal, kako se je profesor iz Pišec lotil mučotrnega dela, ko je zbiral besede iz zaklada, ki ga narod govorji in piše, izločal izraze, ki se niso prijeli, ter s temeljitim delom poskrbel za slovenski pravopis in naglas. Naglasu in tonski izgovarjavi besed je dal poseben poudarek, določil pa je tudi besedno vrsto. Dr. Toporišič je poudaril, da je Pleteršnik slovar doslej, vendar samo deloma presegel le Slovar slovenskega knjižnega jezika.

Kot je dejal dr. Toporišič, ki tudi sam izhaja iz krajev ob potoku Gabernica, sta se nedaleč stran rodila tudi prvi slovenski slovnica Adam Bohorič in prevajalec Svetega pisma Jurij Dalmatin. "V trikotu Sava-Sotla-Orlica so torej plodna tla za slovenski jezik. Ta trikot ima pomembno vlogo v slovenski zgodovini, vendar ne tudi v slovenski zavesti o tem, zato moramo vsi, ki od tod izhajamo, storiti, da bo to drugače," je pozval.

PRENOVLJENA DOMAČIJA - Po slovesnosti je predsednik Kučan predal ključe domačije dr. Toporišiču, ki je nato odpril spominske prostore v prenovljeni hiši ter stalno razstavo Pleteršnikovih del in predmetov iz časa njegovega življenja. (Foto: B. D.-G.)

laže sporazumevanje in komuniciranje z drugimi evropskimi narodi, "je menil in se njegovim rojakom v Pišecah (posebej še Marjan Ogorčev, Francu Orniku in Martinu Dušču) ter ljudem v brežiški občini zahvalil za ta izjemni dogodek ter za to, da Pleteršnik ni utonil v pozabo. "Verjamem, da bo izpolnjeni dolg republike, da Pleteršnikovo rojstno hišo zavaruje kot kulturni spomenik in jo tako obvaruje pred propadom in pozabom, potrdil, da obstajajo merila za to, kaj je in kaj ni nepomembno za našo prihodnost," je še dejal predsednik Kučan.

B. D.-G.

Mag. Boštjan Kovačič

Boštjan Kovačič minister

Skrbel bo za uvajanje lokalne samouprave

NOVO MESTO - Državni zbor je 16. septembra imenoval mag. Boštjanja Kovačiča za ministra brez listnice, katerega delovno področje bo uvajanje nove lokalne samouprave in državne uprave. Kovačič bo skrbel tudi za koordinacijo med vlado in parlamentom.

Mag. Boštjan Kovačič je bil v dosedanjem poklicni karieri vodja izobraževalnega centra pri Zavodu za izobraževanje kadrov in produktivnosti dela, direktor centra srednjih šol v Novem mestu, predsednik OK ZKS Novo mesto, predsednik novomeške občinske skupščine - od koder je odšel predčasno zaradi t.i. novomeške gradbene afere - pomemnik direktorja Iskre v Žužemberku in leta 1990 predsednik novomeškega občinskega izvršnega sveta. Bil je poslanec državnega zbora v prejšnjem mandatu.

Boštjan Kovačič se je rodil 28. aprila 1950. Po gimnaziji v Novem mestu se je vpisal na Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani, kjer je diplomiral in tudi magistriral.

Predlog za imenovanje mag. Boštjanja Kovačiča za ministra brez resorja je predsednik vlade dr. Janez Drnovšek posredoval državnemu zboru že januarja, vendar ga je 1. februarja začasno umaknil. Vzrok za začasen umik so bile predpostavke o domnevnom nezakonitem Kovačičevem ravnjanju, ki pa jih niso mogli potrditi.

TILIA

Trgovsko in proizvodno podjetje, 68000 Novo mesto, Bršljin
Tel.: 068/324-442
Fax.: 068/323-209

TRGOVINA Z MATERIALOM ZA centralno kurjavo vodovod, plin elektriko, barve, laki

SERVIS IN MONTAŽA gorilcev centralne kurjave, vodovoda plinskih peči, klima naprav

NOVO NOVO NOVO NOVO peči EUROWARM že od 43.000 dalje gorilci BENTON že od 49.500 dalje

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA

PRIPOROČAMO

- nizkotemperaturni kotel KIV Transko za prvo vgradnjo ali za zamjenjavo dotrajane kotla za centralno kurjavo
- segrevanje sanitarne vode s toplotno črpalko je najcenejše
- hišna avtomatika vam prihrani od 10 — 30% energije
- samo strokovna montaža in servisiranje oljnih in plinskih gorilcev vam zagotavlja redno delovanje in majhno porabo goriva
- TERMOTEHNIKA je pravi naslov za dobavo, montažo in servisiranje sistemov ogrevanja, vodovoda, plina, klima naprav itd.

Tel. 068/322-550, 323-903, 323-933
Fax: 068/322-050

Nagranec tega tedna je 022865 BEBAR FRANC, DRAGOVANJA VAS 14, 68343 DRAGATUŠ

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415
ZARADI VAS

RAZREŠILI SO DIREKTORJA

KRŠKO - Upravni odbor Kmečke zadruge Krško je konec prejšnjega meseca (22. avgusta) zaradi ugotovljenih nepravilnosti v poslovanju zadruge odpoklical dotedanjega direktorja Franca Češnovarja. Za določen čas, in sicer za dobo treh mesecev, so imenovali vršilce te dolžnosti. O začetku pa je bil na včerajšnji seji upravnega odbora, ki na njih bi odločili tudi o usodi (o bodočem delovnem mestu) razrešenega direktorja.

Trgovci z umazanim blagom

Spodleteli izvoz slovenskih odpadkov, med katerimi so bile tudi krkne kemikalije, se verjetno uvršča med manj opazne dogodke v trgovini z neželenim in prepovedanim blagom, saj so oči javnosti nekako bolj uprte v trgovce z radioaktivnim materialom. Toda vse več je znamenj, ki kažejo, da se je Slovenija sicer neuspešnim izvozom spustila v nečeden posel. Po mnenju Zelenih Slovenije so se odpadki znašli v Kolumbiji na nezakonit način in zahtevajo odstop ministra dr. Pavla Gantarja.

Kolumbijski posel sicer ne razkriva ničesar novega v ravnanju tistih, ki proizvajajo škodljive odpadke, in v početju tistih, ki so tako ali drugače poklicani, da varno shranijo različne škodljive snovi. Tako proizvajalci kot oni drugi imajo polna usta besed o neškodljivosti različnih odpadkov, pogosto pa so redkobesedni, ko bi moralis jasno povedati, kakšne odpadke pravzaprav odlačajo. Ali so se obnašali drugače, ko so pripravljali domačine na gradnjo (komunalnega) smetišča v Leskovcu pri Novem mestu? Ali so bili kaj drugačni, ko so razlagali, kaj bo na predvidenem bodočem posavskem regijskem smetišču? In ne nazadnje, ali se ne gredo skrivalnic v iskanju najprimernejše lokacije za odlagališče radioaktivnih odpadkov, nastalih v krški jedrske elektrarni?

MARTIN LUZAR

Danes v Dolenjskem listu

na 3. strani:

● Težaven letnik za kletarjenje

na 4. strani:

● Še letos naj bi nehalo ropotati

na 7. strani:

● Odplate spuščajo, kamor nanese

na 9. strani:

● Kako so vodilni »reševalci« podjetje

na 11. strani:

● Voda je kot kri v naših žilih

na 12. strani:

● Prisluhnimo otrokom, da bomo preživel

na 15. strani:

● Obsodbe vredne grožnje upokojencem

JANEZ JANŠA V METLIKI

METLIKA - V četrtek, 22. septembra, bo ob 20. uri v Kulturnem domu v Metliki javna tribuna "Slovenija kam?", ki jo organizira Regijska koordinacija za Dolenjško in Belo krajino Socialdemokratske stranke Slovenije. Kot gost večera se je bodo udeležil predsednik stranke Janez Janša.

SREČANJE DELAVCEV V GOSTINSTVU IN TURIZMU NA LISCI

SEVNICA - Sindikat delavcev v gostinstvu in turizmu priredil v petek, 23. septembra, na Lisci 3. srečanje svojih zastopnikov. Lanj je bilo tako vseslovensko srečanje gostincev in turističnih delavcev v Kostanjevici na Krki. Na okroglo mizo o problematiki gostinstva in turizma so povabili poleg predsednika svobodnih sindikatov Slovenije Dušana Semoliča še ministra za gospodarske dejavnosti dr. Maksa Tajnikarja, ministrica za delo Rino Klinarjevo in predsednika GZS Dagmarja Šusterja. Delavci se bodo pomerili v športnih igrah, se napotili na krajše izlete v okolico Lisce, ogledali si bodo sevnški grad in se pomudili pri nakupu in industrijskih prodajalnah sevnških podjetij.

V čast slovenskemu admiralu

V Vinici so nadvse slovensko sprejeli rojaka Jureta Šterka - Minister Kacin mu je podaril nož

admiralu slovenske mornarice, ministru Jelku Kaciu. Predsednik Milan Kučan pa je poslal pismo v katerem je Juretu Šterku čestital.

V kulturnem programu so nastopili vinski tamburaši, v nadaljevanju popolnovega pa je za zabavo igral ansambel Tonija Verderberja.

J. ŽURA

tabakum
export-import
trgovina s kmetijsko mehanizacijo
zastopstvo VESNA MARIBOR

GOLDONI
TRAKTORJEV, MOTOKULTIVATORJEV IN KOSILNIC.

Vabimo vas tudi v našo prodajalno na Podbevškovo 5. v obrtni cono na Cikavi, v kateri ponujamo bogato izbiro kmetijske mehanizacije, za katero vam nudimo v septembru in oktobru dodatni popust. Vljudno vabljeni!

ITO

SPREJEM - Na nedavni konferenci Evropske federacije za biotehnologijo na Otočcu so preučevali in izmenjali informacije o najnovnejših znanstvenih in strokovnih dosežkih uveljavljenih raziskovalnih ustavov in svetovne fermentativne industrije. Sodobna proizvodnja antibiotikov, encimov in organskih kislin ter fermentirane hrane in pijač narekuje nenehno spremjanje najnovnejših tehnoloških raziskav. Zato je delovni sestanek, kakšnega predstavlja omenjena konferenca na Otočcu, toliko pomembnejši način informiranja o novostih. Slovenska biotehnologija sicer že zavzema dokaj opazno mesto v farmacevtski in prehrabni industriji, vendar je po misiju strokovnjakov še v razvojni fazi. Ob začetku znanstvene konference so pripravili na Otočcu sprejem za udeležence. Na banketu na Otočcu se je znanstvenik pridružil minister dr. Rado Bohinc. Na sliki: v Dolenjski galeriji v Novem mestu je udeležence znanstvene konference, katere organizacijski odbor je vodil dr. Marin Berovič, pozdravil predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilija. (Foto: M. Luzar)

VRME
Ob koncu tedna bo suho in tolo, ponekod pa tudi sončno vreme.

Brez papeževega obiska

Dvainestdeseto veliko romanje papeža Janeza Pavla II. je bilo tokrat posvečeno Balkanu, končalo se je na robu pekla na Zemlji. Slovenije tudi tokrat sveti oče ni obiskal in s tem je sprožil vprašanja o vzrokih za to. Ko se je papež odločil, kam bo šel v svoji balkanski posredniški misiji, ga je verjetno vodila želja srečati se z vsemi tremi stranmi, vpletjenimi v balkansko vojno. Slovenija k sreči ni vpletena v to vojno, vsaj ne neposredno, in potem takem papežev obisk v njej ni bil nujno potreben. Janez Pavel II. se je s potovanjem v Zagreb predstavil kot usmiljen človek, ki gre prav na mejo srbske pravoslavne cerkve obiskat svojo ranjeno cerkev in ranjeni narod in ki z lepo besedo združi rane. Na stadionu, kjer je papež maševal ob tokratnem obisku na Hrvaškem, so odmevale tudi slovenske besede, namenjene Slovencem. "Vsem navzočim slovenskim narodnostim izrekam prisrčno dobrodošlico z željo, da bi bili v svoji deželi ustvarjalci razvoja, utemeljenega na pristnih človeških vrednotah." Ali je v te besede papež skril odgovor, zakaj ga ni bilo na obisk v Slovenijo? Mogoče meni, da Slovenija še ni zrela za tovrstni obisk? Morebiti so pri tokratni balkanski turneji odločile tudi take simpatije enega največjih svetovnih vladarjev, saj ima Vatikan v Hrvaški poslužnega zaveznika, nekdanjega krakovskega nadškofa Wojtyla pa v kardinalu Kuhariću osebnega prijatelja.

OLGA LEVSTIK, tehologinja v sevnici Lisci: "Očitno je Vatikan ocenil, da pri nas še ni takšne demokracije, da država še dokaj niha med dvema družbenima ureditvama in zato papež ni bil v Slovenijo. Na Hrvaško pa je papež šel, da bi dal srbski pravoslavni cerkvi jasno vedeti, kako daleč seže rimskokatoliška cerkev. Menim, da je bila papeževa odločitev o neobisku Slovenije in obisku naše vzhodne sosedje predvsem politična."

BRANKA JANEŽIČ, kmetica z Mostarja pri Monokrougu: "Za nas bi bilo vsekakor mnogo bolje, da bi papež prišel k nam z Zahoda in ne iz države, ki je še v vojni. Bojim se, da ga po zadnjih dogodkih se nekaj časa ne bo k nam in ga bomo morali hoditi gledati in poslušati čez mejo, v kakšno sosednjo državo. Sem članica SKD in sosedka predsednika moje stranke, Lojzeta Peterleta, zato so me še bolj prizadele zadnje škodljive potete LDS in Peterletov odstop."

IVANA RAČKI, upokojenka iz Travnikova v Loškem potoku: "Sploh me ne zanima, zakaj papež ni prišel k nam. Sem zmerna kristjanka in se ne strinjam z levimi ne z desnimi skrajneži in tudi pretilanimi pobožnjakarji ne. Papeža ne moremo k nam na štriku vleči. Preveč je skrajnež na obeh straneh. To na primer pomeni, da za povojne poboje v Rogu niso krivi le levi, ampak tudi tisti, ki so ljudi vabilni v domobranstvo."

BRANKA CEBIN, dijakinja kočevske gimnazije: "Ne vem, zakaj papež ni prišel k nam. Na politiko se ne spoznam. Politika in vera sta si zelo podobni. Očitno nas papež ne mara. Sicer pa nas Slovencev ne mara nihče. Nismo kulturni. To se lepo vidi, če greš po Kočevju. Nasloplj mišlim, da gre povod za nekakšne skrajnosti in tudi na področju vere, saj so eni že preveč verni, drugi pa ne verujejo v nih."

IVAN PUGELJ, delavec obrata Žaga v Novolesu v Straži: "Osebno ne vidim nobenega problema v tem, da se papež ni odločil, da bi obiskal našo novo mlado državo. Tudi ne vem, kaj bi se potem spremeno, če bi prišel. Morda bi v Sloveniji res uvedli v šolo verouk, vendar se mi zdi tak ukrep nepotreben. Verjetno bi tudi naš cenjeni predsednik Milan Kučan sledil maši med množico vernikov."

EMIL VEHOVAR, podjetnik z Rake: "Prav je, da papež pride tudi k nam, saj je ogromno Slovencev, ki so bili vzgojeni v katoliški veri. Res pa je, da je vera eno in povsem drugo politika. Če sem kristjan, še nisem krščanski demokrat. Nisam prav ljudje, ki so papežev obisk odložili, ker menda pri nas še niso (za vero) prave politične strukture na oblasti, tako kot so na Hrvaškem. Če bomo čakali pravi čas, potem papeža ne bo nikoli."

FRANC ČERNELČ iz Brezincev: "V naši državi se ni kaj dosti spremeno. Vse je ostalo isto, celo isti ljudje nam vladajo in tudi iste vrste demokracije (v narekovah) inamo, kot smo jo imeli nekoč. Po mojem mnenju je to glavni razlog, da papež ne pride tudi k nam. Sam sem prepričan, da je njegov obisk potreben, saj se pri nas, kot sem še, čez 70 odst. prebivalcev izreka za skataličane."

BORIS FORTUN, tehnolog v Beltu, doma iz Damlja: "Menim, da je zelo dobro da papež tokrat ni obiskal tudi Slovenije, kar pomeni, da nas ne daje v isti koš z drugimi državami bivše Jugoslavije. Na Hrvaško je po mojem mnenju mirjeti strasti, kar je že storil tudi v Srbiji in v Bosni, a mu tja ni uspelo priti. Mislim pa, da bi bilo lepo, če bi nas sveti oče obiskal ob kakšni drugi priložnosti, na primer skupaj s Švicem in Avstrijo."

ANTON MALEŠIČ, skladisnik v Beti, doma iz Metlike: "Zaradi tega, ker je bil papež na Hrvaškem, pri nas pa ne, nas ne bi smela boleti glava. Hrvaška je država v vojni in je zanj zaradi tega toliko bolj zanimiva. Pri njih se je življenje ljudi postabalo in papež jim želi vrnilti vero v boljšo prihodnost. Mislim, da bi bil dobro, če bi papež prišel tudi k nam, da spreobrne narod. Mislim, da bi bil odziv Slovencev na njegov obisk pozitiven."

Celjski obrtni sejem postal okno v svet

Velik delež dolenskega drobnega gospodarstva

CELJE - "Slovensko malo gospodarstvo doživlja svoj preporod," je ob otvoritvi 27. mednarodnega obrtnega sejma, 9. septembra, v Celju, kjer je razstavljal 1.800 razstavljalcev, dejal republiški minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar. V našem malem gospodarstvu je zdaj zaposlenih za 86.000 delavcev ali skoraj 18 odst. vseh zaposlenih v naši državi. Ti ustvarijo 23 odst. celotne realizacije, 42 odst. profita in 11 odst. izvoza. Donostnost in produktivnost sta v malem gospodarstvu nekajkrat višja kot v drugem delu gospodarstva.

In kaj lahko zapišemo ob rob te naše največje gospodarske razstave, ki si jo je do zaključka v nedeljo og-

• Na petkovi okrogl mizi o razvoju malega gospodarstva je minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar poudaril, da sicer soglaša, da je treba obrtnikom omogočiti lažji dostop do denarja, vendar skladno z evropskimi merili. Tajnikar je še omenil, da naj bi ob koncu tega leta povečali odstotek sredstev, namenjenih drobnemu gospodarstvu vsaj za pet odstotkov, kar gotovo še zdade ne bo pokrilo vseh potreb in zahtev, če vemo, da sedaj sklad za malo gospodarstvo razpolaga le s 341 milijoni tolarjev. (P. P.)

Iedalo blizu 250.000 obiskovalcev? Sejem z močno mednarodno udeležbo je veliko okno slovenskega malega gospodarstva v svet, kar lahko sklepamo tudi po laskavnih izjavah, ki so jih dali vodilni gospodarstveniki iz raznih evropskih dežel, kot so Italija, Nemčija, Avstrija itd. Celjski sejem je prerasel kramarske okvire in vedno bolj stopa ob bok svetovno uveljavljenih tovrstnih sejemskih prizreditv.

Velik delež je prispevalo tudi belokranjsko in dolensko malo gospodarstvo, ki je tokrat razstavljal pod okriljem trebanjske obrtne zadruge Unitehna oz. novomeške zavarovalnice Tilia. Naši obrtniki in podjetniki so bili celo med nagrajenimi, kar velja za podjetje MKS, d.o.o., iz Cerovca v Beli krajini, ki je dobilo "bronasti ceh" za debelinski in povrtni skobeljniki MKS 400/2, proizvod lastne tehnologije in konstrukcije.

S. DOKL.

FONDACIJA DR. R.

LJUBLJANA - V torek, 20. septembra, je bil v Ljubljani ustanovljen občni zbor "Fondacija dr. R.". Ustanovitelj te fondacije je znan dr. Janez Rugelj, ki je v to podjetju vložil poslovni del hiše v Ljubljani, katera solastnika sta z ženo. Gre za prostore, ki so vredni okoli 180.000 nemških mark. Poglavitni namen fondacije bo "v ustvarjanju pogojev za ohranitev in razvoj socialno-andragoške metode urejanja in zdravljenja alkoholikov in drugih ljudi v stiski, katero skuša tradicionalna psihiatrija že 20 let zatrepi, ker je pač neprimerno uspešnejša od tradicionalnih metod zasedenja in govorjenja".

TREBANJCI IN NORVEŽANI ODPRLI TERMINAL ZA GNOJILA

KOPER - Pretekli petek je trebanjsko podjetje Piramide & Hydro z norveško multinacionalno Hydro v koprski luki odprlo terminal za mineralna gnojila. V skladnišču terminala lahko uskladiščijo do 5 različnih vrst mineralnih gnojil, pakirnica ima zmogljivost 60 ton na uro, seveda pa spada k terminalu tudi razkladna rampa. Državni sekretar za kmetijstvo Ivan Obal in direktor Hydra za osrednjo Evropo Oddmund C. Neverdal (mimogrede: Hydro je največji proizvajalec kakovostnih mineralnih gnojil na svetu) sta poučarila pomen takega skladnišča nujno potrebnega reproduktivnega materiala za kmetijstvo v Sloveniji. Kot je povedal direktor Piramide & Hydro Jože Povšič, bodo končni porabniki lahko posle delali brez lastnih zalog, saj naročena gnojila (vsaj so izdelana po standardih Evropske unije) lahko dobavijo tudi s tovornjaki, v enem ali dveh dnevih po naročilu.

Interes regije pred strankarskim?

Pogovor s članico kongresa lokalnih in regionalnih skupnosti držav Evrope, Bredo Mijovič, hkrati tudi novo predsednico Sveta posavskih občin

SEVNICA - Letos spomladi je na 1. generalnem zasedanju kongresa lokalnih in regionalnih skupnosti Sveta Evrope v Strasbourgu sodelovala tudi predsednica sevnške občinske skupščine Bredo Mijovič, poleg nje pa je še koprski župan Aurelio Juri in mariborska županja Magda Tovornik.

"Izmenjava pogledov in iskanje boljših rešitev za Evropo kot celoto in za samo izgradnjo sistema lokalne samouprave v Sloveniji," v tem vidi sevnška županja smiselnost (so)dejovanja takih teles in nadaljuje: "Pri nas še vse preveč prevladujejo pri lokalni samoupravi strankarski interesi, ki niso strokovno podprtji. Evropa je že davno spoznala, da demokracije ni brez dobro izdelanega sistema lokalne samouprave. Lokalna samouprava mora biti samostojna, suverena in neodvisna od vladnih struktur. Tega pri nas še nismo vse mislili spravili, zato se tudi stvari pri reformi naše lokalne samouprave bolj zapletajo, kot bi bilo potrebno. Vsekakor smo edinstven primer glede organiziranosti lokalne samouprave. Česa takega v državah Sveta Evrope ne poznamo. Zato je treba čimprej pričeti izvajati naš model lokalne samouprave in ga kasneje nadgrajevati na podlagi izkušenj drugih.

Cilj tega kongresa je zagotoviti demokratično odločanje o vseh zadevah, ki zadevajo občana, človeka na lokalni ravni. Enako velja tudi za raven regij: zagotovitev spoštovanja človekovih pravic, večje socialne varnosti itd. Gre za vse te stvari, ki ne morejo biti vodene le s strani države, ampak predvsem z odgovornostjo.

In kje vidi Bredo Mijovič, ki je letos zamenjala na stolčku predsednika

sveta posavskih občin, brežiškega župana Teodora Oršaniča, svoje mesto in vlogo predsednice sveta posav-

Bredo Mijovič, predsednica Sveta posavskih občin

skih občin? Kako ocenjuje njegovo dosedanje delo?

"Moja ocena dela Sveta posavskih občin v zadnjih 3 do 4 letih je bila dokaj kritična. Pri tej oceni sem bila dokaj osamljena: saj so bili nekateri člani sveta z delom sveta izjemno zadovoljni, ker naj bi po njihovi oceni vendar ne naredil celo vrsto stvari. Jaz sem postavila vprašanje pripravljenosti naslovnih načinov na sejmu omogočiti novomeška zavarovalnica Tilia, ki je s tem pokazala, da tudi na ta način skrbí za svoje poslovne partnerje. Vsi navedeni udeleženci sejma so namreč njeni zavarovanci. Že vsa leta zavarovalnica Tilia svoja začasna prosta sredstva v prečasnem merilu vlagajo tudi v perspektivne programe v obrti in podjetništvu. Ob tem redno pomaga tudi v drugih gospodarskih dejavnostih ter v šolstvu, zdravstvu in drugem. Pri tem izhaja iz filozofije, da bodo uspešni podjetniki in obrtniki tudi dobri zavarovanci. Na sliki: predsednik vlade dr. Janez Drnovšek, ki je med ogledom obrtnega sejma v Celju obiskal novomeški razstav-

OBRTNIKI STILIO NA SEJMU - Na 27. mednarodnem obrtnem sejmu v Celju so predstavili tudi Avtogonal, Dekop, Termotehnika, Majcen in Kovinska oprema Črtalič. Poleg teh novomeških obrtnikov in zasebnih podjetnikov je na sejmu sodelovala tudi Kartuzija Pteterje. V sodelovanju z obrtno zbornico Novo mesto je udeležbo na sejmu omogočila novomeška zavarovalnica Tilia, ki je s tem pokazala, da tudi na ta način skrbí za svoje poslovne partnerje. Vsi navedeni udeleženci sejma so namreč njeni zavarovanci. Že vsa leta zavarovalnica Tilia svoja začasna prosta sredstva v prečasnem merilu vlagajo tudi v perspektivne programe v obrti in podjetništvu. Ob tem redno pomaga tudi v drugih gospodarskih dejavnostih ter v šolstvu, zdravstvu in drugem. Pri tem izhaja iz filozofije, da bodo uspešni podjetniki in obrtniki tudi dobri zavarovanci. Na sliki: predsednik vlade dr. Janez Drnovšek, ki je med ogledom obrtnega sejma v Celju obiskal novomeški razstav-

SEJEM SLOVENSKE KAKOVOSTI

KRANJ - Jutri, 23. septembra, bodo v otvoritvi dvorani PPC Gorenjskega sejma odprli 4. strokovno specializirano sejem z naslovom "Slovenski proizvod - slovenska kakovost".

POBUDA ZA SPREMENBO ZAKONA O DENACIONALIZACIJI

"V Sloveniji je več kot 500 podjetij, ki jih je Zakon o denacionalizaciji prizadel zaradi vranja premoženja. Mnoga med njimi bodo moralna zaradi tega odpustiti delavce, nekaj je takih, ki bodo zaradi tega šla v likvidacijo," pravijo v Konzorciju zavezancev za viračilo podrljene premoženja, v katerem je 65 zavezancev iz cele Slovenije. Ta konzorcij je, da bi preprečil nastajanje novih krivic, dal Državnemu zboru pobudo za spremembo Zakona o denacionalizaciji. Pobuda je bila sprejeta, vendar jo mora "podpreti" 5000 volilcev, in sedaj zbirajo potrebne podpise. Cilj konzorcija je torej sprememba zakona, in to "zaradi preprečitve narodnogospodarske škode, zagotovitev pravne in moralne koreknejših postopkov, pospešitev gospodarskega razvoja Slovenije in zmanjšanje neupravičenih razlik med denacionalizacijskimi upravičenci". Pobudo je podprlo tudi predsedstvo Zveze svobodnih sindikatov, saj je za svobodne sindikate pobuda utemeljena, saj posebej, ker gre za ohrambene delovnih mest.

Ljubljansko pismo

Politično obračunavanje v imenu sprave

Dr. Matjaž Kmecl o našem zgodbinskom spominu

JUBLJANA - Pred 50 leti je uporniška Slovenija doživelna nekaj takšnih dogodkov, ki so vse izvezeli tudi v kulturni boju slovenskega naroda za osvoboditev. Tako je sredi vojne vrije pričel izhajati Gorenjski glas, partizani na Muljavi so se s spominsko ploščo spomnili stolnici Jurčičevega rojstva, Primorci pa so s ponatisom Gregorčičevih poezij označili stoto obletnico pesnikovega rojstva ter s tem sprožili plaz ljudskih prireditv v njegov spomin, česar si je drugi v Evropi takrat še predstavljati ne bi mogli. In končno: v partizanski tiskarni Trilo v Davči so pred pol stoletjem stoto obletnico izida Prešernove Zdravljice poslavili na nadvse imeniten način - natisnili so jo v večbarvem tisku, delno z zlatimi črkami, povezali s tribarovo vrvico, ki so jo spredu v pobarvala daviske dekleta, opremili pa z Vidicem ilustracijami na starem linoleju. Te dni je izšel ponatis bibliofiliske izdaje Zdravljice iz leta 1944. Tisoč petsto izvodov je originalno povsem podobnih tako po

tisku kot po materialu.

Na moč duha in kulture v slovenski zgodbini se je skliceval tudi slavnostni govornik dr. Matjaž Kmecl na spominskem ljudskem zborovanju, ki ga je pripravil Pohorjanski odbor OF za Gorenjsko 10. septembra na Šobcu pri Bledu). Med drugim je ljudem izpovedal tudi tele gremke resnice:

- Najrše, kar se danes s tedanjimi velikimi dejanji počne, je poslovan

Pustovim s Hudej dvojna zmaga

Praznik trebanjskih rejcev v Dolenji Nemški vasi - 31 rejcev predstavilo 55 živali - V mlečni kontroli že priblično petina (1000) vseh krav - Premalo telet

DOLENJA NEMŠKA VAS - V trebanjski izrazito kmetijski občini redijo rejci okrog 5000 krav, pretežno rjave pasme. V mlečno kontrolo je vključenih 1000 krav, last 114 rejcev, to je približno dvakrat več kot v na primer sosednji sevnški občini. Na sobotni razstavi plemenske živine v Dolenji Nemški vasi, ki jo je v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo vzorno pripravilo trebanjsko govedorejsko društvo, pa je 31 rejcev prinalo 55 živali, 13 več kot sevnški rejci pred tednom dni na Marof.

Direktor novomeške enote Kmetijskega zavoda Ljubljana inž. Alojz Zupančič, hkrati vodja pripravljalnega odbora za to prireditev, je ugo-

tovil, da je bila po zbranih podatkih izpred 60 let že takrat zelo uspešna izjava plemenske živine. Po prenehanju delovanja Kmetijske šole Malo Loka

pa je rejska zagnanost skoraj zamrla. Uspešno rejsko delo so tudi po vojni nadaljevali šentuperški rejci. Po še vedno prevladujoči rjavi pasmi krav je v zadnjih dveh letih po Zupančičevih besedah večje zanimanje boljših rejcev za črno-belo pasmo. Te je že za petino vseh kontroliranih krav. Za še bolj uspešno selekcijsko in rejsko delo pa bi morali trebanjski rejci vsako leto prizvezati vsaj petino novih živali; zdaj je telje v čredi le 10 do 15 odstotkov.

Rejcem sta čestitala za dosežke tudi predsednik trebanjskega izvršnega sveta Jože Rebolič in direktor M-Kmetijske zadruge Drago Kotar.

P. P.

CELJE - V čast 25-letnice kolektivne blagovne zaščitne znamke slovenskih vin je izšla posebna brošura o nastanku znamke, za to priložnost pa je poslovna skupnost pripravila tudi 15 vin jubilejne polnitve. Med njimi so tudi cviček iz KZ Krško, metliška črnina iz KZ Metlika in beli pinot iz Vina Brezice, kar je posebno priznanje našim pridelovalcem.

TUDI NAŠA VINA MED JUBILEJNIMI

CELJE - V čast 25-letnice kolektivne blagovne zaščitne znamke slovenskih vin je izšla posebna brošura o nastanku znamke, za to priložnost pa je poslovna skupnost pripravila tudi 15 vin jubilejne polnitve. Med njimi so tudi cviček iz KZ Krško, metliška črnina iz KZ Metlika in beli pinot iz Vina Brezice, kar je posebno priznanje našim pridelovalcem.

KMETOVALEC ŠT. 9

SLOVENJ GRADEC - Izšla je tudi septembrska številka strokovne revije Kmetovalec, ki jo izdaja Društvo kmetijskih svetovalcev Slovenije. V bogati vsebini je cela vrsta prispevkov, namenjenih aktualnemu kmetijskemu opravilom, od gnojenja ozimnih žit, ki se bliža, do opisa priporočenih pšeničnih sort, najsdobnejše tehnologije pridelovanja durum pšenice, skladiščenja krompirja, siliranja koruze ter spravila krme v valjastih balah.

DORA IN MONA OSVOJILI ZVONEC - Pustovim s Hudej je komisija za ocenjevanje živali pod vodstvom mag. Jožeta Marovta podelila dve prve nagrade, in sicer je najbolje ocenila pri starejših kravah rjave pasme Doro (na posnetku), ki ji je zvonec pripel predsednik trebanjske vlade Jože Rebolič, in pri črno-beli pasmi kravo Mona. Pri mlajših kravah rjave pasme je dobil prvo nagrado rejec Franc Hostnik iz Zagorice pri Velenki Loki za Čaro, pri prvesnicah rjave pasme Alfonz Jaki iz Brinja za Riko in pri telicah rjave pasme rejska Fani Korošec iz Bitnje vasi pri Trebelnem za Lisko. (Foto: P. Perc)

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

S kočevskega simpozija s tem naslovom - Inž. Janez Žlindra: kako smo se prebili v vrh prireje mleka

KOČEVJE - Kmetijske strokovnjake iz vse Slovenije je ob nedavnem simpoziju "Novi izzivi v poljedelstvu" pozdravil tudi direktor M-KG Kočevje Janez Žlindra. Govoril je tudi o izkušnjah kočevskega kmetijstva.

"Naše podjetje je organizirano v krogu naravnih zakonitosti. Študirali smo naravne krogotoke v tehnologiji, ekologiji, pašništvu, travništvu itd. ter se jim prilagodili. Vse je odvisno od znanja in strokovne usposobljenosti," je poudaril.

Nadalej je dejal, da je bila krava prej v naravi kot v hlevu, zato imajo danes na njihovih farmah celodnevno

pašo, kar 98 odst. krav teli brez pomoci na paši, kar vse je prišlo k zmanjšanju pogina telet.

V M-KG dosegajo mlečnost okoli 7.000 litrov na leto od ene krave, od tega 4.500 litrov iz domače krme, kar jih uvršča v vrh prirejevalcev mleka doma in v Evropi.

Ob zaključku je povedal še, da nameravajo v njihovem podjetju razviti proces "Od njive do mize", se pravi ustvariti veliko turistično kmetijo.

J. P.

KMALU SLOVENSKI ČIPS

KRANJ - Kar ni pred desetletji uspelo trebanjskih zadružnikov niti kasneje zasebniku, si obetajo v Kmetijsko-gozdarski zadruži Sloga v Kranju. V sodelovanju z italijanskim proizvajalcem čipsa Pasticceria Italiana in zasebnim podjetjem Ecomar iz Kopra bodo v obratovalnici Sločips, d.o.o., na Primskovem pri Kranju ob koncu prihodnjega meseca ali v začetku novembra začeli poskusno izdelovati krompirjev čips in tako vsaj delno zmanjšati preobilico tega pridelka na slovenskem trgu. Več kot polovica izdelkov nameravajo namreč izvoziti, načrtujejo pa, da bodo na leto predelani v čips 2.000 ton krompirja, kar je severno malo v primerjavi s 350.000-tonskim letnim slovenskim pridelkom.

Kmetovalci, AGROIZBIRA KRANJ, Smledniška c. 17, nudi ugodno rezervne dele za slednje traktorje in priključke: Ursus, Zetor, Univerzal, Tčemo Vinkovič, IMT, Torpedo, Stora, Creina Kranj, Kosilnice BCS, SIP Šempeter, Molzne stroje Westfalia in Alfa Laval. Na zalogi imamo vedno dovolj akumulatorjev Vesna in Topla in traktorskih gum Barum, rezervne dele pošiljamo tudi po pošti. Preden se odločite za nakup, poklicite po tel. 064/324-802.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 150 do tri mesece starih in 65 starejših prašičev. Mlajših so prodali le 55 po 290 do 325 tolarjev, starejših pa 45 do 225 do 290 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Obnova ruše v skrajni sili

Vse pogosteje se dogaja, da se ob intenzivnejši rabi travne ruše, zlasti ob enostranskem gnojenju, travnine tako zapleveli, da mu ni pomoči. Reši ga le korenit poseg, to je preoravanje ali pa vsaj dosetev travno-deteljnih mešanic, za kar je najbolj primeren čas jeseni.

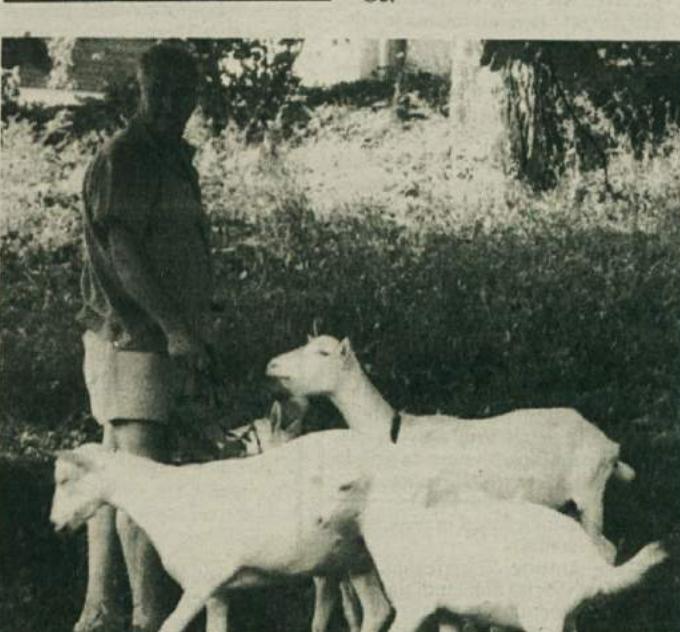
Popolna (totalna) obnova potrebuje najprej totalni herbicid, to je herbicid, ki ne izbira med posameznimi rastlinskimi vrstami, temveč uniči vse od kraja. Ko je to delo opravljeno, je treba travno rastišče najprej plitvo preorati, za kar so uporabne tudi krožne brane, hkrati pa tudi primerno pognojiti. Običajno je tako, da se pleveli nenormalno namnožijo na travnju, ki ima pomanjkljivo oz. enostransko zalogu hraničnih v teh. Ali je res, lahko zanesljivo pokaže le kemična analiza, ki je zato zelo priporočljiva.

Ko je vse to opravljeno, pride na vrsto setev priporočenih travno-deteljnih mešanic, o čemer se je vredno posvetovati s strokovnjakom. Sam način seteve je podoben setvi ozimini, ta pa vključuje uporabo predstavnika in valjanje. Z žitno sejalnico sejemo nekako 36 kg mešanice travnega semena na hektar, delo pa mora biti opravljeno kar se da vesti.

No, k sreči tako totalna obnova travne ruše pri nas največkrat še ni potrebna in se da pomagati z dosetijo travno-deteljnega semena. V ta namen ima tudi Dolenjska posebno sejalnico, ki si jo mogoče sposoditi oz. jo uporabiti ob strokovni pomoči. Da je dosetev uspešna, mora biti travnje pred setvio čim globlje pokošeno ali popaseno, ob močnem zaplevljenju pa je pripomorena tudi uporaba herbicida. Obvezna je tudi uporaba mineralnih gnojil, predvsem fosforja in kalija, medtem ko je uporaba gnojevke izključena. Zasejane površine ni doljemedtem branati, zaželenjeno pa je valjanje, ki pripomore k enakomernejši kalitvi in rasti.

Iz vsega tega je razvidno, da obnova travne ruše zahteva precej dela in stroškov. Zato bi bilo bolje, če ne bi dopustili, da bi se pleveli tako razrasli in dušili mnogo koristnejše trave in detelje. Precej lahko pomaga preventivna pletev najbolj napadnih plevelnih rastlin, posamična uporaba selektivnih herbicidov in predvsem pravilna raba travne ruše.

Inž. M. L.

KOZE SREDI METLIKE - Ivan Kapušin iz Metlike že dolga leta za hobi redi drobnico. Najprej je imel ovce, pred leti pa se je prav zaradi zdravilnega mleka odločil za koze. Danes jih ima že šest, vendar molze dve, saj so ostale še mladiči. Doslej je Kapušinovim uspelo vse mleko porabit doma, toda zadnje čase, ko pomolzejo pri eni kozi dva, pri drugi pa kar štiri litre mleka na dan, so že začeli razmisljati, kam s tolikšnim "pridelkom". Če bi se ljudje dovolj zavedali zdravilnosti kozjega mleka, Kapušinovi z oddajo gotovo ne bi imeli težav. (Foto: M. B.-J.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Za kletarjenje težaven letnik

Slabo dozorelo grozdje z veliko kislino ne dela kletjarjem težav. Drugače je s takim letnikom, ko grozdje lepo dozori. Trgatev zgodnjih sort in meritve sladkorja na srednje pozni in pozni sortah kažejo sladkorno stopnjo, kakršne že desetletja nismo vajeni. Ali bomo imeli še, da bomo doživeli letnik, o kakršnih smo slišali samo pričevanja? Malo vznesejo pišem, da bi vas, vinogradniki, pripravil na letniku primočno kletarjenje. Trditev, da je kletarstvo tehnika in umetnost, drži. Vina so res lahko mojstrovine za resnične častilce vina. Po vsem sodeč, letos je grozdje skriva v sebi osnove za mojstrske pridelke. Da bi to dosegli, si dovoljujemo dati nekaj navodil:

1. Ne sladkajmo mošta na pamet! Redek bo moš, ki bo letos potreboval pomoč v sladkorju. V javnih občilih bodo objavljeni podatki o sladkorni stopnji za sorto, za katero je razpisani rok trgatve. Podatki bodo v oekslejih (Oe). Grozdje, ki je doseglo 80%, bo dallo vino z 10,8 vol % alkohola, kar je močno vino. Iz mošta z 85% nastane vino z 11,5 vol %.

2. Naše kvasnice, ki smo jih vnesli v zidanice, so vajene preveriti sladkor približno do 11 vol % alkohola. Zato moramo letos še skrbnejše pripravljati kvasni nastavki iz odbranih, kupljenih kvasnic.

3. Pridelava vin z ostankom nepovratne sladkorja ni praksa v vinorodnih okoliših, ki spada v posavski rajon, saj preostanek sladkorja kvari značaj vin.

V bolj severnih vinorodnih območjih, kamor spadamotudi mi, velja pravilo, da je tehnološka zrelost grozdja dosežena takrat, ko grozdje še pridobiva kakovost. To pomeni, da je trta še zelen in gniloba grozdja še ne dela prevelike škode. To je pomembno upoštevati zdaj, ko gre za ugled vin iz posavskega raja, ki se z muko borijo na slovenskem trgu z vini iz bolj poznanih slovenskih rajonov. Več ugleda pomeni tudi več dohodka!

Dr. JULIJ NEMANIČ

Agro, d.o.o. Prodajalna SEJALEC

Rozmanova ulica 3
Novo mesto, tel. (068) 24-132

vam nudi:

- PVC KADI od 110 do 1000 l
- škarje za trgatve
- zaboje za grozdje
- BRENTI IN LAKOMNICE
- milne za grozdje
- STISKALNICE, črpalka za pretok vina, ročne in motorne
- ROSTFREI CISTERNE ZA VINO, uvoz iz Italije
- VRELNE KVASOVKE
- KOTLE ZA ŽGANJE
- PVC posode za zelje od 35 do 200 l

Posebna ugodnost pri nakupu motornih žag TOMOS-Husqvarna — prodaja na 4 obroke brez obresti — čeki 1 + 3, za takojšnje plačilo vam nudimo 10-odst. POPUST.

• Če imate lepo etiketo in slab vino, si naredil dve napaki. Preveč si razvezal možno za nalepko in pretental s potrošnika (Čurin)

J. P.

vam nudi:

— PVC KADI od 110 do 1000 l

— škarje za trgatve

— zaboje za grozdje

— BRENTI IN LAKOMNICE

— milne za grozdje

— STISKALNICE, črpalka za pretok vina, ročne in motorne

— ROSTFREI CISTERNE ZA VINO, uvoz iz Italije

— VRELNE KVASOVKE

— KOTLE ZA ŽGANJE

— PVC posode za zelje od 35 do 200 l

Posebna ugodnost pri nakupu motornih žag TOMOS-Husqvarna — prodaja na 4 obroke brez obresti — čeki 1 + 3, za takojšnje plačilo vam nudimo 10-odst. POPUST.

vam nudi:

— PVC KADI od 110 do 1000 l

— škarje za trgatve

— zaboje za grozdje

— BRENTI IN LAKOMNICE

— milne za grozdje

— STISKALNICE, črpalka za pretok vina, ročne in motorne

— ROSTFREI CISTERNE ZA VINO, uvoz iz Italije

— VRELNE KVASOVKE

— KOTLE ZA ŽGANJE

— PVC posode za zelje od 35 do 200 l

Posebna ugodnost pri nakupu motornih žag TOMOS-Husqvarna — prodaja na 4 obroke brez obresti — čeki 1 + 3, za takojšnje plačilo vam nudimo 10-odst. POPUST.

vam nudi:

— PVC KADI od 110 do 1000 l

Še letos naj bi nehalo ropotati

Povečan hrup iz Krke Novoterma moti okolico - V tovarni poznaajo vzrok hrupa in način za odpravo ropota - Tovarna se je motnje zavedala sama - Možne meritve

NOVO MESTO - Industrializacija prinaša veliko dobrega, česar ljudje ne morejo in nočejo več pogrešati. Hkrati industrijski razvoj zagotavlja mnogo takega, kar ljudje zavračajo. Oboje se potrije tudi na primeru Krke Novoterma, novomeške tovarne za proizvodnjo izolacijskega materiala. Njeni izdelki so po eni strani iskan izolacijski material, toda hrup, v katerem trenutno proizvajajo izolacijski material, moti okolico.

Pred nedavnim je nekdo iz Bršljina sporočil v uredništvo Dolenjskega lista, da se iz omenjene tovarne širi močan hrup, ki ga prebivalci občutijo predvsem ponoči. Že pred tem klicem občana je svet novomeške krajne skupnosti Bršljin v pismu, napisanem na novomeško upravo inšpekcijskih služb, navedel naketere pripombe. V pismu, ki je nastalo ob koncu junija, krajevna skupnost navaja, da se iz Krke Novoterma že daje časa širi močan hrup. Ta traja skoraj nepretrgoma in je zlasti ponoči nevzdržen. Krajan s tega območja se pritožujejo, da zaradi tega ne morejo spati in živeti normalno življenje. Hrups se po navedbi KS Bršljin širi več 100 metrov v okolico tovarne. Kot je navedeno v tem pismu, so krajanibogli zagotovilo pred pričetkom obravnavanja, da obrat ne bo onesnaževal okolja in da bo poskrbljeno za vse potrebne varnostne ukrepe.

V pismu svet KS zahteva takojšnje ustrezne ukrepe, da tovarna ne bi več motila okolja. V zvezi s tem predlaže tudi meritve, ki bi pokazale, ali

tovarna onesnažuje okolje s plini in prahom.

V Krki Novotermu, kamor smo posredovali nedavno pripombo glede hrupa v tovarni, priznavajo, da ne zanikajo, da so v določeni meri prekorakili zgornjo dovoljeno mejo hrupnosti. "Poznamo vzrok prekomernega hrupa in rešitev za odpravo tega. Nikar ne ignoriramo prebivalstva. Delamo vse potrebno, da bomo zadevo sanirali in do konca leta hrup odpravili. Ukreparamo in bomo izvedli vse tako, kot nam je naložila republiška sanitarna inšpekcija," pravijo v Krki Novotermu.

V zapisniku, ki ga je podpisal tudi Viktor Kosej, republiški sanitarni inšpektor, je rok za odpravo hrupa res 31. decembra 1994. Tam tudi piše, da je tovarna začela uvajati ukrepe za odpravo motečega hrupa že pred inšpekcijskim ogledom in da se podjetje zaveda, da hrup predstavlja problem za okolje.

Kar zadeva meritve, ki jih predlaže svet KS Bršljin v navedenem pis-

mu, smo vprašali v Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto. Tam so povedali, da so Novotermu že ponudili merjenje vplivov tovarne na okolje, vendar te ponudbe izdelovalec

• Če upoštevamo, kar pravijo domačini v Bršljinu in ljudje v Zavodu in v Krki Novotermu ter inšpekcijsko informacijo, je jasno, da Krka Novoterma, tako hrupna, kot je zdaj, ne sodi med Bršljinčane. Letošnji 31. december naj bi bil prelomica, po kateri naj bi bilo življenje ob tovarni prijetnejše. Ali bo poslej občutno manj hrupa, bo pokazal čas, toda popolne tišine na tem mestu verjetno ne bo. Ne nazadnji bodo razmere, ko bo nekaj vendorle še ropotalo, posledice dejstva, da zazidalna načrt iz 1969. leta razglaša širše območje Krke Novoterma za industrijski rezervat. Torej je vprašanje, kdo je bil prej na tistem mestu: ali tovarna ali stanovanjske hiše. Ali tako vpraševanje kaj koristi, pa je že drugo vprašanje.

izolacijskega materiala nekako ni sprejel, in sicer z utemeljitvijo, da mora v tovarni prej izvesti nekatere sanacijske ukrepe.

M. LUZAR

Pravni državi zvoni navček

Delavcem se godijo krivice, ker si podjetniki in managerji lahko po svoje krojije zakone

NOVO MESTO - V službi pravne pomoči na območni organizaciji Zvezze svobodnih sindikatov se, kot pravijo, "kljuka sploh ne utegne sladiti". Le kako bi se v stanju, v kakršnem se znajde marsikarti delavec in ki govorí o vsem prej kot o pravni državi!

V mirenskem TOM-u, ki ga je tik pred tem obiskala nova ministrica za delo, so večini delavcem izdali sklep o trajnih presežkih brez izvedenega postopka, ki ga predpisuje zakon o delovnih razmerjih. V Hipotovi hčeri Prons (tudi Hipot je bil deležen izdatne pomoči Ministrstva za delo) so ugotovili prezadolženost in presežek delavcev ter objavili predlog za uvedbo stečaja. V Novoteksovi Konfekciji, ki je tudi dobila denar Ministrstva za delo za reševanje začasnih presežkov, so delavci, ki na delo čakajo doma, prejeli približno 15.000 tolarjev nadomestila za čas čakanja in v Konfekciji nameravajo tako praksu nadaljevati, če da je "treba narediti

razliko med delavci, ki delajo, in tistimi, ki so doma".

"Gorje državi, v kateri lahko vsak podjetnik in manager kroji zakone po svoji!" pravijo na sindikatih. In kaj ob tem ostane delavcem? Isto?

A. B.

Čistejši motorji za gospodarska vozila Renault

Konec leta master z električnim pogonom

Revoz bo najkasneje do začetka novembra začel prodajati vozila iz prenovljenega Renaultovega programa lahkih gospodarskih vozil. Novi dostavni twingo bo sprva naprodaj le v Franciji, pri nas pa ostaja v programu domači renault 4 serviser z 1,4-litrskim motorjem. Renaultova tržna uspešnica express bo dobila nov dizelski motor s 1870 ccm in največjo močjo 55 KM, ki ustreza stroginem ekološkim predpisom Euro 95. Poleg drugih novosti bo centralno zaklepanje z daljninskim upravljanjem poslej v serijski opremi, med dodatno opremo pa so radiokasetofon z upravljalcem ob volanu, električno od-

• **LAGUNA GRE NAJBOLJE V PRODAJO** - Renault laguna je v dobrih petih mesecih od pričetka prodaje v Sloveniji prevezl vodilno mesto v svojem tržnem segmentu. S 612 prodanimi lagunami ima ta model po osmih mesecih 17,87 odst. tržni delež v razredu avtomobilov višjega srednjega razreda, skupaj s 5 prodanimi modeli R 21 pa je Renault osvojil 18,02 odst. tega segmenta. Drugi za laguno je ford mondeo (600 vozil, 17,52 odst. segmenta), tretja Cintrenova xantia (269 vozil, 7,86 odst.), četrta audi 80 (262 vozil, 7,65 odst.) in peti VW passat (223 vozil, 6,51 odst.). Tržni uspeh lagune je še toliko večji, če upoštevamo, da so bili vsi njeni tekmaci v segmentu v polnem razmahu prodaje že od začetka leta, laguno pa je Revozova mreža pričela prodajati šele sredi marca letos.

piranje prednjih stekel in prekrivalo za blago (combi).

Nove motorje, ki ustrezajo normam Euro 95, bo dobil tudi trafic. V Revozovih ponudbi bo novost 2.500-kubični dizelski motor z močjo 75 KM za podaljšano in povisano različico tralfa. Tudi na zunaj in v notranjosti je doživel ta kombi več sprememb. Vse različice, ki dobitjo drugačne označke in tudi nove barve, bodo serijsko opremljene s servo volanom. Za doplačilo so na voljo tudi ABS, varnostna zračna blazina za voznika in centralna ključavnica z daljninskim upravljanjem.

A. B.

JAVNA TRIBUNA SLOVENIJA, KAM?

NOVO MESTO - Socialdemokratska stranka Slovenije, regijska koordinacija za Dolenjsko in Belo krajino in OO SDSS Novo mesto bodo organizirali 28. septembra ob 19. uri v konferenčni dvorani Krke v hotelu Metropol v Novem mestu javno tribuno z naslovom Slovensija, kam? Med gosti javne tribune bosta dr. Jože Zagožen in Vitoldrag Pukl.

TEMENICA - Z barvanjem sledijo podzemne tokove, ki napajajo to dolensko kraško reko.

Obarvana voda v Temenici

Sesti dan se je obarvana voda iz Lukovskega potoka pokazala v Zijalu

NOVO MESTO - Novomeški Zavod za varstvo naravnine in kulturne dediščine (hidrogeolog inž. Dušan Novak) je 8. avgusta obarval Lukovski potok pri vasi Jezero, da bi tako sledili podzemnim vodnim tokovom, njihov smerni in hitrosti. Šesti dan po obarvanju se je obarvana voda pojavila v izviru Zijalo pri Vrhpeči, kjer Temenica spet pride na dan in novomeški občini potem, ko ponikne pri Ponikvah v trebenjski občini. Kasneje se je obarvana voda pokazala tudi v izviru v Luknji. Strokovnjaki menjajo, da je na večjo hitrost podzemnih tokov vplival dež, saj je bilo zato odplavljanje iz podzemja hitrejše.

Ni pa se obarvana voda pojavi na v Bršljinskem potoku ne v Jelševskem studencu v Vrhpeči. Vendar bodo sele kemične analize vzorcev vode iz teh dveh ter iz Gradiškega studenca dale končen odgovor na to, ali ti izviri res niso povezani s podzemnimi vodami Temenice. Žal zaradi visokega vodostaja, ki je posledica deževja, ni bilo moč spremljati izvira, ki prihaja na dan pred oziroma v Luknjski jami.

Po nekaterih informacijah naj bi v Globodolu opazili v vodnjakih s

talno vodo zeleno fluorescentno barvo, s kakršno so obarvali Lukovski potok. Na Zavodu so si sledile podzemnih voda z območja Dobrniča in Globodola, ki napajajo izvire v Luknji, zastavili za prihodnje leto. Vsekakor se v Luknji stekajo še vode od druge in ne samo iz Mirnopeške doline, kajti vodne mase, ki prihajajo na dan v Luknji, so precej večje kot tiste, ki pridejo tja iz Mirnopeške doline. Menijo, da se tja stekajo prav vode z območja Dobrniča in Globodola.

A. B.

Dijaki raziskujejo

Podjetniška delavnica

NOVO MESTO - Z novim šolskim letom v Krki nadaljujejo izobraževanje po programu Mladi podjetnik, kjer sodelujejo dijaki 4. letnikov, in sicer 15 iz novomeške Gimnazije, 6 iz Srednje ekonomske šole in 4 iz Srednje šole tehnične in zdravstvene usmeritve.

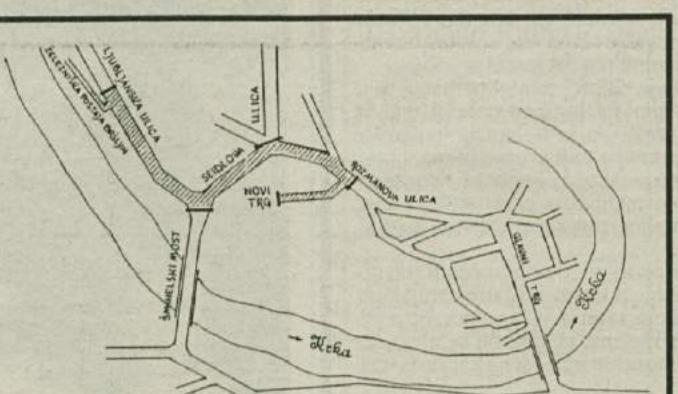
Dijaki so pod strokovnim vodstvom dr. Iče Rojšek iz ljubljanske ekonomske fakultete uspešno opravili prvi del delavnice Od zamisli do izdelka. S sodobnimi izobraževalnimi metodami vsaka skupina obdeluje izbrani problem, za katerega bo v delavnici našla rešitev. V okviru izobraževalnega programa bodo udeleženci delavnice opravili ankete na terenu in rezultata računalniško obdelali. Anketiranje, in sicer v večjih krajih na Dolenjskem, bodo opravili do jesenskih počitnic, kdo bodo že tudi obdelali odgovore, pripravili sklepna poročila in poskusno predstavili raziskovalne projekte.

Dve od petih skupin dijakov se ukvarjata s Krkinimi čaji in to delo vodita mentorica Jožica Štancmar in Milena Staniša. Dve skupini pod vodstvom mentorice Slobodanke Vuk in Marije Drnovšek preučujejo moško toaletno inženirijo Ronhill. Ena skupina, katere mentorica sta Darja Potrč-Trpkovska in Duška Verbič, pa bo ponudila prehrambeni dijetični proizvod na osnovi mleka v prahu.

V sklopu projekta so udeleženci delavnice opravili 40-urne tečaje računalništva, ki so jih vodili Krki predavatelji. Novembra bodo dijaki obiskovali še tečaj angleščine, predavanja o kulturi komuniciranja in predavanje s treningom samozavesti, pozitivnega mišljenja in obvladovanja samega sebe pri javnem nastopanju.

BO GRABEN MALI OKTOBERFEST? - Zanimiv konec tedna so na posestvu Graben pripravili delavci M-KZ Krke. Prvič so na enem mestu obiskovalcem, poslovnim prijateljem in sodelavcem pokazali svojo celotno ponudbo. Na kmečki tržnici so po najnižjih cenah ponujali vse za ozišnico: krompir po 20 tolarjev, paprika iz senčnejskih nasadov po 80 tolarjev, jabolka in drugo. Agroservis je predstavljal celotno kmetijsko mehanizacijo na celu z najboljšimi traktorji vseh evropskih proizvajalcev. Veliko zanimanja je bilo za bogato ponudbo vinogradniške opreme in kmetijsko orodje. Vse, kar so ponujali na sejmu, je bilo še nekaj cenejše, kot je v trgovinah kmetijskih zadrug. Ce sejmu prispejemo še strokovna predavanja kmetijskih strokovnjakov in tržnemu veselicu z nagradnim žrebom zvestih obiskovalcev trgovin M-KZ Krke ter srečanje delavcev M-KZ Krke, potem je bila prireditev na Grabnu res velika. "Klub nenaklonjenemu vremenu je prireditev v celoti uspela in jo bomo vsako leto ponovili. Naj preraste v malo novomeški oktoberfest!" je dejal direktor Oskrbe Jože Veselj. (Foto: J. Pavlin)

»Skupščina občine Novo mesto obvešča vse udeležence v prometu, da bodo v soboto, 24. septembra 1994, od 12.30 do 13.00 ure zaprte za ves promet naslednje ulice: Ljubljanska ulica od Kolodvorske ulice do Šmihelskega mostu, priključek Šmihelskega mostu na Ljubljansko oz. Seidlovo ulico, Seidlova ulica od Šmihelskega mostu do Rozmanove ulice in Rozmanova ulica od Seidlove ulice do Novega trga. Novi trg bo zaprt za ves promet v času od 13.00 do 22.00 ure. Zapora ceste je potrebna zaradi organizacije proslave 100-letnice Dolenjske proge. Prosimo za razumevanje.«

UPOKOJENCI NADALJUJEJO Z NOVOSTMI

V društvu upokojencev Novo mesto nadaljujemo z uresničevanjem želja, ki so jih naši člani izrazili v anketi. Ustanovili smo interesno skupino za kulturo. Člani te skupine se želimo pobliži seznaniti s kulturnimi dobrinami. Organizirali smo abonma, ki obsegajo 3 opere, 62 komedij in 2 drame v Ljubljani. Načrtujemo tudi obisk gledališke predstave v novem gledališču v Mariboru. Skupino vodimo in izbiramo program dr. Milena Hadl, prof. Erna Horvat, prof. Ema Simčič in Ivan Tovšek. Prva abonma predstava je bila 16. septembra. Vtisov je bilo res veliko, opera nas je navdušila in želimo si, da bi bili tudi obiski vseh naslednjih abonmanskih predstav tako prijetni. Če bo abonma za sezono 1994/95 uspel, ga bomo na slednje leto prav gotovo zopet organizirali.

I. TOVŠAK

ZA INSTRUMENTE

V sklad za drage medicinske instrumente pri OORK so prispevali: krajan ulice Pot Gorjance in ulice Na lazu, Novo mesto - namesto venca na grob pokojne Vande Župevc 29.860 tolarjev, Marica in Edo Trelič, Mestne nje 9, Novo mesto - v spomin pokojnemu Martinu Kranju z Rake 2.000 tolarjev; Bruno in Ana Vukaša, Ločka c. 36, Črnomelj - namesto venca za pokojnega Jožeta Rožiča iz Novega mesta 5.000 tolarjev; družina Naslav, Pot na Veselico 14, Metlika - namesto cvetja na grob pokojne Slava Bezka 3.000 tolarjev; Sindikat osnovne šole Škocjan - namesto venca na grob Ladija Luzarja 5.000 tolarjev; vaščani Hrastulj - namesto cvetja na grob pokojnega Ladija Luzarja 8.000 tolarjev.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

GORELOV KONFEKCIJI

NOVO MESTO - V pondeljek, 19. septembra, po 2. uri popoldne je prišlo do požara v pisarni uprave Novoteksove Konfekcije. Požar, ki so ga pogašili poklicni gasilci iz Novega mesta, je povzročil za 950.000 tolarjev škodo. Vzrok požara še ugotovljen.

Ena gospa je rekla, da so osnovniški ravnateljem včasih prali glavo kateheti in pozneje partizani sekretari, zdaj pa jim jo perejo zbralcii certifikatov, ki na ravnateljskih konferencah delajo propando gardo za svoje firme.

SUHOKRANJSKI D

Vrhovci ne zidajo gradov v oblakih

Prebivalci Sinjega Vrha in okoliških vasi so se na zboru krajanov odločili za lastno krajevno skupnost - Temelj razvoja - Nasprotniki odcepitve od Vinice so osamljeni

SINJI VRH - Prebivalci Sinjega Vrha in okoliških vasi so, kot je pokazalo razpoloženje na zboru krajanov, trdno odločeni, da bodo ustanovili svojo krajevno skupnost. Njihova glasno izražena namera ni pravzaprav nikogar presenetila, vi pa so že ves čas čakali, da se bo našel kdo, ki bo pripravljen željo krajanov tudi uresničiti. Ta nekdo je bil Turistično društvo Sinji Vrh, ki sedaj opravlja skoraj polovico našeg krajevne skupnosti.

Med poglavitičnimi razlogi za ustanovitev krajevne skupnosti je specifična geografska lega Sinjega Vrha in vasi okoli njega, ki tvorijo zaokroženo celoto, ter oddaljenost od Starega trga v Vinici. V času po drugi svetovni vojni se je iz vasi okoli Sinjega Vrha zaradi nemogočih življenskih razmer odselilo veliko ljudi, danes pa se je izseljevanje ustavilo in prebivalci teh krajev morajo sami poskrbeti za človeka dostojne življenske razmere.

Po besedadi Ivana Černjaka, predsednika turističnega društva in glavnega pobudnika ustanovitve kraj-

jevne skupnosti, je bilo območje Sinjega Vrha do sedaj skoraj odrezano od sveta in močno zapostavljeno. Vinica jn vasi ob njej imajo dovolj svojih težav in se tudi v prihodnjem ne bi ukvarjale s težavami in razvojem Sinjega Vrha, ki si lahko pomaga le sam. Načrti, ki so si jih za prihodnost postavili krajeni bodoče krajevne skupnosti, so zelo rožnogledni, vendar ne neuresničljivi, le vztrajni bodo moralni biti. V prihodnjih letih nameravajo te kraje napeljati vodovod, že

Ivan Šnebler, nekdanji predsednik krajevne skupnosti Sinji Vrh.

prihodnje leto bi radi asfaltirali cesti Drag - Damelj in Damelj - Kot, njihova največja želja pa je postavitev tovarne, ki bi bila delo domačinom. Poleg tega si prizadevajo za turistični razvoj teh krajev, saj imajo tu zanj v črnomaljskih občini verjetno najboljše naravne danosti.

Niso pa vsi krajeni istega mnenja, nekateri namreč ustanoviti krajevne skupnosti močno nasprotujejo; med njimi predstnica Peter Kuzma, ki je velikopotezne načrte krajanov označil za gradove v oblakih ter izrazil bojan, da bodo z odcepitvijo od Vinice, ki je dobila mednarodni mejni prehod, veliko izgubili. Poleg tega je Kuzma očital Ivanu Černjaku, da nima pravice zastopati krajev, ker ni domačin, in da se na občini vse smejijo njihovim zahtevam, čemur so mnogi krajeni oporekali, delegati vinške krajevne skupnosti pa so zatrdirili, da Černjak ni nikoli sam zastopal Sinjega Vrha in da so bile vse dejavnosti na občini usklajene z zakonitim predstavniki Sinjega Vrha in sosednjih vasi ter da na občini odravajo njihovo odločitev.

Več kot pogovor na zboru občanov je povedalo glasovanje, na katerem se je le eden izmed več kot 40 krajanov izreklo proti ustanovitvi krajevne skupnosti Sinji Vrh. Izid glasovanja na zboru občanov je temelj za izvedbo referenduma.

I. V.

SPREMENJAVA TELEFONSKIH ŠTEVILK NAROČNIKOM SEMIČA

Uporabnikom telefonskih storitev sporočamo, da bodo od 24. 9. 1994 dalje spremenjene klice številke za telefonske naročnike na območju avtomatske telefonske centrale Semič.

23. 9. 1994 popoldne bodo kraje prekinute in motnje v telefonskem prometu s telefonskimi naročniki v Semiču. Vzrok motenj bodo nujna dela, ki so povezana z zamenjavo telefonske centrale in številk, prekinute pa bodo zaradi preusmeritve krajevnega omrežja.

Spremenjene telefonske številke boste spoštovani uporabniki lahko dobili na službi informacij, telefon 988. Za motenost telefonskega prometa se opravičujemo ter prosimo, da spremembu številk v razumevanju sprejmete.

Poslovna enota ptt
Novo mesto

METLIKA - V Beti prav nič ne žalujejo za sejm mode, ki ga letos jeseni ne bo. Beti se je sprva na sejem sicer prijavila, vendar so kasneje svojo prijavo preklicali, saj jih sejsem kakšen bi bil, če bi bil, ne zanima več, poleg Beti pa na sejmu noč sodelovati večina slovenskih tekstilcev. Nov večnamenski prostor, ki mu je Beti namenila prodajno, reklamno, razvojno in izobraževalno funkcijo, je s tem pridobil še pomembnejšo vlogo za prodajo na domačem trgu in sprotno predstavitev novih izdelkov.

Med razlogi, zakaj sejem zanje ni zanimiv, je poleg visoke cene raz-

stavnega prostora (cena povprečnega razstavnega prostora je blizu milijona tolarjev) predvsem pojav trgovcev z uvoženimi cenениmi drugo- in tretjerasrednimi izdelki, ki na sejem zagotovo ne sodijo. Poleg tega je podobno kot Beti vsa slovenska tekstilna industrija usmerjena pretežno v izvoz in promocijo njenih izdelkov na ljubljanskem sejmu mode ne bi imela učinka sorazmernega s stroški. Direktor Beti Miro Štimac je slikovito pripomnil, da kramarski sejem, v kakšnega se je spremeni ljubljanski sejem mode, pač ni primerno okolje za predstavitev njihovih izdelkov.

Izvoz znača okoli 80 odstotkov Betine proizvodnje, 9 desetin izvoza pa namenjajo zahodne evropskim državam, predvsem Nemčiji, Italiji, Avstriji, Švedski in Franciji. Izguba nekdajšnjega jugoslovanskega trga Beti ni mogla zamajati, njen poslovovanje je stabilno, v primerjavi z istim obdobjem lani pa so proizvodnjo realno povečali za poldrugi odstotek. Podjetje je ocenjeno, pripravljen pa imajo tudi že program lastninjenja - odločili so se za javno prodajo delnic - ki ga kanjo oddati začetka oktobra, čeprav obstaja še nekaj tehničnih težav v zvezi z razlaščenci objektov v Črnomlju, Dobovi in Zemljišču v Metliki.

I. V.

DOLENJSKI LIST

Šolam primanjkuje veliko prostora

Trebanjci bi radi tudi s pomočjo t.i. šolskega tolarja rešili poglavite prostorske težave na osnovnih šolah Mokronog, Trebnje, Sentrupert in Veliki Gaber

TREBNJE - Prostorska stiska v nekaterih osnovnih šolah v trebanjski občini že onemogoča normalen pouk. Po besedah sekretarja občinskega sekretariata za občno upravo in družbeno dejavnosti Milana Rmana je pomajkanje prostora že kar kritično v osnovni šoli v Mokronogu, dosta bolje ni niti v Velikem Gabru in Sentrupertu.

Na natečaj za sofinanciranje načrta v šolski prostor za odpravo dvoizmenskega pouka in za izboljšavo prostorskoga standarda osnovnih šol v letih 1995-1999 je trebanjska vlada prijavila tudi naložbe za dokončanje zunanjega ureitve šole, to je za izgradnjo igrišč pri trebanjski šoli in pri podružnični šoli Dolenja Nemška var ter prostor za glasbeno šolo v Trebnjem. S slednjo naložbo bi ubili dve muhi na en mah: sprostili bi namreč tudi prostore, ki jih zdaj v trebanjski šoli zaseda občinski pihalni orkester. In tako znaša skupna vrednost investicij kar okrog 200 milijonov tolarjev!

Razmere so najbolj pereče na mokronoški šoli. Na zunaj deluje ta, tako na novo prekrita stavba lepo, urejena in prostorna, ko pa se po pouku usuje iz 15 oddelkov tristo učencev in se morajo učenci seliti iz učilnice v učilnico, se pokaže prava podoba. Pet učilnic je namreč na voljo na razredni stopnji, sedem pa je kabinetov za predmetno stopnjo. Učilnica za gospodinjski pouk ne premore niti oken! Mokronoška šola bi s 657 m² površin v novem priziku, ki naj bi ga zgradi-

li s pomočjo šolskega tolarja in občinskega proračuna, pridobila 4 učilnice za redni pouk in računalništvo, v kletih pa še učilnico za tehnični pouk in potrebnega skladisča.

Ravnatelj trebanjske osnovne šole Štefan Kamnik pogosto poudarja, da največja šola še ni v celoti dokončana, ker pač nikoli ni bilo denarja še za predvideno zunanjeno ureitev. Ker pa "novi" šoli ni ustreznih športnih

• Na OŠ Šentupert se je število oddelkov povečalo na 10. 200 učencev bi rešili stiske, ako bi podstrešje preuredili v dve učilnici ter v prostor za računalniško učilnico in za fakultativni pouk. Prizidek bi rešil prostorsko stisko za 23 otrok na osnovni šoli v Velikem Gabru, kjer za svoje delo nujno potrebujejo še dve učilnici za gospodinjstvo in računalništvo ter dva kabineta.

tudi več kot uro, na postajališču pa na nobenih rekreacijskih površin. Z dograditvijo zunanjih 930 m² igrišč za košarko, rokomet in za športno rekreacijo bi zadostili minimalnim standardom za športno vzgojo učencev. Podružnična šola v Dolenji Nemški vasi pa nima niti telovadnice ne zunanjega igrišča.

P. PERC

Trimova ambulanta v Sarajevu?

Trebanjski kovinarji naj bi v Sarajevu postavili objekt, darilo slovenskega gospodarstva

TREBNJE - Direktor novih projektov v Trimu Aleš Bulc in njegov kolega Matjaž Križanec, vodja proizvodnje Trimokrom, sta bila v 6-članski slovenski delegaciji na nedavni konferenci o obnovi in razvoju Sarajeva, na kateri je sodelovalo okrog 150 Sarajevčanov in predstavnikov mednarodnih organizacij, edina predstavnika gospodarstva.

JAKI - Predsedniku gospodarskega društva in enemu največjim rejecem v trebanjski občini Alfonzu Jakiju iz Brinja pri Šentrupertu se je odvalil težak kamen od srca, ker se je vreme uneslo in je sobotna razstava plemenske živine tako lepo uspela. Alfonz se je ob razglasitvi rezultatov sicer držal nekoliko kislo, a o razlogih za čemerost ni govoril. Njegov sin pa je ogorčeno pojasnil, da ni bil zadovoljen z ocenjevanjem živine, češ da je bilo vse dolenočno vnaprej in zato njihove živali, ki se odlikujejo po veliki mlečnosti, niso zasedle še več vidnejših uvrstitev. Jakijevo so pragnili na tokratno razstavo kar 7 glav in lahko le upajo, da bo več sreče in priložnost za "revanš" prej kot v 25 letih. Alfonz se morda lahko načaja, da mu bo vsaj takrat za dosežke čestital tudi njegov sošolec Maks Kurent, direktor Šentrupertske kmečke zadruge, ki ga na tokratni razstavi ni bilo videti.

dva predstavnika. Trebanjci računajo, da bodo dobili delo pri gradnji naselij za številne pregnancy in begunce. Sarajevčani zaenkrat bolj pričakujajo človekoljubno pomoč, zatem pa trgovanje z gradbenim materialom za popravilo porušene prestolnice BiH in na koncu obnovljenih stikov bi šele prislala na vrsto izgradnjo objektov "na ključ" in druge oblike sodelovanja.

Zaenkrat je najbolj očipljiva možnost našega ponovnega nastopa na tem trgu, da nam GZS na razpisu zaupi izgradnjo ambulante ter okrog 200 m² površin; gre za donacijo slovenskega gospodarstva Sarajevu, za katero je že zbran približno poldrugi milijon mark," nam je povedal Matjaž Križanec. P. P.

VSEK DAN MODNA REVIIA - Trgovcem - potencialnim kupcem Betinih izdelkov - manekenke Reklam studia Marka Klince v drugi polovici avgusta in cel september večkrat na tečen predstavljajo najnovejše izdelke Betinih kreatorjev. Take predstavitev so v Beti že stara praksa, vendar so ob ukiniti ljubljanskega sejma mode še pridobile na pomenu. (Foto: I. Vidmar)

Revit tudi v Beli krajini

Občini Črnomelj in Metlika sta se skupaj odločili za program Revit - Sistem šolanje - delo

ČRНОМЕЛJ, МЕТЛИКА - Čeprav predstavnikom Metlike prejšnjo sredo ni uspelodeležiti se predstavitev programa Revit, bosta obe Belokranjski občini v njem vseeno sodelovali, podrobnejje pa se bodo predstavniki izvrsnih svetov Metlike in Črnomelja o tem pogovorili danes.

V Črnomelu so se za Revit odločili že prej, vendar so menili, da sta obe belokranjski občini med sabo toliko povezani, da bi morala iti Bela krajina v program Revit kot enotno področje. Pri programu Revit ne gre za pomoč, temveč za poslovno sodelovanje oziroma oblikovanje partnerstva. Na mariborski Ekonomski poslovni fakulteti so strokovnjaki ugotovili, da je pot ob obširnih študij pa do projektov ter naprej do njihove uresničitve predolga, kar se je pokazalo predvsem v primeru projekta "Maribor jutri", saj se štajerska prestolnica še vedno utaplja. Namens programa Revit je zagotoviti pogoje za izdelavo strateških razvojnih programov, pripravo zagona projektov, projektne vodenje in izvajanje. Poudarek je na projektih, ki bodo odpirali nove profitne dejavnosti in z njimi reševali problem odvečne delovne sile ter na projektih

vključevanja v svetovna oziroma predvsem evropska tržišča. Program Revit je zasnovan tako, da z njim določeno območje v najkrajšem možnem času pride do ustreznih strateških načrtov in konkretnih razvojnih programov, ki gredo, predstavljeni v katalogu, v svet.

Za tolarško protivrednost 18.500 nemških mark oziroma 12.000 mark v primeru, če se program Revit lotita skupaj dve občini, dobi občina bogato strokovno pomoč pri pripravi projektov. Gre za sistem šolanje - delo. Podjetniki, obrtniki ali pa celo šolniki in kmetje, ki se vključijo v program, morajo svoje projekte sicer izdelati sami, vendar ob sprotnem šolanju. Od zagona programa Revit pa do kataloga, v katerem sta predstavljena celotna ponudba in povpraševanje občine, ne sme preteči več kot 3 do 4 meseca. V občinah, kjer je program Revit že izpeljan, se že kažejo rezultati, saj so mnoga podjetja preko kataloga Revit navezala sodelovanje z domačimi in tujimi poslovнимi partnerji, prišlo pa je celo do nekaterih skupnih vlaganj, kar si obetajo tudi v Metliki in Črnomelju.

I. V.

ZADNJA PRIMOŽNOST ZA VPIS

ČRНОМЕЛJ, ТРЕБНJE - Minul teden je Ekonomski fakulteta iz Ljubljane vpisovala kandidate v Črnomelj in Trebnjem v 1. letnik Poslovne šole. Gre za višješolski program za pridobitev šeste stopnje izobrazbe, po kateri si diplomi pridobijo strokovni naziv ekonomist zunanjetrigovinsko-komercialne smeri ali finančno-računovodske smeri ali poslovno-informacijske smeri, glede na odločitev v 2. letniku. Posebnost tega programa je, da je vpis možen samo še letos, saj bo od naslednjega šolskega leta razpisana samo še visokošolski program, ki bo trajal tri ali štiri leta. To je enkratna priložnost za vse kandidate na Dolenjskem, ki si želijo pridobiti višješolsko ekonomsko izobrazbo in imajo že končano katerokoli štiriletno srednjo šolo. Predavanja in izpiti težajo v Črnomelu in Trebnjem, izvaja jih matična Ekonomski fakulteta iz Ljubljane.

Direktor:

prof. NADA ŽAGAR

DOLENJSKI LIST

Šolam primanjkuje veliko prostora

Trebanjci bi radi tudi s pomočjo t.i. šolskega tolarja rešili poglavite prostorske težave na osnovnih šolah Mokronog, Trebnje, Sentrupert in Veliki Gaber

TREBNJE - Prostorska stiska v nekaterih osnovnih šolah v trebanjski občini že onemogoča normalen pouk. Po besedah sekretarja občinskega sekretariata za občno upravo in družbeno dejavnosti Milana Rmana je pomajkanje prostora že kar kritično v osnovni šoli v Mokronogu, dosta bolje ni niti v Velikem Gabru in Sentrupertu.

Na natečaj za sofinanciranje načrta v šolski prostor za odpravo dvoizmenskega pouka in za izboljšavo prostorskoga standarda osnovnih šol v letih 1995-1999 je trebanjska vlada prijavila tudi naložbe za dokončanje zunanjega ureitve šole, to je za izgradnjo igrišč pri trebanjski šoli in pri podružnični šoli Dolenja Nemška var ter prostor za glasbeno šolo v Trebnjem. S slednjo naložbo bi ub

IZ NAŠIH OBČIN

Vse kočevske poti vodijo k turizmu

Z razprave v izvršnem svetu in na sestanku Gibanja za razvoj Kočevske

KOČEVJE - Minuli četrtek so na občinskem izvršnem svetu med razpravo o še nesprejetem občinskem proračunu posvetili veliko pozornost turizmu, in sicer tudi zato, ker je v predlogu proračuna predvidenih 500.000 tolarjev za sofinanciranje programov razvoja turizma.

Mnenja, kako najti pravo pot za razvoj turizma, pa so bila nekoliko različna. Tako je na primer predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič opozoril, da je v programu revitalizacije občine dobro obdelano tudi področje turizma, le nekoga je treba na občinski skupščini zaposlititi, ki bo tiste zamisli uresničeval. Predsednik občinskega izvršnega sveta Alojz Petek pa je dodal, da je potrebno poziviti delež turističnih društev, ustanoviti še nova in jih povezati v občinsko turistično zvezo.

V razpravi so nekateri opozorili, da so v občini v zadnjih letih oz. desetletjih že določevali tako imenovane nosilce turizma. To so bili najprej Hotel Pugled, potem Avto Kočevje pa Oprema, a s turizmom ni bilo nič oz. je bila le izguba, saj so vsi nosilci tako rekoč propadli. Zdaj se trudi s turizmom M-KG, ki je že dosegel nekaj uspehov, a še premalo. Tudi gozdarji dajejo velik poudarek turizmu, z njimi nimajo dohodka. Končno so sklenili, da bodo prihodnjo sezono posvetili le turizmu, saj je to pomembna gospodarska panoga.

Istega dne zvečer pa so o turizmu razpravljali še na sestanku Gibanja za

razvoj Kočevske. Ugotovili so, da so tudi pobude Gibanja pripomogle, da se dokončuje obkolpska cesta od Petrine do Mirtovičev, v Kostelu je odprt gostišče Grajski hram s prenočišči, v Kočevju je prenovljen hotel Valentin, na Mlaki postavljajo brunarico-gostišče, v Kočevju in okolici je bilo več prireditev. Glavna ugotovitev pa je, da se ne kaže zanašati na slučajne (prehodne) goste, ampak je

Gibanje podpira

Gibanje za razvoj Kočevske podpira akcijo za spremembo zakona o denacionalizaciji

KOČEVJE - Na zadnjem sestanku Gibanja za razvoj Kočevske so se dogovorili, da bodo podprli akcijo za zbiranje podpisov za spremembo zakona o denacionalizaciji in hkrati skušali izpeljati že lani na občinski skupščini izglasovan sklep o zbiranju 5.000 podpisov za spremembo zakona o kmetijskih zemljiščih in gozdovih. Za prvi zakon je treba zbrati 5.000 podpisov v vseh Slovenijah do 20. oktobra (v Kočevju so sklenili, da jih bodo zbirali do 15. oktobra), za drugega pa rok ni določen.

O zbiranju podpisov za spremembo zakona o denacionalizaciji mnenje na sestanku ni bilo enotno. Nekateri so zagotavljali, da ne bodo podpisali, ker ni nikjer zagotovljeno, da bodo upravičeni res dobili pravično odškodnino, saj naj bi država dala le obveznice, nikjer pa ni rečeno, da za njihovo vrednost jamči država. Podpisali bi le, če država jamči, da bodo prizadeti res dobili pravično odškodnino.

Soglasna pa je bila podpora za spremembo zakona o kmetijskih zemljiščih in gozdovih, saj so zdaj kočevski kmetički in kmetje brez zemlje in gozdarji brez gozdov. Gozdarji za gozdove že plačujejo državi najemnino, podobno pa se obeta kmetijem, saj naj bi samo M-KG plačal za 200 milijonov tolarjev najemnino na leto, kar je toliko, kot zdaj vlagajo za razvoj kmetijstva. Ob tem so kritizirali tudi občinski izvršni svet, ki lanskega sklepa občinske skupščine o zbiranju 5.000 podpisov ni začel niti uresničevati. Zahtevali so, naj se ta akcija izpelje. Kritično so spregovorili tudi o neresem odnosu delegatov občinske skupščine do udeležbe na sejah in glasovanjih.

J. PRIMC

JESENSKE KULTURNE PRIREDITVE

Letošnjo jesen bo v Osilnici kar pestro, saj pripravljata Civilno gibanje za Osilniško dolino in Turistično društvo iz Osilnice vrsno prireditev, tako za domačine kot za obiskovalce doline. Prva prireditev bo že v soboto, 24. septembra, ko bo pohod planincev po obronkih Borovške gore nad dolino, in to od Šajbnika prek Moža, Krokarja do Krempe. Zbor planincev je ob 9.30 v Osilnici. Za manj vzdružne je namenjen pohod s Čačičem na Šajbnik in nazaj ali, če bo interes, iz Bosiljive Loke na Krempo in nazaj. Pozor na potni list! V nedeljo, 25. septembra, bo ob 10. uri zapel v osilniški cerkvi ženski pevski zbor "Ivan Grbec" iz Škednja pri Trstu.

J. O.

KRVODAJALSKA AKCIJA V SEVNICI

SEVNICA - V prostorih tukajnjega TVD Partizan bo v torek, 27., in v sredo, 28. septembra, že od zgodnjih dopoldanskih ur potekala krvodajalska akcija. Območna organizacija Rdečega kriza Sevnica vabi vse redne krvodajalce in tiste, ki bi se jim želeli pridružiti v plenilenem človekoljubnem dejanju. OORK vabi vse, ki bi radi kaj več zvedeli o uspešnem presajjanju krv in delov človekovega telesa, naj prisluhnjejo v nedeljo, 23. septembra, ob 11. uri oddaji v živo na sevnškem radiu. Sodelovala bosta strokovna sodelavka RKS Herta Štufler in zdravnik specialist mr. dr. Jurij Pesjak iz Sevnice.

L. M.

VRTILJAK 94 KLUBOVAL VREMENU - Vesela otroška prireditev Vrtljak 94 se je v soboto popoldne pri sevnškem otroškem vrtcu Ciciban odvila navkljub muhastemu vremenu in skoraj povsem tako, kot so si zamislili organizatorji - ZKO, VVZ Ciciban in osnovna šola Sava Kladnika iz Sevnice. Otroci so bolj ali manj razposajeno sodelovali in uživali v različnih delavnicah: likovni, slikarski, fizično-kozmetični, računalniški in tehnični (na posnetku). Zabavali so se z ansamblom Magic, Romano Kranjcem, plesno skupino, čarovnikom Nikom in sevniškimi gledališčniki. Pozorno so prisluhnili pravljam Janeza Bitenca, na posled pa ugotovili, da modna revija najmlajših v oblačilih Jutranje in obutvi Kopitarne vsekakor spada na Vrtljak. (Foto: P. P.)

treba začeti z načrtnim delom, k čemu pa je potrebno pritegniti vse, ki delujejo na tem področju.

J. PRIMC

Iz KS Osilnica

DA NE BO ZAMERE - V nedeljo je bil sestanek za območje vsega odbora Bosljiva Loka, na katerem so se imetniki parcel ob trasi ceste Srobotnik-Mirtoviči s predstavniki KS Osilnica dogovorjali o ureditvi stopov do svojih parcel ob tej cesti, ki jo dokončujejo. Želijo namreč preprečiti, da bi po otvoritev ceste prišlo do raznih zamer in negodovanj.

VRATA V DEŽELO PETRA KLEPCA - Bosljiva Loka oz. Mirtoviči so tako rekoč vrata v deželo Petra Klepca, ki bo kmalu prvič v zgodovini s cesto po slovenski zemljiji povezana s Slovenijo. Tu se že pravljajo na otvoritev te zveze s svetom, saj bo cesta dokončana (če ne bo nagajalo vreme) v začetku oktobra, otvoritev pa bo spet z ozirom na vremenske nekeje med 15. oktobrom in 15. novembrom.

NOVE NALOGE - Tehnična dokumentacija za ceste povezave lokalnih in magistralnih cest od Petrine do Podplanine bo kmalu izdelana.

Gre za sedanje in bodoče lokalne ceste, ki se bodo povezovale na sedanje in bodoče regionalne ceste ob Kolpi in Čabranki po slovenskem obrežju.

J. P.

Na kmečkih igrach zmagal Veliki Osolnik

Drugi so bili Slemenci

RIBNICA - Na nedavnih kmečkih igrach v Ribnici je zmagača ekipa Velikega Osolnika (pri Velikih Laščah), ki si je prislužila 24 točk, 2. so bila Slemenca (22 točk), 3. Velike Lašče (21), 4. do 5. Kočevje in Ribnica (15), 6. Dobrepole (10 točk).

V posameznih disciplinah so bili po trije najboljši v tem zaporedju: cepljenje: Slemenca, Kočevje, Velike Lašče; pletenica: Veliki Osolnik, Slemenca, Velike Lašče; pisanje: Veliki Osolnik, Velike Lašče, Dobrepole; plezanje na mlaj: Veliki Osolnik, Velike Lašče, Kočevje.

Priznanja najuspešnejšim je podelil Jože Benec, vodja sestavnih služb pri Kmetijskem zavodu Ljubljana. Denarne nagrade je prispevala Kmetijsko-gozdarska zadruga Ribnica in so znašale: za 1. mesto 15.000 tolarjev, za 2. mesto 10.000 tolarjev in za 3. 5.000 tolarjev. Jože Pahulje iz Otavic je vsem ekipam podelil svoje grablje. Pokrovitelji prireditve so bili Mercator, Kmečka družba, ČGP Kmečki glas, HKS in Zadružna kmetijska družba, ki so tudi prispevali nagrade.

J. P.

Bo, če bo denar

Krivdo za zamudo telefoni prelagajo zdaj na enega, zdaj na drugega

LOŠKI POTOK - Potočani nemčni stresajo jezo zdaj na enega, zdaj na drugega naslovnika, ki jim je nekako pred petimi leti, ko je bil izglasovan samoprispevki, ravno na račun telefonije objavljali novo telefonsko centralo in vsaj nekaj sto priključkov.

Samoprispevka ni več. Z njegovo pomočjo so zgradili omrežje v Ribnici in razširili centralo, nekaj podobnega so naredili tudi v Sodražici, v Loškem Potoku pa nič. Vesti, ki pricurljajo iz uradnih virov, pa da dežurnega krijeva delajo KS Loški Potok, češ da ni postorila vsega, kar je v njeni pristnosti. Taka namigovanja pa vodstvo krajevne skupnosti odločno zavrača.

Vprašanje, zakaj z deli ne začne, je KS Loški Potok poslala na PTT aprila 1993. leta. V odgovoru bremo sledi: V planu PTT podjetja iz Ljubljane je predvidena zamenjava telefonske centrale v Loškem Potoku, ki bo imela 800 priključkov, izgradnja optokabla na relaciji Sodražica-Loški Potok ter povečava krajevnega kabelskega in narocniškega razvodnega sistema. Takrat so zapisali, da bi to stalo 74 milijonov tolarjev. Realizacija naj bi se izvršila v letu 1994, če bodo za to sredstva. Da bi pomirili duhove, pa bi bilo PTT podjetje dolžno pojasnit, kaj je vzroč neizpolnjenim objubam in kdaj bo načrt resnično uresničen.

A. KOŠMERL

Potočani malo (in vse manj?) berejo tisk

O domačih dogodkih redno poroča le Dolenjski list

LOŠKI POTOK - Majhna raziskava na štirih prodajnih mestih in na pošti, koliko in kaj Potočani prebirajo, je pokazala, da je vse manj dnevne tiski, še manj pa revialnega.

Pri dnevnem časopisu prednjaci Novice s 40 izvodovi dnevno, Dela je 16 izvodov, Slovenska 15, Dnevnička 7 in Republike 2 izvodova, skupaj torej 80 izvodov dnevno, in tako pride na vsega 22. prebivalca en izvod dnevno.

Tedenško prihaja v kraj 449 izvodov raznih časopisov. Z 168 izvodovi prednjaci Nedeljski, sledi Družina s 126 izvodov, Dolenjski list (40), Kmečki glas (40), Jana (18), Stop (9) in Antena (10).

Mesečno prihaja največ Ognjišča, in sicer 222 izvodov, na drugem mestu je Obramba s 50 izvodovi, 30 izvodov je Svobodne misli, 25 izvodov revije Prijatelj in 14 izvodov Naše žene.

Iz tega sledi, da Potočani zelo malo prebirajo dnevne časopise, tedniki so primerno zastopani, statistično gledano, ima vsaka družina vsaj en izvod na teden. Prodajalci pa trdijo, da vsa prodaja strmo pada. Treba pa je omeniti, da o kraju in dogajanjih v občinskom središču in sosednjih krajevnih skupnostih redno poroča samo Dolenjski list.

A. KOŠMERL

SKUPAJ NA TURISTIČNI SEJEM

KOČEVJE - Že nekaj časa je razširjeno mišljenje, vsaj med turističnimi delavci, da je potrebno, da se občine Kočevje, Ribnica in Grosuplje povežejo v turistično regijo, saj njihove naravne značilnosti in prometne povezave tvorijo neko celoto. Tako so se pred nekaj dnevi sestali predstavniki omenjenih občin. Prisoten je bil tudi zastopnik TD Rašica, saj tudi to območje, ki pripada občini Ljubljana-Vič, turistično gravitira v to regijo. Srečanje je bilo na lepo urejeni Muljavi, saj je občina Grosuplje koordinator vseh teh aktivnosti. Na tem sestanku so se dogovorili, da se gre v skupen projekt, kar pomeni, da naj se zbere informativno gradivo, ki naj bi vsebovalo turistično ponudbo celotne novoorganizirane regije. V roku enega meseca mora vsaka občina izdelati svojo turistično ponudbo, nakar bi se ponovno sestali skupaj z oblikovalci tovrstnega gradiva, kjer bi vse te zadeve koordinirali. Ta propagandni material naj bi bil gotov vsaj do sejma Alpe-Adria, ko naj bi ta regija pravila skupen nastop na omenjenem sejmu.

F. C.

VRTILJAK 94 KLUBOVAL VREMENU - Vesela otroška prireditev Vrtljak 94 se je v soboto popoldne pri sevnškem otroškem vrtcu Ciciban odvila navkljub muhastemu vremenu in skoraj povsem tako, kot so si zamislili organizatorji - ZKO, VVZ Ciciban in osnovna šola Sava Kladnika iz Sevnice. Otroci so bolj ali manj razposajeno sodelovali in uživali v različnih delavnicah: likovni, slikarski, fizično-kozmetični, računalniški in tehnični (na posnetku). Zabavali so se z ansamblom Magic, Romano Kranjcem, plesno skupino, čarovnikom Nikom in sevniškimi gledališčniki. Pozorno so prisluhnili pravljam Janeza Bitenca, na posled pa ugotovili, da modna revija najmlajših v oblačilih Jutranje in obutvi Kopitarne vsekakor spada na Vrtljak. (Foto: P. P.)

DOPISNIK - Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da se je krški župan nekoga poletnega dne zadrževal pred krškim hotelom v družbi ljudi, ki so bili zagotovo Nemci. Več o zadevi bi že prebrali v Našem glasu, če bi le-ta poleti izhajal. Ker gre za Nemce, se lahko zgodi, da bo reportaža prej objavljena v Sternu.

ZAUPNO - Zaupna je tudi novica o razlogih, zaradi katerih so razresili direktorja krške Kmečke zadruge Franca Češnovarja. Pravijo, da iz utemeljenih razlogov, namreč zaradi nepravilnosti v poslovanju zadruge. V Posavskih mušicah smo brali, da je sklepal za zadrgo škodljive pogodbе, med drugimi tudi s podjetjem Gea z Rake in Bilans iz Dolenje vasi pri Artičah. Če pustimo ob strani direktorjeve poslovne odnose s firmo in hiši nekdanjega sodelavca na občini, je ob zamenjanji nastala še druga nepopravljiva škoda. Člani upravnega odbora so brezobzirno pretrgali pristne poslovne vezi, ki jih je direktor zadruge navezel z direktorjem podjetja Gea. Delovala in misila sta usklajeno, da je kaj. Če ne bi imela istega imena in naslova, bi človek še misil, da sta idealna poslovna partnerja.

POSEL - Nič hudega sluteči kupec rabljenega avtomobila je šel zadnjic pogledati na krški avtomobilski sejem. V žepu je imel 4.000 mark, s sabo pa tudi veliko smolo. Nobene lade za vrednost izpod svoje vsote ni mogel dobiti, čeprav je natancno pregledal razstavljeni blago. Razčakanja ni mogel skriti, še posebno potem, ko je opazil, da se izpod bližnjega šotorja veselo smehlajo tuji ljudje. Vsaka poceni lada gre namreč z njimi, saj so postale priljubljeno blago ukrajinskih prekupcev. Gre pač za ruski avto in zanj, če ga uvozijo v svojo domovino, ni potrebo plačati carine. Priložnost za prodajo torej!

PD BOHOR SENOVSKA SLAVI 40-LETNICO

SENOVSKA - Planinsko društvo Bohor Senova vabi vse člane planinskega društva in goste na svečano proslavo z razvijetjem praporja ob 40-letnici ustanovitve društva. Dogodek bo junija, 23. septembra, ob 19. uri v Domu XIV. divizije na Senovem. V soboto ob 11. uru bodo planinci svoj jubilej počastili še z otvoritvijo novega prizidka pri koči na Bohorju.

DANES PRIDEJO V KRŠKO SINDIKALISTI

KRŠKO - Danes od 10. ur se je v prostorih krškega kulturnega doma začela 2. skupščina Sindicata komunalnega in stanovanjskega gospodarstva Slovenije. Delegati naj bi sprejemali poslovnik, izvolili organe skupščine, sprejemali poročila o dosedanjem delu, razrešili dosedanje člane organov in izvolili nove ter obravnavali in sprejeli programske usmeritve za delo v naslednjih štirih letih.

Novo v Brežicah

CENTER - Te dni se je zdelelo, da sta se občina in država preselili v Pišece. Ne toliko zaradi trgovcev, v katero so predčasno zaradi nesramne gnilobe prisiljeni vinogradniki, kot zaradi moža, ki je že cez 70 let pokojnik, pa so se zdaj ljudje spomnili, da je njegovo delo bolj pomembno, kot si je celo sam mislil, da je.

IZGUBILI SO GA - Piščeca osnovna šola se je že pred drugo svetovno vojno imenovala po Maksu Pleteršniku. Ista šola se je imenovala po njem tudi pred slovensko vojno in se tako imenuje tudi zdaj. Nikoli in nikjer pa nihče rad ne prizna, da sta demokratični val in bolestna želja po rušenju vsega starega za krajši čas odplaknila tudi gospoda Pleteršnika iz naziva piščeve šole. V času, ko je bilo moderno zamenjati vsa imena, so se šolniki odločili, da bodo osnovne šole imenovali samo po kraju, vse potrebne in nepotrebne dodatke pa bodo opustili. Tako se je zgodilo, da so Piščecani izgubili Pleteršnika. K sreči so kmalu spoznali napako in jo popravili. Pravzaprav še več kot povrili.

PO STAREM - Piščece so opravile zastavljene naloge in svojo dolžnost do rojaka. Nekateri drugi za razliko od njih še vedno niso nakazali obljubljenega. Klub temu Ciril Kolešnik še vedno ostaja na čelu brežiškega izvravnega sveta in Milan Kučan še vztraja na mestu predsednika države. Nista zamenjana, ker Kolešnik ne bi imel na republiku tako dobrih sodelavcev in ker Kučan ne bi znal igrat brežiške igre.

VISOKA POLITIKA - Oba zgoraj omenjena sta se strelala v Piščecah. Strečanje je potekalo v prijetnem in sproščenem vzdružju, čeprav je trajalo le kratki čas. Kučan je takoj vprašal Kolešnika, če ne igra nogomet. Ta mu je odgovoril, da ima ob dveh tekmo. S tem je bila visoka politika zaključena.

IZ NAŠIH OBČIN

Po jagodah tudi trženje jabolk?

Krško podjetje Tron že pelje projekt proizvodnje izvensezonskih jagod v Sloveniji - Trženje odvisno od organizacije in stikov s tujino - Tudi jabolka bi lahko prodali!

KRŠKO - V teh dneh so zacetete jagode v okrog 40 nasadih (s skupno površino 10 ha) po vzhodni Sloveniji. Gre za proizvodnjo v tunelih po italijanski tehnologiji, ki daje sadeže izven glavne sezone. Projekta se je, potem ko je pridobilo podporo na ministrstvu za kmetijstvo, lotilo krško podjetje Tron. Gleda na višino vlaganj je projekt ocenjen za trenutno enega največjih v slovenskem kmetijstvu.

Zastavljene naloge dobro tečejo, tako da bodo pridelovalci prvi pridelek začeli obirati že sredi letnega oktobra. Projekt je plod večletnega dela podjetja Tron z lastnikom in direktorjem inž. Petrom Jankovičem na čelu ter dobrega sodelovanja z italijanskimi partnerji. Vse to je omogočilo prenos sodobne tehnologije pridelave jagod v Slovenijo in dalo tudi garancijo tujega partnerja za prodajo vsega pridelka.

Kot pravi Peter Jankovič, ima njeovo podjetje trenutno največje načrte s tem projektom, o katerem bomo še pisali v eni od prihodnjih Prilog. Sicer pa se ukvarjajo še z marsičim drugim. Tako že pet let brez kakršne koli državne pomoči vsak mesec izdajajo strokovno revijo Sad. Ukvarjajo se tudi z založništvom in publikacijami, izdajajo oglasniki v barvah in pripravljajo prospekte. Izdali so knjižico o varstvu sadovnjakov in vinogradov pred škodljivci, ki je razprodana, o pridelovanju leš-

nikov in pred kratkim še o pridelovanju jagod.

Iron uvaža in prodaja visoko kakovostne sadilne materiale od podlag do gotovih sadnih sadik in tudi trsnih cepljenk, poleg tega pa še sprem-

Peter Jankovič

IVAN LACKOVIČ V GALERIJI MEKE

BREŽICE - Brežičanom in vsem ljubiteljem umetnosti v bližnji in širši okolici se spet obeta zanimiv kulturni dogodek. Zanj bo poskrbela zdaj že uveljavljena brežiška Galerija Meke, ki bo v torek ob 17. ur za novinarje in druge goste odprla novo razstavo. Tokrat gre za razstavo zagrebške slikarjevine Ivana Lackoviča - Croate. Obiskovalcem bodo pokazali novo serijo slik, za kulturni program pa bo poskrbela Josipa Lisac.

VZAJEMNO V SENCI - Kostanjeviška Forma viva je bila med uradnim delom zboru SKD začasno v senci znanih govornikov. Med osrednjo prireditvijo smo ugotovili, da je senca vzajemna. Tudi udeleženci zboru so bili v senci Forme vive, in to iz enega razloga - ker je sonce močno pripekalo! Kot smo zvedeli na konferenci za novinarje, je kostanjeviški grad zelo primerno okolje za organizacijo take prireditve. Vse kaže, da so se izpolnile tudi želje ravnatelja tankajšnje galerije, da vse skupaj ne bi bilo podobno vaški veselic, ampak kulturnemu dogajanju. Kako bo z nekimi drugimi upi, še ni znano. Galerija Božidar Jakac bi namreč rada prišla do denarja, ki ji bo zagotovil obstoj v sedanjem okolju. (Foto: B. D.-G.)

Ob obisku papeža točili bizejško peneče vino

Istorične Šampanjske kleti naravnost v Zagreb

BIZEJŠKO - O papeževem obisku v Zagrebu se je v medijih poročalo na dolgo in široko, zato je dogodek, s katerim so Hrvatje obeležili tudi 900-letnico zagrebške nadškofije, dobro poznan. S svojo prisotnostjo so ga počastili številni cerkveni dostojanstveniki iz vse Evrope in najvidnejši hrvaški politiki.

Za Slovence je zanimiv poatek, da so ob tej priložnosti v Zagrebu stregli slovensko peneče vino z imenom Mimara 1990, ki so ga posebej za svečani dogodek pripeljali iz poznane Šampanjske kleti Istični v Stari vasi na Bizejškem. Kot pravijo

Istični, so bili odzivi na ponjeno vino zelo dobi. Peneče vino Mimara 1990 so v Zagrebu lepo sprejeli in mu vsi po vrsti prisodili izjemno kakovost, s čimer so dali posebno priznanje slovenskemu vinarstvu in seveda tudi Šampanjski hiši Istični. Tudi to potrjuje, da so se odločili za pravo pot, ko so začeli posebej pazljivo nadzirati celoten postopek izdelave penečega vina. Še zlasti so pozorni v času, ko vino leži v stiku s kvasovkami, saj je ravno ta moment zelo pomemben za izboljšanje kakovosti penečega vina.

Istični so že napolnili posebno serijo 6.000 steklenic penečega vina, ki bo zorelo do leta 2000 in s katerim bodo nekateri izbranci nadzavili novemu tisočletju. Poleg tega so, kot sami pravijo, v hiši ustvarili eno najimnenitejših penečih vin. Poimenovali so ga "Zlata marka" brut de brut 1990 in ga bodo javnosti prvič predstavili konec meseca oktobra.

pozno dali v prodajo, so zaloge razprodali v 10 dneh.

V podjetju Tron se zdaj vse vrti okrog projekta izvensezonske pridelave jagod, ne samo okrog priprave nasadov, poučevanja o pridelavi, ampak tudi okrog pridobivanja republiških sredstev za projekt. Država naj bi po posameznih postavkah (iz-

- Za nekatere sadjarje bi utegnilo biti zlasti razveseljivo, da se agronom Peter Jankovič ukvarja tudi z misljijo, da se bi lotil še trženja jabolk. Prepričan je, da bi slovenska jabolka zaradi kakovosti sadežev in visoko razvito tehnologijo pridelave lahko našla kupce v tujini. "Kaj pa za Evropo pomenijo tako majhne količine sadja? Prepričan sem, da ga s pravim pristopom ne bi bilo težko prodati. Treba pa je prepričati kupce in se pri tem bolj organizirati in potruditi," meni.

gradnja namakalnih sistemov, priprava zemljišča, trženje) sofinancirala do 30 odst. naložbe, ki znaša 100.000 mark na hektar.

B. DUŠIČ-GORNİK

PRVAKI DIRKALIŠČA

KRANJ - V petek je na kranjskem kolesarskem dirkališču potekalo državno prvenstvo, na katerem so se iz novomeške Krke in krškega Savaprojekta najbolje odrezali dečki A in dečki B. Pri dečkih A so postal državni prvaki v ekipni vožnji članovi Savaprojekta: Vižitin, Četrčič, Zagorc in Znidarsič. Pri dečkih B pa je naslov pripadel Novomeščanom. V zasledovalni vožnji članov na 4.000 metrov, kjer je zmagal Rovšek iz kranjske Save, je bil krški Filip 3. ter Glivar 6. Pri starejših mladincih na 3.000 metrov sta bila Novomeščana Derganc 2. in Gašperin 5. Naslov državnega prvaka pri mlajših mladincih na 2.000 metrov pa je osvojil Peter Ribič iz novomeške Krke, drugi je bil njegov klubski tovariš Andrej Filip. Marko Golobič iz Savaprojekta je osvojil 5. mesto. V disciplini 1.000 metrov z 200 metri šprinta je bil pri članih Mervar 3. in Puš 4. Pri starejših mladincih je bil Četrčič iz Savaprojekta 2. Med mlajšimi mladinci sta bila kralja Macele in Ribič 3. in 4., član Savaprojekta Dular pa 5. Tisoč metrov na čas pa so naši kolesarji odpeljali takole: pri članih je bil Mervar 5. in Puš 6., pri starejših mladincih Gašperin iz Krke 5., pri mlajših mladincih na 500 metrov Krčan Dular 4. in Novomeščan Macele 5.

SKOK NA LISCO

SEVNICA - 25. septembra ob 11. uri bo na Glavnem trgu start 3. kolesarske gorske dirke Skok na Lisco, ki jo organizira KK Savaprojekt Krško, sponzorira pa sevnška občinska skupščina. Na proggi do 948 m visoke Lisce se bodo pomerili tekmovalci in rekreativci, razvrščeni v sedem kategorij.

Naš glas je zdaj dobil novega lastnika

Sestavljajo ekipo in si nabirajo bralec

KRŠKO - Časopis Naš glas, ki je dolga leta izhajal kot delegatske informacije krške skupščine, je potem, ko je občina ukinila INDOK center, postal del krškega zasebnega podjetja IR inženiring. Na poslovem in družbenem srečanju s sedanjimi in bodočimi poslovнимi partnerji je urednik časopisa Ivan Kastelic povedal, da je Naš glas časopis za Posavje pa tudi za okolico Šentjernej in Kozjega.

Od naslednjega tedna naprej bo časopis izhajal ledensko. Trenutno natisne 3.000 izvodov, od tega pa je 1000 namenjenih naročnikom, ostalo prodajajo preko Delove mreže. "Če bi nam uspelo doseči, da bi vsako drugo gospodinjstvo (v Posavju je 23.000) kupovalo časopis, bi bilo to že veliko," je dejal Kastelic, ki pričakuje, da bo Posavje solidarno s svojim časopisom.

V uredništvu se trenutno organizirajo ter se borijo za boljšo kakovost in večje število bralevcov. Kot je dejal direktor IR inženiringa Jože Kos, nameravajo poleg urednika zaposlit še lektorja-korektorja, novinarja ter administratorja-komerčialista, poleg tega pa si bodo v veliki meri pomagali tudi s pogodbenim delom.

In kako to, da je IR inženiring prevzel časopis? "Ukvarjam se z nemiričnimi in z upravljanjem stanovanj, zato potrebujujo dobro fotografijo in veliko prostora za komuniciranje z našimi strankami, uporabniki. Predvidevamo, da bo časopis posloval z ničlo, mi pa bomo kljub temu imeli posredno ekonomsko korist," je dejal Kos. B. D.-G.

AKTUALNO TO POLETJE - Lojalni državljanji vpisujejo certifikate. Kraj dogajanja: Krško. Romom, ki so tudi sami bolj mobilne sorte, je najbolj na roko mobilna pisarna. "Certifikat je denar v denar ne smrdi," so rekli pri Niki. (Foto: B. D.-G.)

NOVE UČILNICE ŽE, TELOVADNICA ŽE NE

DOBRAVA - V Dobovi se vedno potekajo dela pri gradnji nove športne dvorane pri osnovni šoli, ki naj bi jo dokončali do občinskega prazničnega konca. Ta čas pa imajo učenci že pouk v dograjenih šolskih prostorih, vendar zaenkrat še s staro opremo v učilnicah, saj je za novo ob veliki naložbi zmanjkal denarja. Dobovčani so se predvsem učeli, ker so računali na sredstva od prodaje stavbe stare dobovske šole. Za to žal ni zanimanja, čeprav so ceno že spustili od 50 na 35 milijonov tolarjev.

GODBI PRED JUBILEJNIM LETOM - Nenehno zaposteni godbi na pihala iz brežiške občine: pihalni orkester iz Kapel in gasilska godba iz Loč pri Dobovi, bosta prihodnje leto slavili obletnico obstoja. Prva velja za najstarejšo na Slovenskem in ji bo 145 let, godba iz Loč pa bo proslavila svojo 75-letnico. Do proslave so si Ločani (na sliki s svojim podpredsednikom Vladom Deržičem) zadali dve nalogi: dograditev gasilskega doma in nabavo novih godbeniških instrumentov. (Foto: M. Vesel)

Odpiske spuščajo, kamor nanese

Nujna celovita izgradnja kanalizacije in čistilnih naprav za mesto Brežice in okolico - Sedanji kanali so dotrajani, čistilna naprava pa preobremenjena - Konec stih?

BREŽICE - Če bi sodili po kanalizaciji, so Brežice tipično slovensko mesto, v katerem so vsaj za silo skrbeli za vse, na sistematično in neškodljivo odvajanje odpadnih voda pa so pozabili. Na to je poleti opozoril Zavod za prostorsko načrtovanje občine Brežice, ki je dolžan pri izdelavi prostorsk dokumentacije poskrbeti za kanalizacijo. Tega ne more storiti, ker se dolej odvajanje odpadnih in meteornih voda reševalo na vsakem območju posebej, kakor je pač bilo trenutno najbolj primerno, in brez pomislekov o škodljivosti izpustov.

Slovenski grafični bienale zaprt

Odmevna prireditev v domovini pridobiva tudi evropski renome - Publike sicer manj, kot je bilo pričakovati, a prireditev je dobra dolgoročna investicija

NOVO MESTO - Slovenski grafični bienale Otočec 94, na katerem je razstavljalo najboljše stvaritve zadnjih dveh let petdeset domačih avtorjev, vzporedno s to razstavo pa so imeli obiskovalci priložnost občudovati še izbor grafičnih umetnin svetovnih mojstrov Rembrandta in Picassa, je v četrtek zvezer zaprl svoja vrata s kulturno prireditvijo, na kateri je nastopil Ribniški oktet.

Mesto je vse poletje živelo v znamenuju biennala, ki mu je dajal pomemben kulturni pečat. Nedvomno je med slovenskimi grafičnimi bienale v teh letih postal pojem, ki ga je vredno upoštevati, z evropsko nagrado za grafiko, ki je bila letos prvič podeljena v Novem mestu, pri se je njegov glas nedvomno razširil preko naših meja, prav tako, kot je z razstavama omenjenih mojstrov doživel tudi ustrezen odmev med publiko v domovini. Kljub temu v domačem kraju še premalo. To lahko ugotovljamo na osnovi prodanih vstopnic, ki jih je bilo gotovo premalo.

"Natančenih izračunov še ni, a lahko že zaključimo, da je bilo domačih obiskovalcev letos gotovo manj, kot smo pričakovali," pravi ravnatelj Dolenjskega muzeja Bojan Božič. "Šele natančnejša analiza bo pokazala kaj, je bilo temu vzrok, ocenim pa lahko, da je zatajil predvsem množičnejši obisk iz Šol, ki so sicer naši redni kulturni odjemalci. Vendar pa ne kaže delati preuranjenih zaključkov. Zavedati se moramo, da je bienale tek na

dolge proge in da se pravi rezultati vloženega truda pokažejo šele čez čas. Novo mesto si je z njim zagotovo pridobilo ime doma in v tujini, ki čemur so marsikaj doprinesli tudi osebnosti in poznanstva, to zaupanje pa je dober kapital za bodočnost. Pozabiti pa ne gre niti tega, da je imel zlasti takratni bienale vrsto spremljajočih

• Ob zaključku programa se je Bojan Božič zahvalil tudi umetnikom, vsem, ki so pomagali pri organizaciji razstave, sponzorjem, ki so prispevali, da je bila tako velika prireditv v Novem mestu mogoča, in vsem obiskovalcem, sodelavcem Dolenjskega muzeja pa je zaželel vso srečo v bodoče, kajti oktobra odhaja na novo delovno mesto.

kulturnih prireditv, na primer novomeške kulturne večere, ki so tudi privabilo veliko obiskovalcev."

Ribniški oktet, ki je tokrat nastopal okrnjen, saj je manjal njegov umetniški vodja tenorist Jože Kores, je

kljub temu na zaključni prireditvi pritegnil publiko in je moral svojemu programu dodati še nekaj točk, a se je od kupil z odra šele s "svojo" Ribniško.

T. JAKŠE

SLIKARSKO SREČANJE V ŠENTRUPERTU

ŠENTRUPERT - V Šentrupertu so se v počastitev 950-letnice kraja sestali slikarji, ki so kakorkoli povezani s to pokrajino: likovni samorastnik Bogdan Breznik iz Trebnjega, slikar Janko Orač, pobudnik srečanja, iz Novega mesta ter akademski slikar France Slana iz Ljubljane in Veljko Toman z Rakitne. Ustvarjali so na Hrastnem, na turistični mitski pri Gorenčevih, v petek, 23. septembra, pa bodo v stanovanjski zadruži Šentrupert ob 18. uri nastala dela razstavljenja. O delih bo spregovoril umetnostni zgodovinar Jožef Matijevič, srečanje pa bo polepšala pesem oktet Lipa iz Trebnjega. Razstava bo odprta do konca septembra.

EKSLIBRIS V FRANČIŠANSKI KNJIŽNICI

NOVO MESTO - V razstavnem prostoru franiškanskega samostana v Novem mestu bo v soboto odprt razstava ekslibrisov v knjigah samostanske knjižnice. Predstavljene bosta tudi dva nova ekslibrisa, ki ju je izdelal Ervin Kralj iz Maribora. Hkrati z ekslibrisoma se bo s ciklusom slik Dolenjske avtor predstavil tudi kot slikar. Razstava bo odprta v soboto, 24. septembra, ob 19.40 v frančišanski cerkvi s kulturnim programom na orglah, postavljenima pa bo do 23. oktobra. Ogled je možen ob nedeljah do 12. ure, ob delavnikih med 17. in 19. uro, po dogovoru s p. Felicijanom pa tudi drugače.

MPZ LISCA VABI V SVOJE VRSTE

SEVNICA - Mešani pevski zbor Lisca iz Sevnice želi okrepiti. Vse, ki imajo smisel in veselje so petja - spol ni važen, starost pa naj bi bila najmanj 15 let - vabijo na avdicijo vsak torek ob 19. uri v dvorani gasilskega doma v Sevnici. Več informacij o tem dobitje pri predsednici zboru Anici Dernič po tel. št. 81 446.

MARINČ V ODPRTEM ATELJEJU

KOSTANJEVICA NA KRKI - Akademski slikar Jože Marinč priredil v petek, 23. septembra, v odprtrem ateljeju DOBE 1 v Kostanjevici na Krki razstavo svojih del. Otvoritev, ki bo ob 18. uri, bo poprestil ansambel D'kovači. Glavni pokrovitelj prireditve je Interier iz Krškega.

NOVO MESTI SIMFONIKI NA CD PLOŠČI - Te dni je izšla prva samostojna CD plošča, ki jo je pod umetniškim vodstvom in dirigentsko palico Zdravko Hribar in z vokalno solistko Ireno Yebuah posnel Novomeški simfoniconi orkester. Izkušnje s snemanjem omenjenega orkester že ima, saj je že lani v sodelovanju z drugimi izvajalcji posnel CD ploščo v čast petstoletnice kolegialnega Kapitila. Na pričagoči plošči je sedem skladb lahkonježega žanra, zadnjo med njimi - Pesem srečnega potnika - je na besedilu Severina Šalija uglasbil Zdravko hribar. Besedilo te pesmi in kratko zgodovino Novega mesta najdemo tudi na priloženem ovitku, na katerega licu je slika Novega mesta, delo fotografa Bojana Radovića.

VPIS ABONMAJEV V DOMU KULTURE

NOVO MESTO - Do vključno jutri je še možen vpis doseganega, po tem datumu pa boste do 30. septembra lahko vpisovali tudi nove gledališke abonmaje za sezono 94/95. Istočasno boste lahko vpisali tudi abonma 94/95 za komorne ansamble Slovenske filharmonije. Oba abonmaja lahko vpisete v sprejemni pisarni Doma kulture vsak delavnik od 8. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, abonmaje pa lahko rezervirate tudi po telefonu št. 321-214.

NAGRADA ZA LJUBITELJE KNIG - Metliška Ljudska knjižnica je pred kratkim na grajskem dvorišču pripravila zaključek mednarodnega knjižnega kvizza "Kniga v prostem času - branje v družinskem krogu". Vseh 24 učencem metliške podzemeljske šole, ki so sodelovali na kvizu, je doblo nagrade. Polono Cimerman pa je žreb določil, da se je udeležila zaključne prireditve, ki je bila na dan zlatih knjig v Ljubljani. Otroke sta v Metliki zabavala njim dobro poznani humorist Toni Gašperič ter glasbena skupina Hop, Ceželj, iz Črnomajske. (Foto: M. B.-J.)

Ujeti trenutek in ga oblikovati

Ne zapsiati na fotografski papir le tisto, kar vidi kamera, ampak nanj ujeti to, kar vidi duša - To je razlika med kronistom in umetnikom

NOVO MESTO - Te dni v pritličnih prostorih zavarovalnice Tilia razstavlja svoje slike mladi fotograf Borut Peterlin. Njegova razstava ni le prikaz tega, kaj in kako je sposoben s svojim fotografiskim aparatom ujeti in v temeni tehnično in umetniško dodelati, temveč je tudi neke vrste vabilo sponzorjem, da prispevajo za fotografovo nadaljnje izobraževanje. Neke vrste razpis torej: to znam napraviti, v tem in tem se nameravam nadalje izobraževati, vi pa presodite, ali in koliko ste pripravljeni investirati, da bo začeleni cilj dosezen. Pošteno! In prav je, da mladi človek zbere toliko poguma, da svojo "podobo na ogled postavi".

• Ker vemo, da danes marsikatera mlađa roka dobi v roki skriptico, v katero je moč ujeti fotografski zapis, a se le malo mladih odloči, da bi v to dejavnost usmerili življenjski cilj, nas zanima, kako se je vse skupaj začelo.

"Domem sem iz Straže, s fotografijo pa sem se začel ukvarjati že v fotočrkou na osnovni šoli Vavti vasi. Ko sem se vpisoval v srednjo šolo, si se nisem bil na jasnem, s čim naj bi se v življenju ukvarjal, sato sem se odločil za lesno šolo v Novem mestu. Medtem sem se izpopolnil v fotografiskih tehnikah in začel razvijati lastno fotografijo, zlasti pa sem se za to navdušil, ko sem spoznal novomeškega fotografa Bojana Radoviča in preko njega se druge, ki se s fotografijo poklicno ukvarjajo."

• Je to botrovalo tudi odločitvi, da se fotografiji povsem posveti?

"Gotovo me je v tej utrdilo, a da se ji bom poskladno posvetil, sem se

cializacije.
• To bo zato finančno vsekakor preveč?

"Da, za začetek računam na pomoč Krke, Tilde, Adriatika in novomeške občine, potem pa bo velenko odvisno tudi od tega, kako se bom razvijal. Upam, da bom upravičil pričakovanja sponzorjev in da se jim bo vložek obrestoval, saj je možnost fotografije v umetnosti in reklami še zelo velika."

T. JAKŠE

AAC

Borut Peterlin

• Romanje od zamislj do izdelka preprodimo edinole po kolenih. (Globokar)

Novomeščani razstavljajo na obali

Z razstavo "Ulice Novega mesta" je Dolenjski muzej piranskemu pomorskemu muzeju vrnil gostovanje "Piranskega pristanišča" V Novem mestu - Tudi župan in "Kres"

PORTOROŽ - Po uspešnem gostovanju piranskega pomorskega muzeja "Sergej Mašera" v razstavo "Piransko pristanišče" letos spomladi v Novem mestu so se Novomeščani Primorcem oddolžili z razstavo "Novomeške ulice" ter gostovanjem folklorne skupine "Kres". Navezava-nje kulturnih stikov bi ščasoma utegnilo prerasi v še kaj več.

Cepav novomeška in piranska občina nimata podpisanega še nobenega dokumenta o partnerstvu, pa nekatere ustanove že uspešno sodelujejo. Pobuda je prišla pravzaprav s strani piranskega pomorskega muzeja, ki je letos spomladi dovolil razstavo Piransko pristanišče. Tu so se Pirančani nadušili nad razstavo "Ulice Novega mesta", katero so prejšnji teden slovesno odprli v Vili San Marco v Portorožu. Poleg številnih drugih udeležencev so se otvoritvene slo-

vesnosti udeležili tudi novomeški župan Franci Koncilijski, direktor novomeškega muzeja Bojan Božič in sodelavci in direktor geodetske uprave mag. Franci Bačar.

Program je povezovala Duška Žitko, kustosinja za umetnostno zgodovino v piranskem muzeju, ki je tudi sicer najzaslužnejša, da so Novomeščani pod vodstvom kustosa Ludvija Tončiča postavili to zanimivo in privlačno razstavo o pre-in poimenovanju ulic v Novem mestu. Župan Koncilijski je v slavnostnem

nagovoru najprej predstavil projekt Novomeških ulic in pohvalil projektno skupino, ki je svoje delo opravila hitro, kakovostno in predvsem strokovno, poudaril pa je tudi pomen povezovanja med obema občinama. Menil je, da izmenjava in predstavitev kulturnih dobrin, narodnih običajev in drugih znamenitosti utrjuje narodno identiteto in poglablja prijateljstvo in zaupanje med ljudmi. To pa v današnjih časih nikakor ni zanesljivo, zato je povedal še k nadaljnemu sodelovanju in povezovanju.

Za kulturni del slovesnosti je poskrbela novomeška folklorna skupina "Kres". F. K.

LITERARNI VEČER

TREBNJE - V četrtek, 23. septembra, ob 19 urah se bodo v Knjižnici Pavla Golice v Trebnjem predstavili trije sodobni slovenski besedni umetniki: pesnik Jurij Hudolin in Zlatko Zajc in pisateljica ter publicistica Maja Novak. Prireditve sta pripravili ZKO Trebnje in Knjižnica Pavla Golice.

MARIKA DANČ ROTH V KRKI

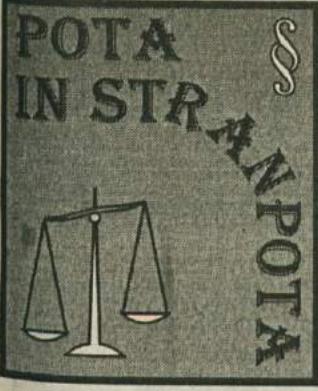
NOVO MESTO - V Krkinem razstavšču v avli poslovnih prostorov na Cesti herojev 45 bo v petek, 23. septembra, ob 20. uri otvoritev del akademike slike Marika Danč Roth. V kulturnem programu bosta nastopila harfistka Ruda Ravnik Kosi in oboist Božo Rogelj.

JORIJ KRAVCOV V RAZSTAVIŠČU AGENCIJE

NOVO MESTO - Ruski akademski slikar Jurij Kravcov po seriji uspešnih razstav po Evropi gostuje s prodajno razstavo tudi v pritličju stavbe Agencije za plačilni promet v Novem mestu, prej znane kot SDK. V Razstavišču agencije, kot bomo prostor poslej imenovali, bo razstava odprta do 5. oktobra.

TERPSIHORA V NOVE PROSTORE - Terpsihora dance company odpira vrata že v trejto plesno sezono in tudi v šolskem letu 94/95 vabi k uram jazz-a, modernih plesnih tehnik in sodobne klasic, plesnih igric za otroke ter aerobike. Letašnje leto bo za to dejavnost še zlasti zanimivo, saj se bo, ko bo obnova končana, preseljeno v novo opremljeni plesni studio v Kulturnem centru Janez Trdina (stari dom JLA). Plesne večnine poučujejo novomeške plesne pedagogi, gostje plesnega teatra iz Ljubljane, letos prvič pa tudi mednarodno priznani koreograf, plesalec in pedagog Fred Lasserre iz Pariza. Redne učne ure se bodo pričele v ponedeljek, 26. septembra. Na sliki: novomeške plesne pedagoginje Rosana Hribar, Mojca Borsan Horšek in Andreja Žitnik, ki se bodo skupaj z gosti trudile dvigniti kvaliteto novomeške plesne umetnosti. (Foto: N. Stuber)

dežurni poročajo

OKRADEL ODBOKARICO - 13. septembra zvečer je neznanec prišel v garderobo športne dvorane Marof v Novem mestu, kjer so imele odbokarico iz Ljubljane odloženo garderobo, in eni izmed športnic ukradel torbico, v kateri je imela denarnico z dokumenti in denarjem, ključe, dva prstana ter uro. Dolgorstrež je povzročil za 50 tisočakov škode.

VLOMIL V AVTOMOBIL PRED ZIDANICO - 16. septembra je neznanec na Tolistem vrhu vломil v osebni avto, ki ga je lastnica A. K. iz Šentjurjeva parkala pred zidanico, in ji iz torbice ukradel 350 nemških mark in 2100 italijanskih lir. S tem jo je oškodoval za okrog 35 tisočakov.

UKRADEL PET PAROV ŠPORTNIH COPAT - V noči na 17. septembra je neznanec na Sadežu v Črnomlju s ključem odklenil vhodna vrata stanovanjske hiše in iz škatle, ki je bila v hodniku, ukradel pet parov športnih copat, ki jih je imel B. F. spravljene za košarkarski klub Črnomelj. Lastnika je oškodoval kar za 90 tisočakov.

S pomočjo psov vodnika gostu rešila življenje

Marjeta Bradač ima že eno leto obrt za kinološke storitve

Po ponovni obravnavi nespremenjeni kazni

Zaradi razveljavitev sodbe zoper Albina in Terezijo Božičnik, ki sta bila obtožena kaznivega dejanja proizvodnje in prometa z mamili, je bila ponovna obravnavna - Tudi tokrat Albinu 4 leta zapora in Tereziji 2

NOVO MESTO - Lani v jeseni je senat temeljnega sodišča v Novem mestu obravnaval Albina in Terezijo Božičnik iz Križ v brežiški občini, ker sta bila obtožena neupravičene proizvodnje in prometa z mamili po členu 245/I KZ SFRJ, in jima prisodal: Albinu 4 leta zaporne kazni in njegovi materi 2 leti. Sredi aprila so namreč kriminalisti na njunem domu in v okolici našli več kot 900 g dokaj čistega heroina, ki sta ga imela skritega: manjšo količino za hladilnikom, nekaj več ob kanalizacijski cevi v bližini hiše in večino, 853,56 g, v gozdu v bližini hiše. Na pritožbo obrambe je Višje sodišče v Ljubljani sodbo razveljavilo in dalio v ponovno obravnavo. V pondeljek je bila ponovna obravnavna, ki se je začela že junija, zaključena, senat pa ju je tudi tokrat spoznal za kriva in jima izrekel enaki kazni kot lani.

V pondeljek je bil pred senatom ponovno zaslišan Jože Bogolič, mehanik iz Krškega, ki je 13. aprila zvečer pri Aloju Bogoviču iz Pečic, Terezijemu zetu, popravljal traktor. Dejal je, da je njim prišel nekaj pred 18. uro, kmalu pa je za njim prišla tudi Terezija Božičnik, ki je s sabo prinesla kabel za razsvetljavo in prisla k Bogovičem pazit otroke in skuhat večerje. Ko se je stemnilo in je začelo deževati, jo je Bogovič odpeljal domov. Bogolič je dejal, da je Bogoviču za razsvetljavo naročila že njegova žena, ko ga je popoldan poklicala po telefonu, da je preverila, če bo doma. Bogovič pa je pred senatom dejal, da je Bogolinova žena po telefonu povedala le, da bo mož prišel popravljati traktor, za razsvetljavo pa se je spomnil sam in potem poklical taščo, naj prinese kabel.

Tokrat je na zaslišanje prišel tudi Avreljo Stopar iz Nove Gorice, ki je dejal, da je bil v zvezi s tem zaslišan že pri preiskovalnem sodniku v Sežani, vendar obtoženih ne pozna. "Ker sem bil včasih uživalec drog, so mi novogoriški kriminalisti vcepili v glavo, da sem drogo nabavljaj tudi

v krajih pred Zagrebom in da Božičnika poznam, kar ni res," je dejal Avreljo. Zanikal je tudi, da bi maja leta 1992, ko so njega in njegovega kolega ustavili policisti na Zadolj, povpraševal po Božičniku. Dejal je še, da so mu policisti predlagali, naj reče, da pozna Božičnika, in da ga bodo potem pustili pri miru, da se bo lahko drogril.

ZBIL PEŠCA

SPODNJE VODALE - V pondeljek, 19. septembra, ob pol osmih zvečer je 23-letni B. B. iz Šentruperta vozil avto od Tržiča proti Sežnici. Zunaj Spodnjih Vodal v severni občini je pred njim speljeval avtobus. B. B., ki je vozil z zasečenimi lučmi, pri srečevanju hitrosti ni prilagodil razmeram, spregledal je 41-letnega pešca M. J. iz Križ, ki je hodil po cesti. Kljub močnemu zaviranju je pešča zadel. Ta je dobil hude telesne poškodbe. Škoda na avtu znaša 100 tisočakov.

V KLETI NAŠEL MINO

ZAVRATEC - 31-letni Z. J. iz Zavratec je 17. septembra severne policiste obvestil, da je pri pospravljanju kletnih prostorov našel mino. Policisti so na kraju ugotovili, da gre za mino nemške proizvodnje iz časa 2. svetovne vojne. Mina je dobro ohranjena in bo zanje poskrbel pirotehnik.

Kočevska stranpot

ZGORELI SO PEDOLINI - Kočevski policisti so bili 17. septembra ob enih ponoči obveščeni, da ob Rudniškem jezeru gorijo pedolini (čolnički, ki se poganjajo s pedalji). Policisti so ugotovili, da je zgorelo vseh pet pedolini, ki so bili na glavnih plažah jezera. Neznanec naj bi jih najverjetnejše polil z bencinom in začgal. Lastnika čolnov Milan Mandič in Sašo Magdič sta tako oškodovana za okrog 250.000 tolarjev.

VLOM V KIOSK - Isto noč ob 4.23 pa so bili kočevski policisti obveščeni še, da je bilo vlonjeno v kiosk Dela na avtobusni postaji v Kočevju. Neznan storilec je z opeko razbil zeleno steklo, napravil 80 x 80 cm veliko luknjo in skozi njo prišel v kiosk, iz katerega je ukradel še neugotovljeno kolčino cigaret, znamk in denarja. Kaže, da se je nočnemu gostu zelo mudilo, saj je med begom izgubil nekaj zavitkov cigaret.

V AVTU NAŠLI MRTVEGA VOZNIKA

POLJANE - 17. septembra okrog 1. ure so policisti prejeli sporočilo, da je na lokalni cesti Poljane - Radna vas v osebnem avtomobilu mrtve voznik. Policisti so ugotovili, da gre za 84-letnega Alojza P. iz Münchena, ki je v bližini Radne vasi zapeljal izven ceste, vozil nekaj metrov po travnatem nasipu, nato pa trčil v drevo. Vozniku je po vsej verjetnosti med vožnjo odpovedalo srečo.

ENOLETNO DEKLETCE SE JE IZTRGALO IZ ROK

TREBNJE - 17. septembra ob 16.20 se je 32-letni Borut Z. iz Dolnje Nemške vasi zapeljal z osebnim avtomobilom od srednješča Trebnjega proti Štefanu. Ko je po Rimski cesti pripeljal z neprimerne hitrostjo glede na stanje na cesti do stanovanjske hiše št. 16, je s pločniku skočila na cesto enoletna Marjana L. iz Velike Ševice, ki se je mami iztrgala iz rok. Vožnik je otroka opazil, začel zavirati, ampak zaradi neprimerne hitrosti ni mogel ustaviti in je otroka zadel ter oplasil njeno mater, ki je skočila za hčerjo. Hudo poškodovan dekletec se zdravi v novomeški bolnišnici, mami pa so pomembni nudili v trebanjskem zdravstvenem domu.

KRONIKA NESREČ

IZSILJEVAL PREDNOST - 8. septembra ob 14.45 uri se je na regionalni cesti Brezice - Kostanjevica v Velikem Mraščevem zgodila prometna nesreča zaradi izsiljevanja prednosti in vožnje pod vplivom alkohola. 48-letni Š. A. iz Krškega se je peljal od svojega doma proti regionalni cesti. V križišču je ustavil, nato pa zapeljal na cesto v trenutku, ko mu je z desne strani iz smeri Cerkelj ob Krki po prednostni cesti pripeljal 29-letna S. M. iz Novega mesta. V nezgodbi se je voznica hudo poškodovala, na vozilih pa je nastalo za 50.000 tolarjev škode.

ZBIL GA JE KLUB ZAVIRANJU - 14. septembra ob 15.55 se je 29-letni Janez K. iz Dola pri Šmarjeti peljal z osebnim avtomobilom od Velikega Slatnika proti Veliki Hrušici. Pripeljal je do križišča v trenutku, ko je od Velike Hrušice proti Mali Hrušici peljal kolo z motorjem. 14-letni Slavko G. iz Šentjurja Janez je zaviral, vendar je voznika kolesa z motorjem vseeno zbil, da je padel po cesti. Hudo poškodovanega so odpeljali v novomeško bolnišnico. Na vozilih je nastalo za 50 tisočakov škode.

Izbogal se je in zapeljal

kem, imamo v Loški vasi pri Dolenjskih Toplicah tudi hotel za pse. Po njem sprašujejo predvsem ljudje, ki potrebujejo varstvo za svojega psa čez vikend ali tudi za daljše obdobje, tam pa imajo svoje domovanje tudi naši psi," razlaga Marjeta. Poleg tega imajo pri Bradačevih šolanje psov in vzrejo mladičev.

Dvanajst psov, med katerimi so nemški in belgijski ovčarji ter rottweilerji, imajo posebej izurjene za prijetje storilca, za reševanje izpod snežnih plazov in ruševin, za iskanje pogrešanih oseb ter za varovanje oseb in premoženja. Honorarno imajo zaposlene štiri strokovno usposobljene vodnike psov. "Trirkat tedensko imajo treninge, ki jih vodi mož Matija. Na treningih pa ne le vadijo, ampak se med vodniki in psi poglabljajo tudi vezi, kajti le tako so lahko pri delu uspešni," dodaja Marjeta.

J. D.

Na bankino - 13. septembra ob 17.15 je neznan voznik osebnega avtomobila vozil od Obrežja proti Ljubljani. Pri Dolenjem Kronovem je začel prehitevati v trenutku, ko je iz nasprotni smeri pripeljal z osebnim avtomobilom 55-letni Slavko K. iz Hruške, ki je, da bi se izognil trčenju, zapeljal na našip, globok 2 metra, nato pa trčil še v drevo. Neznanec se je, ne da bi ustavil, odpeljal naprej proti Ljubljani. Slavko se je v nezgodbi hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Na vozilu je nastalo za 750.000 tolarjev škode.

KAR ZAPELJAL JE NA CESTO - 13. septembra ob 19.50 se je 39-letni Maks M. iz Dragatuša peljal z osebnim avtomobilom po regionalni cesti od Novega mesta proti Črnomlju. Ko je na Lokvah pripeljal do stanovanjske hiše št. 7, je na glavno cesto zapeljal z osebnim avtomobilom 31-letni Anton P. z Butorja. Maks se je umikal in zaviral, vendar je vseeno prišlo do trčenja. V nezgodbi se je Anton huje poškodoval. Maksova soprotnica, 35-letna Silva M. iz Dragatuša, pa lažje. Obema so nudili pomoč v novomeški bolnišnici. Na vozilih je nastalo za 800.000 tolarjev škode.

Iskra Tenel naj bi oškodovali za več kot 4,5 milijona tolarjev - Podarjali neocenjena

Senat je na predlog obrambe ugodil vpogled v spis mnenja psihiatra in psihologa, ki so ga o otoženem Albinu opravili pred enajstimi leti, ni pa ugodilo zahteve po izdelavi ponovnega izvedenskega mnenja; prav tako tudi ni ugodilo zahteve, da se za po-

UKRADEL JE PSA

RIBNICA, KOČEVJE, LJUBLJANA - Vladimiru Popovu iz Ljubljane je bil minuli petek ukraden pes italijanski samojed. Ribniški policisti so v Zlebiču ustavili voznika I. Š. iz Mahovnika pri Kočevju in v avtu našli ukradenega psa. Uradno poročilo pravi, da je bil pes proti potrdil zasezen in nato vrjen lastniku.

USTRELJEN V TREBUH

RIBNICA - Do delovne nesreče je prišlo minuli pondeljek v Ribnici, a še ni pojasnjeno kako. Dejstvo je, da je bil eden izmed delavcev ustreljen v trebuh s pistolo za zbijanje klamic in da se zdaj zdravi v ljubljanski bolnišnici. Ranjenec namreč trdi, da se je po nesreči ustrelil sam, njegov sodelavec pa, da ga je po nesreči ustrelil on.

POSKOŠALA OGOLJUFATI ZAVAROVALNICO

ČRNOMELJ - I. L. iz Šepharjev in A. J. iz Blatnika sta osumljena, da sta z lažnim prikazovanjem dejanskih okoliščin poskušala spraviti v zmoto zavarovalnico Triglav v Novem mestu, s tem da sta ob prijavi škodnega primera odgovornosti navedla neresnice trditve o poteku prometne nezode.

ZADEL V AUTO SOLO, POTEM ŠE V PEŠCA

KRŠKO - 16. septembra ob 17.25 se je na magistralni cesti Drnovo - Vrhovo v Krškem zgodila prometna nesreča zaradi nepravilnega prehitevanja. 34-letni K. I. iz Sremča se je peljal z osebnim avtomobilom iz smeri Drnovega proti Vrhovemu. Ko je pripeljal v Krško, je začel prehitevati avtomobil avto šole, ki ga je vozil 18-letni kandidat za voznika L. S. iz Krškega, poleg pa je bil instruktor. V trenutku prehitevanja je nasproti pripeljal z osebnim avtomobilom 42-letna K. I. iz Jesenic. Da bi preprečil trčenje z nasproti vozečim avtomobilom, je K. I. sunkovito zavil na desnou in pri tem trčil v vozilo avto šole tako, da ga je odbilo na pločnik, kjer je obstalo. Vozilo K. I. pa je po trčenju prav tako zaneslo na pločnik, nakar je vožnjo nadaljeval po travnati bankini, kjer je trčil v pešca, 20-letnega C. B. iz Krškega, in 19-letnega R. D., prav tako iz Krškega, ki sta šla proti Drnovernu. V nezgodbi sta se pešci hudo poškodovala, voznik K. I. in njegov sodelnik, 30-letni J. A. iz Kremena, pa lažje. Na vozilih je nastalo za okrog 300.000 tolarjev škode.

ročilo o vidljivosti 13. aprila zaprosi Hidrometeorološki zavod Slovenije, kajti o tem, kako se vidi od tam, kjer sta opazovali kriminalista, se je sodoči prepričalo na terenu julija letos.

Temeljni javni tožilec je vztrajal pri prvotni otožbi in menil, da je bilo očitano dejanje otoženemu dokazano, in se zavzel za strogo kazen, saj otoženca nista uživalca mamil.

• Senat je Albina in Terezijo Božičnik ponovno spoznal za kriva in jima prisodal: Albinu 4 leta zapora in njegovi materi Tereziji 2 leti. Do pravnočnosti sodbe pa je Albini podaljšan tudi pripor. Otoženima se odvzame heroin, plačati pa bosta moralna tudi sodne stroške in vsak po 50.000 tolarjev povprečne. Predsednica senata je v obrazložitvi med drugim poučila, da je senat prišel do enake odločitve tudi potem, ko je opravil vse, kar je velelo Višje sodišče v Ljubljani, ki je prejšnjo sodbo razveljavilo. Senat je opravil zaslišanje vseh kriminalistov, ki so sodelovali v hišni preiskavi, kjer so sodelovali policisti iz raznih UNZ po Sloveniji, ne le krški, poleg tega sta bila prisotna tudi preiskovalni sodnik in temeljni javni tožilec, in če bi kdo hotel pod takniti mamil, bi moral hišo zelo dobro poznati. Predsednica senata je dejala, da je namigovanje, da so kriminalisti naknadno kontamirali oblačila z mamilom, praktično nemogoče, saj so vzorce jemali v prisotnosti otoženih. Sodba še ni pravnomočna.

torej sta jih nabavila za preprodajo. Poučil je tudi, da gre za veliko količino dokaj čistega heroina in za drogo, ki je zelo nevarna in povzroča veliko odvisnost. Povsem nasprotnega mnenja sta bila zagovornika, ki sta menila, da otoženima kaznivo dejanje ni bilo dokazano, in nakazovala, da je bil heroin podtaknjen. Zavzela sta se za njuno oprostitev.

J. DORNIŽ

GRAJSKI MOST - Most, ki vodi čez Krko od Šmarješke ceste do gradu Otočec, je bil že hudo zdelan, manjkal je kar cele deske, tako da prvi vtič za goste tegu lukuznega grajskega hotela ni bil prav prijeten. Pred kratkim so most lepo popravili. Še vedno pa se postavlja vprašanje, če je prav, da javna cesta pelje tako rekoč po preddverju gradu oziroma skozi grajski park. (Foto: A. B.)

Kako so vodilni "reševali" podjetje

Iskra Tenel naj bi oškodovali za več kot 4,5 milijona tolarjev - Podarjali neocenjena osnovna sredstva, si prilaščali delovne programe, reproducčni material...

NOVO MESTO - Da v novomeški Iskri Tenel ni vse tako, kot bi moral biti, ni bilo razbrati le iz govorov, to so potrjevali tudi zbori delavcev, kjer so zaposleni iz obupa izražali svoj gnev. Sredi marca so v sodelovanju s Svetodnimi sindikati na zboru v prostorih tovarne zahtevali, naj se "razčistijo določene nejasnosti v zvezi s poslovanjem družbe". Med drugim so zahtevali izplačilo januarskih plač ter spravevali, kaj bi z zaposlenimi. Sind

Elanu se je nasmehnila prva točka

Šele na šesti tekmi so novomeški nogometni osvojili prvo točko - V moštvo so se vrnili starejši in izkušeni - Priložnosti zamujal tako Elan kot tudi trboveljski Rudar

NOVO MESTO - To, kar se je zgodilo z nogometnim klubom Elan, potem ko se je po dveh letih znova vrnil v drugo slovensko ligo, so mnogi napovedovali, že predno se je na novomeškem štadionu zadnjič oglasila piščalka prvoligaškega sodnika. Stanje v klubu je namreč tako slab, da vse kaže tudi na izpad iz druge lige. Denarja, s katerim bi kupili nekaj boljših tujih nogometnega, ni, moštvo, sestavljeni iz domačih fantov, pa je očitno preslabo za obstanek, čeprav tekma s trboveljskim Rudarjem le daje nekaj upanja.

Elan je začel sezono katastrofalno, vendar se na kaj boljšega gleda ne izbor igralcev, ki so v skoraj bankrotiranem klubu še ostali, niti na moglo računati. Na prvih petih tekmacah so prejeli povprečno po 4 zadetke na srečanje, dali pa so jih dvajsetkrat manj oziroma enega samega. Tudi na tekmi s trboveljskim Rudarjem, ki vsekakor sodi med boljša

drugoligaška moštva, bi se verjetno zgodilo enako kot na predhodnih tekmacah, če se ne bi v novomeškem moštvu nekaj bistvenega spremenilo. Na igrišče so se namreč vrnili starejši in že nič kolikokrat odpisani domači nogometniški. Še v prvem polčasu so Trboveljci hitro spoznali, da novomeško enašterico po kritici podcenjujejo, saj so jim domačini nekajkrat resno zagrozili, najbliže zadetku pa so bili sredi prvega dela igre, ko se je žoga

ustavila v luži tik pred črto vrat gospodnjega vratara.

Nekaj priložnosti so imeli tudi gostje, vendar jih na srečo domačega vratara Drkušiča, ki je ob podpori izkušenih branilev tokrat branil precej bolj zanesljivo, niso znali izkoristiti. Ko je sodnik v 65. minutu srečanja izključil Jeshia, ki je udaril Andreja Primca, so borbeni Elanovi nogometni prevzeli pobudo povsem v svoje roke in pet minut pred koncem je imel Kostrev imenito priložnost, da popelje novomeško moštvo do prve zmage, vendar je z razdalje tretih metrov posla žogo naravnost v naročje trboveljskega vratara Ahlina. Elan je kljub prvi osvojeni točki še vedno na zadnjem mestu; za predzadnjim Beltransom, zaostaja za točko, za Radečem papirjem pa dve. Prihodnjo nedeljo bo Elan gostoval pri sestovnici Domžalah.

I. V.

TOM NA YONEXU

MIRNA - Badmintonisti mirnskega Toma so na mednarodnem turnirju "Yonex open" v Ljubljani dosegli manj, kot so pred tekmovalnem pričakovali. Saša Zrnc je na poti do zmage onesmogčila mesec in pol stara poškodba ramenskih vezi in je v polfinalu izgubil s kasnejšim zmagovalcem Andrejem Poharjem. V skupini A, kjer so lahko nastopili igralci od 1. do 20. mesta slovenske jakostne lestvice, sta nastopila tudi Kristjan Hajnšek in Mitja Kirm, ki sta se uvrstila v osmino finala. Pri ženskah se je v skupini A Urša Plahutnik uvrstila v četrtnačko, enak uspeh pa je dosegla tudi v paru z Nino Šumi. V B skupini je žreb določil, da so se nekateri Tomovi igralci pomerili med sabo že v prvih krogih, najdlje pa so prišli Alenka Zakrajšek in par Uroš Kirm - Aleš Murn, ki so osvojili 3. mesto.

GRAH JE NA KONCU OSMI

NOVO MESTO - Na koncu tekmovalnje slovenske lige jadrnega padalcev sta edina dolenska predstavnika med 84 tekmovalci zasedala odlični mesti. Marjan Grah ki nastopa pod pokroviteljstvom Malkoma, je po 9 tekmacah zasedel 8. mesto, Mitja Šuštar pa je bil 11. Najboljša vrstitev Novomeščanov na posameznem tekmovanju je bilo Graha 4. mesto na Kobalah nad Tolminom, na zadnjem tekmovanju - 89 km dolgem preletu s Kravcem preko Dovjega in Košute do Begunj - je Grah osvojil 7. mesto, pristal pa je le 900 m pred ciljem.

STUDENT OPEN

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov bo v petek, 23. septembra, na igrišču potrebovali precej časa, da so strli odpor Kočevcev, ki so vse stavili na dobro obrambo in hitre protinapade. Prvi zadetek na srečanju so v 33. minutu dosegli Kočevci, ki je domači vratar Papa po strelu Adroviča žogo slabu odbil, tako da Struni ni bilo težko zadeti okvir vrat. Le pet minut kasneje je po izvrstni Komočarjevi podaji Žeželj iznenadel. Tudi pri drugem zadetku je bil podajal Komočar, dosegel pa ga je Martini v 67. minutu, isti igralec pa se je vpisal na spisek strelcev še 11 minut kasneje, ko je postavil končni izid srečanja.

Jože Jaklič

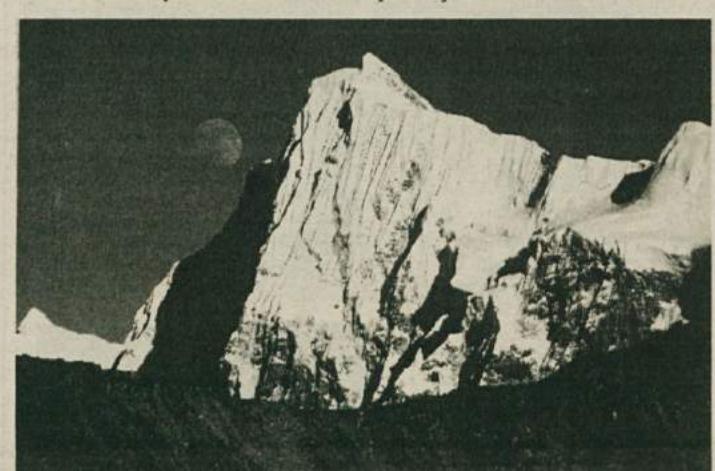
13. septembra se je prezgodaj končala živiljenjska pot Jožeta Jakliča. Večina ljudi ga je spoznala na skromnem travnatem igrišču ob osnovni šoli v Podzemljiju, kjer je spodbudil nogometne navdušence za ustanovitev lastnega kluba. V začetku delovanja kluba sta bila tribuna in igrišče bolj prazna, danes pa vsak dan prihaja tja vedno več mladih, kar je tudi Jožetova zasluga.

Jože je v sebi združeval vse kvalitete belokranjskega človeka. Veljal je za pridnega delavca pri obrtniku Vrliniču v Črnomlju, po službi pa je delal na polju. Dokazal je, da je kljub delu, ki ga nikoli ni zmanjkalo, mogoče najti čas za nogomet in prijatelje. Joža nam bo ostal v spominu kot fant visoke postave, dolgi od dela žuljavih rok, kočnega in večkrat od znoja in blata umazanega obraza golmana s prešernim nasmehom, ki je kazal ponos in zadovoljstvo ob zmaghah našega kluba. Zahvaljujemo se mu za vse uspehe, ki smo jih skupaj dosegli. Pogrešali ga bomo.

NK Kolpa

NOVOMEŠČANI PREMAGALI KODELJEVO IN JESENICE

NOVO MESTO - Po prvih treh krogih tekmovalanja v zahodni skupini prve slovenske šahovske lige so novomeški šahisti s 15,5 točkami oziroma dvema zmagama na izvrstnem 4. mestu in za vodečimi Domžalami, s katerimi so izgubili v prvem krogu s 5,5:4,5, zaostajajo le točko. V drugem krogu so Novomeščani s 5,5:4,5 premagali Jesenice, v tretjem krogu pa z enakim izidom še Kodeljevo. Največ zaslug za uspeh novomeškega kluba so imeli: Marjan Kastelic, ki je napravi deski dosegel 2 točki iz 3 partij, Emil Luzar, ki je na tretji deski dosegel enak izid, Jurij Muhič, ki je na šesti deski dosegel 1,5 točke iz 2 partij in mladinc Matjaž Košak, ki je na deseti (mladinski) deski zmagal v vseh treh partijah.

NOV PODVIG VANJE FURLANA - Novomeški alpinist in himalapec Vanja Furlan se pripravlja na nov podvig v Himalaji: preplezati želi severozahodno steno 6427 m visoke gore Langshisa Ri. Kljub temu da gora ne sodi ravno med najvišje v Himalaji, sodi med zanimivejše in zahtevnejše cilje. Prvi so se nanjo po jugovzhodni steni povzeli Japonci leta 1982. Stena, po kateri naj bi se v alpskem slogu (neprekiniten vzpon brez postavljanja višinskih taborov in naperjanja fiksnih vrvi) na vrh povzpel Furlan, je še nepreplezana ter je ocenjena za zelo zahtevno, in če mu bo uspelo sestopiti po normalni smeri na jugovzhodno stran, bo njegov podvig prvo prečenje te gore. Na odprtju na Langshise Ri bo Furlana spremljal zdravnik dr. Matjaž Rvtovc. Vanja Furlan so pri odpravi prislokočili na pomoč tudi VGP Novo mesto, Zavarovalnica Tilia, Krka in novomeško PTT podjetje. (Foto: Iztok Tomazin)

BELOKRANJCI ZMAGUJEJO

PODZEMELJ - Nogometni podzemeljski Kolpo so v nedeljo na gostovanju premagali Vrhniko z 2:0. Žadetka za belokranjsko ekipo sta dosegla Milan Jaklič in Mario Podrebarac. Ž 2:0 so v Brijih na Primorskem zmagali tudi mladinci, pionirji pa so premagali vrstnike iz Kranja s 5:1. Nogometni črnomaljski Bele krajevi so doma z 1:0 premagali Cerknico. Cerknico so z 2:0 premagali tudi kadeti, pionirji pa so igrali z vrstniki iz Litije 2:2.

KADETKI - Na koncu tekmovalnje slovenske lige jadrnega padalcev sta edina dolenska predstavnika med 84 tekmovalci zasedala odlični mesti. Marjan Grah ki nastopa pod pokroviteljstvom Malkoma, je po 9 tekmacah zasedel 8. mesto, Mitja Šuštar pa je bil 11. Najboljša vrstitev Novomeščanov na posameznem tekmovanju je bilo Graha 4. mesto na Kobalah nad Tolminom, na zadnjem tekmovanju - 89 km dolgem preletu s Kravcem preko Dovjega in Košute do Begunj - je Grah osvojil 7. mesto, pristal pa je le 900 m pred ciljem.

Komočar proti soigralcem

Vevče Donit Filter je s 3:1 premagal kočevsko moštvo, ki je klonilo še sred drugega polčasa

KOČEVJE - Stane Komočar, do nedavnega še nogometni kočevskega Gaja, se je že na prvi tekmi v novem dresu postavil po robu svojim nekdanjim soigralcem in je imel verjetno glavno besedo pri prvi zmagi svojega novega moštva Vevče Donit Filter oziroma tretjem prvoligaškem porazu kočevskega Gaja.

Vevčani so v prvem nastopu na svojem igrišču potrebovali precej časa, da so strli odpor Kočevcev, ki so vse stavili na dobro obrambo in hitre protinapade. Prvi zadetek na srečanju so v 33. minutu dosegli Kočevci, ki je domači vratar Papa po strelu Adroviča žogo slabu odbil, tako da Struni ni bilo težko zadeti okvir vrat. Le pet minut kasneje je po izvrstni Komočarjevi podaji Žeželj iznenadel. Tudi pri drugem zadetku je bil podajal Komočar, dosegel pa ga je Martini v 67. minutu, isti igralec pa se je vpisal na spisek strelcev še 11 minut kasneje, ko je postavil končni izid srečanja.

MANA turistična agencija
Kandijska 30, Novo mesto
Tel. 068/342-136, 321-115

Začetek plesnih tečajev za mladino in odrasle

KDAJ: v petek, 23. septembra, ob 18. uri

KJE: gimnazija — atrij, Novo mesto

SEPTEMBER SEPTEMBER SEPTEMBER SEPTEMBER SEPTEMBER

Čas sindikalnih in šolskih izletov! Poklicite nas!

Mednarodni zmagi Katke Jankovič

Dosegla je tudi absolutni dolenski rekord v teku na 100 m z ovirami - Upehi dolenskih atletov na mladinskem ekipnem prvenstvu v Mariboru in pionirskem v Kranju

NOVO MESTO - ŠENTJERNEJ - Konec prejšnjega tedna je na troboju mladinskih reprezentanc Slovaške, Hrvaške in Slovenije v Zagrebu Katka Jankovič v teku na 100 m z ovirami zmagala z novim absolutnim dolenskim rekordom - 14,71, v Zagrebu pa je bila prva tudi s slovensko štafeto 4 x 100 m. Katka, ki je prvo leto uspešnega študija na filozofski fakulteti zelo dobro uskladila s svojim atletskim razvojem, bo te dni kot gostja v ekipi mladink celjskega Kladivarja nastopila v Varšavi v klubskem evropskem atletskem pokalu.

V moških reprezentanci se je v Zagrebu izkazal Tomic z drugim mestom v teku na 800 m in časom 1:57.42, ki ga je dosegel v močnem finiju po dokaj počasni prvi polovici teka. Kren je z

osebnim rekordom v teku na 3000 m (8:58.29) osvojil peto mesto, Rus pa je bil šesti v metu diskova s 193 cm v skoku v višino, Matjaž Ravbar s 3. mestom in časom 6:29.67 v teku na 2000 m z zaprekami, Tanja Klemenčič z 2. mestom in časom 1:08.41 v teku na 400 m z ovirami in enako uvrstijo v teku na 400 m, Andreja Blatinik s 3. mestom in rezultatom 526 cm v skoku v daljino in tretjim mestom ter daljavo 11.75 m v troskoku in štafetu 4x100 m z 2. mestom in v štafeti 4x400 s 3. mestom.

Državno prvenstvo pionirjev je bilo 17. in 18. septembra v Kranju. Dolenci so osvojili dva naslova prvakov: v teku na 100 m z ovirami je zmagal Kristjan Kralj (AK Šentjernej) s časom 14.48, v skoku v daljino pa z novim dolenskim rekordom 643 cm član AK Tilia Gregor Rovan. Bronaste medalje so osvojili: Janja Smolič (AK Šentjernej) v suvanju krogle, Janja Medic (AK Tilia) v metu kopja in moška štafeta 4 x 100 m AK Tilia.

J. PENCA

Po španskih klancih še Bolgarija

TRETE MESTO RAVBARJA NA DIRKI PO ŠPANIJI - Zmagal tudi po ulicah Sofije v uvodu dirke po Bolgariji - Na prvi etapi je zmagal Gorazd Štangelj - Cilj: končna zmaga

NOVO MESTO - 1.400 kilometrov v 10-ih etapah in v vsaki po trije klanci, dolgi tudi do 25 kilometrov. To je dirka Po Španiji ali "Circuito Montanes", ki jo ocenjujejo za eno najtežjih amaterskih kolesarskih dirk na svetu, je zaradi številnih vzponov pisana na kožo Bogdana Ravbarja, kolesarja novomeške Krke, ki je bil zadnji dve leti tudi državni gorski prvak.

Ko je šest slovenskih tekmovalcev, poleg Ravbarja iz Krke še Srečko Glišar, na poti v Španijo tuhatalo o dirki in so se je vsi bolj bali kot ne, je Bogdan razmišljal drugače: "Letos smo resnično tako dobrni, da se lahko kosamo z vsemi na svetu. Ni me strah nobene konkurenke in nobene dirke več."

180-im kolesarjem iz ekip Nemčije, Nizozemske, Švice, Kolumbije in številnih španskih klubov je Bogdan že v tretji etapi dokazal, da morajo računati nanj. "Drugo mesto je bilo ugodno,

DIRKA PO SLOVENIJI

NOVO MESTO - Organizacijski odbor mednarodne kolesarske dirke po Sloveniji je pretekli teden na Otočcu analiziral letoslojno dirko ter začrnil delo za prihodnje leto. Dirka je bila organizacijsko in finančno uspešno izvedena, prihodnja leta, pa bo napredovala v razred nacionalnih odprtih dirk, na njej bodo nastopili tudi poklicni kolesarji.

Organizator dirke bo društvo Ciclo tour Slovenia iz Novega mesta, ki je nastalo letos ravno s tem namenom. Novi organizacijski direktor je Mirk Fifolt, sekretar Andrej Majes, tehnični direktor pa se naprej ostaja Radivoj Pečar iz Trsta. Center prihodnje dirke, ki jo nameravajo speljati tudi čez Maribor in Ljubljano ter ob obali, bo kot dosedaj na Otočcu. Dirka Po Sloveniji '95 bo kakovostenjska ne samo zaradi udeležbe poklicnih kolesarjev, temveč tudi zato, ker bodo njene etape precej daljše kot letos.

(J. B.)

Bogdan Ravbar

JERCA BOŽIČ

POTAPLJAŠKI TEČAJ

NOVO MESTO - Klub za podvodne aktivnosti Novo mesto vabi ljubitelje podvodnega sveta, da se prijavijo na potapljaški tečaj, ki ga bodo pripravili od 7. do 9. oktobra v Fiesi. Prijave zbirajo vsako sredo ob 19. uri v klubskih prostorih v domu športov na Luki. Zadnji rok za prijave je sreda, 5. oktobra. Dodatne informacije dobite po telefonu 068 315 000 int. 517 (Toni Krebs) ob delavnikih od 8. do 15. ure.

HITRO IZ VODE - Slovenski triatlonci so ob zaključku sezone uspešno nastopili na močnem mednarodnem tekmovalju v Pulju. Kljub temu da proglašena za zahtevna, je bila zaradi dežja in spolzke ceste izredno nevarna, kar je zahtevalo davek tudi med novomeškimi triatlonci. Med mladinci sta najhitreje prišla iz vode Goran Pešić (levo) in Jaka Švent (desno). Pešić je kasneje zmagal, Švent pa je po nekaj kilometrih na križišču za premanturo grdo padel s kolesom in moral odstopiti. Poleg Pešića

Pišece dve leti s Pleteršnikom

Tudi na pišečki osnovni šoli, ki nosi ime po slovenskem slovaropisu Maksu Pleteršniku, so se pred dvema letoma odločili za projektno delo. Za ta namen so izkoristili bližajočo se obletnico smrti svojega rojaka Pleteršnika in stotečnico izida prve knjige njegovega slovensko-nemškega slovarja. Dve šolski leti je bil vzgojni in učni program na njihovi šoli v raznih oblikah prepleten s Pleteršnikovim življenjem in delom ter vsem, kar je povezano z njim in z njegovo dobo.

Projektno delo je v zadnjem času zelo razširjeno po naših osnovnih šolah, tudi zelo priznanih, in je dalo že nekaj lepih rezultatov ter pokazalo, koliko energije, volje in sposobnosti se skriva v osnovnošolcih, če jih le znamo pravilno vzpodbuditi k delu, razmišljaju in raziskovanju. Pišečki učenci in njihovi učitelji so s svojim projektom spodbudili tudi domači kraj in širšo okolico šole, da je začela razmišljati o Pleteršniku in o njegovih zapostavljenosti ter se odločila, da bo Slovenijo spomnila nanj, njegovo domačijo pa obnovila v trajen spomin na velikega moža. Otroci, šola in krajanji so na ta način skupaj že zelo počastiti prihajajoči obletnici, kar jim je, kot smo videli vsi, ki smo spremajali projekt Maksja Pleteršnika, tudi dobro uspelo.

Učenci in učitelji so si zadali za nalogu, da bodo raziskali Pleteršnikovo življenje in delo ter ga nato predstavili širši slovenski javnosti. K sodelovanju pri obnovi domačije

in ureditvi spominskih prostorov v njej so začetek, takrat pred dvema letoma, žezele pritegnili vsaj domače okolje, pozneje pa se je izkazalo, da sami ne bodo zmogli in da si Pleteršnik tudi zasluži vseslovensko priznanje in oddolžitev.

Na začetku svojega projekta so žezele obnoviti čebelnjak pri Pleteršnikovi domačiji in ustanoviti čebelarski krožek na šoli, izvesti kviz znanja o Pleteršniku v šolskem in občinskem merilu ter predstaviti Sloveniji nekatere pobude. Zdela se jim je prav, da vzpodbudijo slovenske šole k organizaciji Pleteršnikove ure in k zbiralni akciji za obnovu domačije (Pleteršnikov tolar) ter slaviste k proučevanju Pleteršnikovega dela in priložnostnemu zborovanju na območju Posavskega. V projekt obeleževanja obletnic so vključili tudi izdajo razglednic in jubilejne znamke ter izdelavo štampiljke.

Šola je projekt zastavila precej široko, zato je potrebovala veliko podpore v kraju,

v domači občini in tudi v ostali državi. Načrt dela so si narisali in projektu začrtali podprojekte. Učenci in učitelji so pripomogli, kolikor so lahko. Raziskovali so, delali z besedili, zbirali gradivo, se pogovarjali s krajanji in jih vpraševali. V enem od podprojektov so začrtali slovesnosti ob obletnicah, v drugem obnovu domačije, kapelice in čebelnjaka ter ureditev okolice in spominske sobe ter Pleteršnikovega groba.

Proučevali so Pleteršnikovo otroštvo, njegovo šolanje in službovanje, življenje v njegovem času in vrtnitev domov. V podprojektu "Mi in Pleteršnik" so zbirali spomine na Pleteršnika, obravnavali poimenovanje svoje šole po tem možu, šolstvo v Pišecah in razvoj Pišeca, ki naj bi postale turističen kraj. Seveda niso pozabili niti na Pleteršnikovo delo - na slovar, uvrščanje slovenskega jezika med druge jezike, na publicistiko in do-

pisovanje. Poskrbeli so, da so v akcijo ustrezeno vključili tudi javne medije in izdali biltens.

V teh dveh letih so se pri pouku na pišečki šoli besede kar velikokrat vrtele okrog Pleteršnika, ničkolkokrat pa tudi dejanja. Pri slovenskem jeziku so zbirali podatke o Pleteršniku v času šolanja in službovanja, spoznavali njegove sodelavce in sodobnike ter njegovo družino in izvor njene imena. Pleteršnikova rojstna hiša jim je prišla prav pri likovni vzgoji, ravno tako učilnica in šolski pribor iz tistega časa. Pri glasbi so peli otroške ljudske pesmi, pri angleščini prevedli otroško pesem in pri športni vzgoji spoznavali športne igre v preteklosti. Pri tehniki so izdelovali igrače, pri spoznavanju družbe pa so se pogovarjali o otroštvu nekoč in danes ter o družbenem življenu v preteklosti. Pri pouku zgodovine so obravnavali Pišece v Pleteršnikovem času, pri zemljepisu risali karto njegove življenjske poti. Folklorna skupina se je naučila običajev iz njegove dobe, literarno-novinarski krožek pa se je ubadal s šolanjem nekoč in z odnosom med Pleteršnikom in sovačanji. Foto krožek je zbral lepo steklo slik iz 19. stoletja, ki govorijo o Pleteršnikovih sovačanjih, njihovih družinah, vaških objektih in življenu v kraju. Ta krožek je s fotografiranjem pridno beležil tudi dogajanje pri obnovi domačije.

Otroci so tako veliko več razmišljali o tem, kako je bilo v njihovem kraju nekoč, kako so ljudje živeli, kaj so jedli in kaj oblačili ter kako je bilo nekoč v šoli. Zvedeli so, da se je 10-letnici Pleteršnikove smrti ljudska šola v Pišecah prvič poimenovala po njem ter da je mož šoli podaril veliko knjig in gradiva, vendar so Nemci med drugo vojno vse uničili.

Zbirali so spomine na Pleteršnika in njegove domače pri sovačanjih, ki se jih še spominjajo. Tako so zvedeli marsikatero podrobnost iz življenja Pleteršnikove družine, o značaju profesorja Maksja, njegovem odnosu do sovačanju, njegove navade v času, ko je zahajal domov, na pišečko zemljo, za katere se mu je zdelo, "...kakor da bi vse, kar je tam doma, na svetih pišečkih tleh, posebno moč imelo..."

Šolski projekt so opremili z gesлом "Dan narodu je svojemu zakladu, odkril bogastvo mu slovenskega jezika", zato ni niti čudnega, če so tudi sami poiskali v slovarju znane izraze, ki so značilni za vzhodnoštajersko narečje, in jih izpisali. Tako so zvedeli, da se vpreženemu volu, "ako mu je na levo iti", reče "ajs". Če so si Pišečani "pričeli prakol", so si odzgali kol, če so "podžinali", so konsili travo po trsu s srpom, če "so imeli speh", jimi je delo šlo dobro od rok, in če so odkrili "žlapotek", so to pokvarjeno jajce jezno vrli stran.

Po vsem opravljenem delu in potem, ko jim je Slovenija vendarle prisluhnila in dala priznanje njihovemu rojaku (obljube za denar še ni izpolnila), so Pišečani, tudi pišečki šolarji, lahko upravičeno ponosni, da je iz njihovih vrst izšel tako pomemben človek. Spoznali so, da le niso tako majhen in ne-pomemben del domovine, ampak da so tudi oni del njenega bogastva.

Bogatejši so za spoznanje, da so tudi njihove, včasih okorne narečne besede del bogatega slovenskega jezika. To jim je povedal njihov rojak profesor Maks Pleteršnik, zato so mu hvaležni. Vprašanje pa je, če je veličino njegovega dela, ki so jo v preteklosti in jo tudi danes opevajo slovenski jezikoslovcii, pripravljena priznati tudi država. Če jo bo, bodo levji delež zasluga za to nosili prav Pišečani.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

SPOŠTOVANE STRANKE

opravljamo za vas naslednje storitve:

- * oblaganje in zniževanje stropov
- * oblaganje sten, rekonstrukcije podstrešij
- * montaža predelnih sten
- * polaganje tlakov

vse s kvalitetnimi ploščami
KNAUF-RIGIPS

Informacije:
Veno Brčina, s.p.
Pod vinogradji 1
68351 Straža
tel. (0609) 619-290
Poklicite nas!

Obnovljena Pleteršnikova domačija

Voda je kot kri v naših žilah

Slikarstvo dr. Avguština Laha odslikava naravne lepote slovenske dežele. Skoraj vsako njegovo likovno delo, najsi bo to akvarel ali olje, je hvalnica viru življenja - vodi in svetlobi. Njegov slikarski svet je asociativ, saj se po besedah Lojzeta Adamljeta razmahne v celoti letakrat, kadar se odmakne od svojega znanstvenega in publicističnega dela. Značilnost je iskati v neposredni likovni kompoziciji, ki se naslanja na realistične etske note in klasično tradicijo vrednotenja krajinskega slikarstva.

Ob otvoritvi svoje samostojne razstave v galeriji na sevnškem gradu sredi septembra je dr. Lah, ki ravno te dni zaokrožuje 70 let plodnega življenja in pol stoletja ustvarjalnega dela, povedal, da je prišel v Sevnico s to razstavo nekako v zahvalo tistemu premu obdobju, ki ga je doživel v tem kraju, kamor je prišel iz narodnoosvobodilne vojske. Tod so obnavljali tovarno (Kopitarino) in tukaj si je nabiral izkušnje po končani srednji šoli. Ker ni znal najti odgovorov na številna vprašanja, ki jih je preden postavljal življenje in zaupane mu odgovorne naloge pri obnovi, je začel študirati brez vsakršnih štipendij in študijskega dopusta - ob delu. Tako pač kot njegova žena Duša, ki mu je ves čas pomagala in je ustvarjala toplo vzdusje, da je lahko delal. "In če v teh slikah vidite kaj lepega, potem je to tudi njena zasluga," je vidno ganjen povedal dr. Avguštin Lah.

Lah je ob delu študiral na višji pedagoški šoli in na filozofski fakulteti v Ljubljani geografijo, kjer je tudi doktoriral iz geografskih znanosti. postal je srednješolski in visokošolski profesor. Kot podpredsednik medna-

fesorja, književnega urednika in publicista, politika in znanstvenega delavca, predvsem pa kot izjemnega, duhovno bogatega človeka.

Nekaj te njegove bogate osebnosti, hkrati pa v svoji preprostosti človeško tople, so lahko spoznali tudi ljubitelji slikarstva, ki so prišli na otvoritev razstave na sevnškem gradu (na ogled do 20. oktobra), ko je dr. Lah obiskovalce popeljal skozi razstavo. Na pogostu vprašanje, zakaj je skoraj na vseh njegovih slikah opaziti vodo, dr. Lah odgo-

varja: "Razumljivo. Voda je tisti element narave, ki povezuje vse. Reke so ožilje pokrajine in voda je tako kot kri v naših žilah. Z njo se vse odnaša in prenaša, od nje se živi. Ob vodi so tudi najlepše stvari, seveda če jih sami ne kvarimo. Profi temu se tudi sam z vso hodo bojujem, kjerkoli je mogoče. Nekaj mogoče tudi s takimi slikami. In ravno tako se zavedam, da je v gozdu v podrstavi približno 4.000 rastlinskih vrst. In da je to prvo razsejanje bogastvo, ki je oživilo tudi našo deželo. Gozd je bil prvočrna pokrajina. Poraščal je Slovenijo čzinčez. In če bi ne imeli na tem razgibanem reliefu gozdov, bi tudi ne imeli dolin. Teh pa imamo samo 18 odstotkov površine v Sloveniji in tam je zgoščeno vse: od nas, ki smo se naselili, od obdelovalcev zemlje do prometa itd. Tam so seveda tudi reke vode, tam so reke prometa, tam so reke življenja. Na površju je voda ustvarila neštet oblik in določeno ravnoteže, ki ga marsikje tudi porušimo. Voda pravzaprav ustvarja naravne umetnine, ki jih občudujemo, na primer slapove, meandre in podobno."

P. PERC

Dr. Avguštin Lah (na posnetku) je sklenil podariti dve slike sevnški galeriji, štiri slike materinskega domu v Ljubljani in kar šest slik bolnišnici v Slovenj Gradcu. Za to lepo gesto se mu je še posebej zahvalil predsednik ZKO Sevnica Jože Novak.

Prisluhnimo otrokom, da bomo preživeli

Tako starši kot učitelji se trudijo biti do otrok prijazni, pa vendar otroci pogosto pravijo, da lahko z odraslimi komunicirajo samo na dva načina: da ne komunicirajo ali pa da lažejo. Zakaj prihaja do "kratkega stika"? Namenjamo otrokom premalo prijaznih besed? Na to vprašanje je skušal odgovoriti peti Forum o otrokovih pravicah na temo "Moč prijazne besede", ki ga je prejšnji teden v Čankarjevem domu organizirala komisija za otrokove pravice pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije.

Na forumu so sodelovali štirje priznani strokovnjaki: dr. Janez Bečaj, dr. Pavao Brajša, dr. Manca Košir in diplomirana psihologinja Marja Strojin. O tej temi so razmišljali vsak po svoje, vsi skupaj pa so prišli do zaključka, da je za pravo komunikacijo prijazna beseda premalo.

S svojim odnosom oblikujemo svet

"Komunikacija je poizkus ustvarjanja sveta po svoji podobi," je začel dr. Janez Bečaj, docent na Filozofski fakulteti za socialno filozofijo. S svojim odnosom oblikujemo svet okoli

sebe. Znan je poizkus, ko so učiteljem rekli, da imajo pred sabo nadpovprečno bistre otroke. Čeprav so imeli opraviti s povprečnimi otroki, so se do njih vedli kot do zelo bistrih. Predvsem učitelji se pogosto sprašujejo, kako naj komunicirajo z otroki, da jih bodo poslušali. Dr. Bečaj je dejal, da so se na posvetih za učitelje ponavadi najprej učili tehnike, kaj v danem trenutku narediti, na koncu pa so tehniko povsem opustili, saj so prišli do zaključka, da je problem v tem, da učitelj ne ve, kdo je, za kaj je odgovoren in kaj on sam pričakuje od sebe ter kaj pričakujejo od njega drugi. Prijazna beseda torej ni dovolj, pomemben je odnos do tistega, s katerim želimo komunicirati. "Kdo sem? Imam negativna čustva? Kakšna je moja podoba o sebi? S temi vprašanji se šole premalo ukvarjajo," je zaključil dr. Bečaj. Dr. Koširjeva pa je menila, naj bi bil učitelj tudi v razredu takšen, kot je sicer, in pri komuniciranju z otroki ne bo imel težav.

dr. Janez Bečaj

dr. Manca Košir

dr. Pavao Brajša

Marja Strojin

naše korenine

Iz korenin raste življenje

Česa vse ni znala včasih splesti spretna kmečka roka: koče in košare za vsakdanjo rabo na polju in pri živini, jerbaze, v katerih so ženske nosile pridelke na trg in k velikonočnemu blagoslovu, gnojne koše za vožnjo na njivo in v vinograde in še veliko drugih uporabnih stvari! Pri Hočevanjevih v Dobruški vasi so bili od nekdaj dobri pleterji. Pa saj jim ni preostalo drugega, kmetija je bila namreč premajhna, da bi dala kruha lačnim ustom, ki jih je bilo pri hiši vedno dovolj. Starem očetu Martinu je žena Terezija povila dvanaest otrok, očetu Alojužu žena Ančka osem, sinu Janezu pa žena Anica štiri. Ta najmanjša in najmlajša, a za današnje pojme še vedno kar številčna družina sedaj živi na kmetiji, ki jo je še v prejšnjem stoletju kupil ded Martin.

Hiša je bila nekoč lesena, prav tako hlev, skedenj in kozolec, in vse je bilo pokrito s slamo. Za preprosto življenje tudi ni bilo potrebno dosti več, kajti pridni gospodarji so znali vse izdelati in pridelati sami. Gradbeni material je dajal gozd, hrano in slamo polje. Le še iznajdljivosti in pridnih rok je bilo treba, in marsikaj je bilo moč napraviti.

Ko je Martin preminil, je bila za mlado pri hiši že Ančka, zdaj osemdesetletna ženica. Tiste jesenske dni leta 1941, ko se je iztekalo Martinovo življenje, je bila že tu. Nihče od številnih Martinovih otrok tedaj ni mogel do njega, kajti tesnoba in strah sta vladala med ljudmi. Tam od zasavskega hribovja in z ravnine ob sotočju Krke in Save se prihajale vesti o izseljevanju Slovencev. Negotovost je bila velika in nihče se ni upal na pot. Ančka pripoveduje: "Na svete Barbare dan je mož Alojz vzel steklenico in rekel, da gre v Vinji Vrh po vino za kosilo. 'Pa pohiti,' mu je dejal Martin, ki je bil že dlje časa prikovan na posteljo. A komaj je Alojz dobro izginil v hrib, že je Martin izdihnil. Toliko otrok, pa tako samotna smrt!"

Ančka sem spomladi še videl, kako je na njivi okopavala krompir. *Zdaj, na jesen, gre le malokrat od hiše.* Osem križev in devetega skoraj pol, to je pretežko breme za človeka. "A sem prav na tisti njivi krompir letos tudi pobiral. Opirala sem se na palico, pa je šlo!" pravi ponosno starka, ko se pred domačo hišo pogovarja.

Ančka Hočevanje med družino in pletarskimi izdelki

varjava. Zbrana je skoraj vsa družina: sin Janez, ki je kot najmlajši od osmih otrok ostal doma za gospodarja, njegova žena Anica in vnučki Janez, Zofka in Silva, medtem ko najmlajša, Barbi, še spi popoldansko spanje. Ančka je vdova, kajti tudi Alojza so že odnesli za Martinom na pokopališče v Tomažiji vasi, število njunih potomcev pa še vedno narašča: devetnajst vnučkov in devet pravnukov že steje.

Alojz in Ančka sta se moralna kar pošteno potruditi, da sta obdržala osnovno za rast tako velike družine. Poročila sta se malo pred drugo svetovno vojno in kmalu so se pričeli rojevati otroci. Prvi štirje so prišli na svet, še predno se je vojna končala. Alojz je poskušal na vse načine ostati skupaj s svojo družino. Ni bilo lahko, kajti skrivali se je moral pred eno in drugo vojsko. Eni so prihajali podnevi, drugi ponoc. In vsaka vojska je nekaj odnesla. Kmalu so bili hlevi in shrambe prazni. Ančka je bila dela vajena, saj je prišla s kmetijami na Velikem Slatniku, kjer je bilo prav tako veliko otrok, vojna pa je bila nova in kruta izkušnja. Sama z majhnimi otroki se je morala znajti. Mož se je nekaj časa skrival, potem v je bil v mestu, nekaj mesecov po vojni pa še v šentviških zaporih. Še dobro, da ji je ostal, kajti v tedanjem prepihu se je marsikata slovenska žena odela v črnino.

No, Alojz je ostal in po vojni še naprej delal na kmetiji. Spet je nabiral šibje, pletel vse, kar so kmečka gospodarstva potrebovala, ter krojil nove slammate strehe. Tudi sina Janeza, ki se je rodil sred petdesetih, je še naučil poddedovanih veščin. A pravega uspeha ni bilo več. Doma izdelane stvari so izgubljale na vrednosti: vse bolj so se pojavljali industrijski izdelki, šibje je izpodivala plastika, mehko silino slammate streh je zamenjala rdeča opeka. Z zaslužkom od lastnega dela je ded Martin kupil in obnovil kmetijo, oči Alojza jo je vzdrževal, sin Janez pa mora za preživetje v tovarno. Ded in oče sta se doma preživljala precej številnejše družine, za Janeza se to ne bi izšlo. Še takoj gre bolj na tesno. Moderna hiša, ki jo dvignil ob kmečkem dvorišču, je še dobila streho in stekla, potem pa mu je zmanjkal sapo. "Pa pravijo, naj imamo Slovenci več otrok! Jaz imam štiri, pa ni podpora od nikoder. Saj nočem miločine, hočem le posojo, da bi družini dogradil dom," pravi Janez, ujet v eksistenčno stisko. Zdaj znanje in marljivost nista več dragocenost in otroci so le breme. In kaj imajo s tem skupnega korenine? Veliko. Ta zgodba nam pove, kako si jih režemo.

Kapelica še visi na hrastovi steni Hočevanjeva hiše. Janez pravi, da jo bo obnovil in obesil na steno novega doma, ko bo dograjen. In da bo naučil malega Janezka pleti, kot se je on naučil od svojega očeta. Novih domov takšna spremnost pri Hočevanjevih ne bo več postavljal, bo pa živa vez s starimi časi in dragocena vstopnica za novi, še nepoznani svet.

Otroški svet ni svet odraslih

Več ali manj smo vsi prijazni z otroki in jih imamo radi, pa vendar pogosto ne najdemo skupnega jezika. Zakaj? Dr. Pavao Brajša, priznani strokovnjak iz Zagreba, pravi: "Obstaja bistvena razlika med otroško kulturo in kulturo odraslih, med otroškim razumom in razumom odraslih pa tudi med otroško in odraslo komunikacijo." To sta dva povsem različna svetova in skrivnost dobre in uspešne komunikacije je v vživljanju v otroški svet. Brajša trdi, da je otroška kultura matristična kultura, kultura odraslih pa patriarhalna kultura. Matristična kultura naj bi bila avtohtona evropska kultura, ki naj bi bila vladala v Evropi pred Kristusovim rojstvom, kasneje pa naj bilo zamenjana patriarhalna, ki so jo prinesli osvajalcji iz Azije. Matristična kultura je kultura ljubezni; otrok ima rad brez pogojno, tudi odrasli imamo radi, vendar vedno pogojno. Otrok hoče sodelovati, odrasli izključujemo, otrok gleda vse v celoti, odrasli norimo o normami, otrok vse sprejema, odrasli izključujemo, otrok sprejema tudi drugačna mnenja, odrasli branimo le svoja, otroci so miroljubni, odrasli se vojskujemo.

"Do otrok moramo spremeniti kulturo, vendar ne zato, da bomo do otrok dobr, ampak zaradi nas samih, saj smo z našo kulturo prišli do zida, izčrpali smo jo in kot taka vodi le v vojno in ekološko uničenje," pravi dr. Brajša. Otroci brez odraslih ne bi mogli preživeti, vendar, ker se je patriarhalna kultura izčrpala, moramo zato, da bomo kot človeštvo preživeli, narediti sintezo obeh kultur. Temu je dodal nekoliko spremenjen citat iz Svetega pisma, in sicer po evangeliju sv. Mateja: "Ce se ne sprembrnete in ne postanete kakor otroci, ne boste mogli preživeti v tem zemeljskem kraljestvu."

Eden izmed udeležencev foruma je dr. Brajša vprašal, če to pomeni, da so otroci brezkonfliktno bitja. "Brezkonfliktno bitje ni človeško bitje. Otroci se od nas razlikujejo po načinu reševanja konfliktov - skregajo se, vendar se tudi hitro pomirijo in brez zamere se igrajo naprej," je razložil Brajša.

V medijih je le beseda o otrocih

Dr. Manci Košir iz Fakultete za družbene vede, ki je sprevorila o množičnih medijih in komunikaciji med otroki, starši in šolo, naslov foruma "Moč prijazne besede" ni bil všeč, ker meni, da je tudi prijazna beseda lahko zlagana. "Boj primerja bi bila iskrena beseda ali še bolje naklonjena beseda, ki govori o tem, da smo obrnjeni v določeno smer," je menila. Dejala je, da je pogosto opazila, da se starši

narkomanov svojih otrok bojijo, vendar nasproti strahu ni pogum, ampak ljubezen. "In bolj ko je ljudi strah, manj je v njih brezpojne ljubezni," je še dodala.

Starše in mnoge pedagoge muči, kako reagirati na podobo množičnih medijev, ki pričajo vedno več nasilja. Koširjeva meni, da prepoved gledanja ne bi bila najboljša način, veliko boljša pa je selekcija, predvsem pa bi morali biti pri branju časopisa, poslušanju radija in gledanju televizije skupaj z otrokom. Predvsem to "biti skupaj" pa je pri nas problem, kajti televizija je vse prepogosto varuška otrok. Koširjeva je povedala, da v ZDA psihoterapeuti odvetujejo celo gledanje poročil, kajti svet je videti grozen, prav zaradi novinarskega pravila, da je najslabša novica najboljša novica, in tako so poročila sestavljena predvsem iz slabih novic. "Mediji naredijo ljudi pasivne, čeprav se delajo, kako so dialoški," je dejala. Pisma bralcov pa kažejo, kako ljudje misijo, da so akterji sveta. Koširjeva je poudarila, da pa so slovenska pisma bralcev posebnost, saj ljudje v njih ne reagirajo na napisane vsebine v časopisih kot v zahodnem svetu, ampak pišejo o svojih stiskih, kar kaže na pomanjkanje vzgoje za medije. Zato je predlagala, da bi vzgojo za medije uvedli kot dodaten predmet npr. na pedagoški fakulteti, kjer se izobražujejo bodoči pedagogi. Dodala je še, da otroški svet vse prema nastopa v medijih, da je vedno le beseda o otrocih, kar pa ni isto kot otroci.

Naučiti se pogovarjati in poslušati

"Tudi otroci čutijo povečanje nasilja kot obremenitev tega sveta," je menila diplomiранa psihologinja Marja Strojin iz Svetovalnega centra za otroke in mladostnike v Ljubljani, ko se je spomnila na lanskoletno temo otroškega parlamenta, ki je govoril o nasilju. Dejala je, da se današnja smer psihologije zanimala za socialno učenje, torej kako otroci razumejo komunikacijo. Skratka ta smer poudarja, da je otrokov svet drugačen od našega. "Za dobro komunikacijo med odraslimi in otrokom pa se je potrebno vživeti v njihov svet," je poudarila tudi Strojinova.

In ker si vsi želimo prijazno šolo, so se na OŠ Brdo lotili projekta, ki ga vodi dr. Brajša in v katerem sodelujejo učitelji, otroci in starši. Vsi skupaj se učijo predvsem povedati to, kar si želijo - skratka, učijo se pogovarjati in poslušati. Eden od staršev, ki je vključen v ta projekt, je povedal, da mu je žal, ker se v takšen projekt ni bilo mogoče vključiti že prej, ko je bil njegov sin še mlajši. "Mislim, da sem maršikaj zamudil," je dejal. JOŽICA DORNŽ

K sodelovanju vabimo sodelavce v oglašni komerciali:
- vse oblike trženja posebnih izdaj in novih programov DELA-REVIJ

in drugih agencijskih poslov.

Pričakujemo, da imate srednješolsko izobrazbo (ni pogoju),

da imate lasten prevoz in telefon,

da ste komunikativni, iznajdljivi in samozavestni.

Ponujamo vam visoke nagrade za uspešno delo

in vključitev v poslovna dogajanja

na najširšem področju.

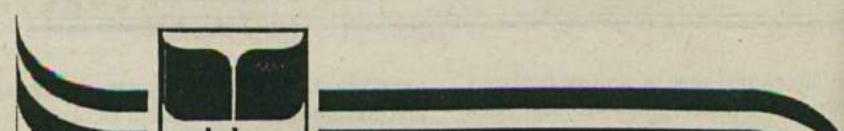
**Želite narediti korak pred drugimi.
Storite ta korak z nami.**

Prijave

sprejemamo na naslov:

**AGEM d.o.o., Dunajska 5, 61000 Ljubljana
ali po telefonu 061/317-870.**

Upoštevali bomo vse prijave, ki bodo prispele v osmih dneh po objavi razpisa.

**PE AGROSERVIS
KNAFELČEVA 2
68000 NOVO MESTO
tel.: 068/321-479**

KMETIJSKI SEJEM 25. sept. 1994 od 7. do 12. ure

Zopet je pred nami zadnja nedelja v mesecu in z njo že tradicionalni kmetijski sejem pred trgovino AGROSERVIS. V času sejma bo odprtta tudi vaša in naša trgovina, kjer boste našli vse, kar potrebujete za kmetovanje, vrtičkarstvo in hob. Tokrat bo na sejmu sodelovala večina razstavljalcev iz kmetijskega sejma na Grabnu, za nekatere artike pa bodo veljali tudi sejemske popusti.

VABLJENI NA AGROSERVISOV TRADICIONALNI KMETIJSKI SEJEM!

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

NAGRADI V BREŽICE IN NOVO MESTO

Žreb je med reševalci 35. nagradne križanke izbral JOŽICO PODGORŠEK iz Brežic in STANISLAVA VIRANTU iz Novega mesta. Podgorškovi je pripadla denarna, Virantu pa knjižna nagrada. Nagrajencema čestitamo.

Rešitev današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 3. oktobra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom "Križanka 37". Lahko pa križanko v pisemski ovojnici brez znamke oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva Dolenjskega lista.

REŠITEV 35. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 35. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi:
OKOSTNIK, KONTROLA, OMAR, TIM,
RANA, ARE, NN, SOREL, POČITNICE,
KAS, ANAA, PORAST, SOSTRO, ADAMS,
MISS, OP, KAMPALA, TIPKA, AKA, URH,
STAŽ.

prgišče misli

Naša kultura po eni strani povsem odkrito in rafinirano propagira in omogoča alkoholno drogiranje prebivalstva, pa drugi strani pa je naša družba agresivna do tistih alkoholikov, ki "ne znajo več piti po pameti".

J. RUGELJ

Fotografija le odkriva življenje, ne more pa ga ustvarjati.

H. CARTIER-BRESON

Dve telesi nikoli ne postaneta eno telo ... Clovek bo - kot fizis, kot snov - večno razdeljen, osamljen, vržen vase, pohabljen, brez svojega nujnega dopolnila.

T. KERMAUNER

iz naše etnografske zakladnice

Pravljična belokranjska kašča

Včasih si ni bilo mogoče zamisljati shranjevanja žita brez dobre stare, suhe lesene kašče. To so bile majhni hišicam podobne zgradbe, običajno narejene iz debelih hrastovih plohom, žaganah ali tesanih. Njega dni so bile pokrite izključno s slamo, imele so značilna majhna okanca z vgrajenimi železnimi rešetkami ali gartram. Okanca so pogosto imela značilna polkna, kašče, ki so bile na strmem zemljišču, pa so bile običajno tudi podkletene.

V vsaki kašči so bili nameščeni veliki leseni predali za posamezne vrste žita, ki so jim rekli fršlogi. Poleg običajnih vrst žita so takrat mnogi kmetje sejali še soržico, to je zmes rži in pšenice, ki je dajala večji pridelek kot vsaka vrsta žita zase, saj je klasje zorelo tako rekoč v dveh etažah in je tako bolje izkoristilo zrak in sonce. Iz soržične moke so pekli odličen soržični kruh, če so soržični moki dodali še kako drugo vrsto žita, predvsem koruzo, pa so iz take moke pekli zmesni ali vsakdanji kruh.

Vsek predal fršloga je imel ob dnu izpust, gospodinje pa so pripravile žito za mlin tako, da so skozi vratca fršloga nasipale zrnje v rešetu ali sita, z njimi pa v krožnem loku stresele ali pajkljale žita, tako da so ostanki peska, plevela ali zemlje padali skozi rešeto, pleve pa so prišle na površje in so jih lahko ročno odstranjevale.

V kašče so seveda shranjevali tudi moko, ki so jo pripeljali iz mlina. Tu pa so shranjevali še oluščeno proso ali proseno kašo, oluščen ječmen ali ješprejn. V kašči pa ni manjkalo niti suhega prekajenega svinjskega mesa od šunk in krač do špeha, od katerega je bil najimenitnejši "zajc" ali dimljena potrebušina, ki je bila v plasteh slanine in mesa. Prekajeno suho svinjsko meso je viselo na stropu kašče ali pa je bilo v zrnju, najpogosteje v pšeničnem. Tu je dobivalo posebno, sivozeleno plesen in izredno aromo in okus.

NAGRADNA KRIŽANKA										37
SALOMONOV UGANKAR										
DOLENSKI LIST	DOLENSKI LIST	DOLENSKI LIST	SKALNA JEREMICA	UPAD MORSKE VODE	STARJEŠI ŠVEDSKI SLALOMIST	REKA NA PELEPONE- ZUJ	RIMSKI CESAR	1	ZORANA ZEMLJA	
CIN										
LASTNOST OSTREGA										
SINTETIČNA TKAHINA										
PRI TOK VOLGE										
ŽENSKA, KI SE KOPA										
PREDSED. AVSTRIRJE 1969-1974 (FRANZ)										
V. ILIADI GLASNIK Z MOŽNIM GLASOM										
ITALIJAN- SKA GROFICA										
LUKA V IZRAEIL										
DOTEKANJE KRAJ OB REKI ČABRANKI										
NEMŠKA POP PLEVKA										
LEPOTNA ZELIKA										
SREDOZEMNA RASTLINA PRIM SEVERNIH MOREV										
DROBNO ZRNATA SADRA RENATA TEBALDI										
IRSKA RODOVNA SKUPNOST										
GLAVNO MESTO GAN										
NADELJNE ZUZELKE										
VOJNA ZIVAL										

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Nezavest

Kako opredelimo zavest?

Zavest je funkcija nemotenega, usklajenega delovanja določenih delov možganskega debla in možganske skorje. Cloveku omogoča, da se zaveda sebe, da je orientiran v času in prostoru ter da se smiselnododa na vplive okolja. Nemotena zavest omogoča človeku, da prepozna in presoja dogajanja v svojem okolju. Omogoča mu mišljenje in spomin ter pravilno usmerjanje pozornosti in ukrepanje po svoji volji.

Na spremembu in motnje zavesti lahko vplivajo različna obolenja, zastrupitev in poškodbe.

Spoznamo nezavest!

Nezavest ni bolezen, ampak nevaren znak nekega bolezenskega dogajanja v organizmu, ki se poleg drugih znakov kaže tudi z bolj ali manj moteno zavestjo. V skoraj vsaki nujni življenski situaciji, ko se lahko na terenu znajdemo ob hudo poškodovanem ali nenadno zbolelem oz. zastrupljenem bolniku, moramo najprej pogledati kako je z njegovo zavestjo. Vsak nezavestni bolnik je že zaradi nezavesti same življensko ogrožen. V nezavesti mu ugašajo obrambni refleksi in mišični postajajo ohlapno.

Nezavestni bolnik se lahko zaduši, ker mu zaradi ohlapnega mišičja zdrinke v žrelo, s svojim korenom pritisne na zadnjo steno žrela in zraku zapre pot v pljuča. Poleg tega se lahko nezavestni bolnik zaduši s tekočino (krvo, izbljuvki ali slino),

ki jim zaradi ugaslih obrambnih refleksov zalije dihalne poti.

Prva pomoč pri nezavestnem

Prva pomoč pri vseh nezavestnih stanjih, ne glede na to, kaj jih je povzročilo, je enaka. Nezavestnega takoj položimo v pravilen bočni položaj, da se ne bo zadušil in poskrbimo, da bo čimprej prisel v zdravniško oskrbo. Če je potrebno, nezavestnega čimprej prepeljemo (seveda v pravilnem položaju!) v ustrezno zdravstveno ustanovo zaradi natančne ugotovitve vzroka nezavesti in njenega vzročnega zdravljenja. Natančni vzrok nezavesti na terenu dostikrat težko ugotovimo ali pa ga spono ne. Vendar je pri nezavestih zaradi nepravilne, motene presnove (presnovne nezavesti) in pri zastrupitvah potrebnih vsaj orientacijsko ugotoviti vzrok nezavesti, da že na terenu lahko začnemo najnujnejšo terapijo za izboljšanje stanja. Pri ugotavljanju vzroka nezavesti si pomagamo s presojo okoliščin, v katerih smo našli nezavestnega, videza nezavestnega, predmetov v njegovih bližini, pomagajo nam izjave svojcev ali prič dogodka oz. morebitnih zdravniških izvidi, ki jih ima nezavestni pri sebi.

Katera bolezenska stanja se izražajo z nezavestjo?

Zaradi poenostavljanja in hitrejše presoje o najnujnejših in najustreznejših ukrepih na terenu delimo bolezenska stanja, ki se izražajo z motnjo zavesti, v štiri osnovne skupine:

- nezavest zaradi nenadne motnje krvnega obtoka v možganih (omedlevica),
- nezavest zaradi procesov in poškodb glave,
- nezavest zaradi motene presnove,
- nezavest zaradi zastrupitev.

(Se nadaljuje)

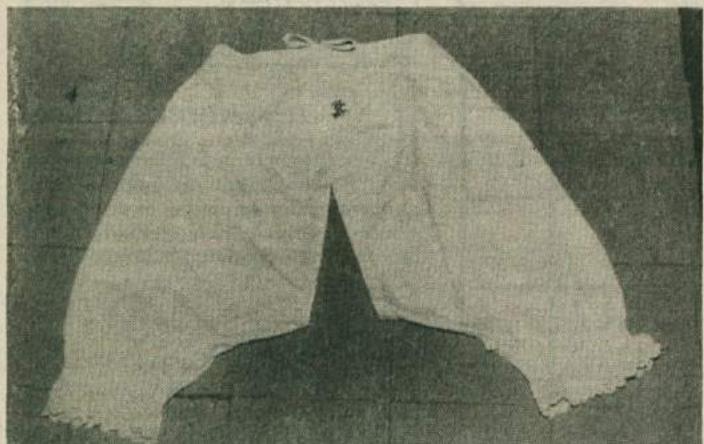
praktični
praktični
praktični
praktični
K K
KRIZ
AZ

Praktične police

Je že tako, da v stanovanju, zlasti manjšem, vedno primanjkuje prostora. Ker je prostor na teh precej omejen, na stenah pa se še vedno najde kakšen prostorček, so toliko bolj dobrodošle police. Če imate bolj malo denarja, a veliko domišljije, jih lahko naredite kar sami. Potrebujete le po meri odrezane deske, ki jih sami pobavate po svojem okusu, ter nekaj dodatkov. Tako lahko na primer med police, ki jih boste pritrtili v kopalnici, postavite prozorne plastične valje, v katere nasujete zdobjeno steklo ali barvno kamenke. Namesto valjev lahko med police v kuhinji pricvrstite lesene predalčke za kuhinjske potrebuščine. V delovni sobi pa so dovolj močni že predalčki iz trdne lepenke, ki jih prav tako namestite med policami, nad in pod njimi. Takšni predalčki so predvsem primerni za šivilske potrebuščine. Prav tako lahko pritrdirte police na balkon, kjer lahko sestavite zanimivo kompozicijo iz desk, rož in vrtarskih potrebuščin.

Hidroponika še veliko obeta

Vrtnine je mogoče gojiti tudi brez zemlje, kar v vodi ali kakem drugem substratu, ki mu je dodana hranilna raztopina. To je tako imenovana hidroponika, ki ima številne prednosti in se zato neverjetno hitro širi. Na Nizozemskem na primer je hidropansko gojenje vrtnin pred 13 leti zavzemalo skromne 3 odst. pokritih vrtarskih površin, zdaj pa že polovico. Hidroponika omogoča gojenje rastlin jekroli, celo na ravnih strehah hiš, pridelovanje je intenzivno, rastlinskih bolezni in škodljivcev je manj, manj pa je tudi dela z oskrbo takih nasadov. Kot substrat se zadnje čase najbolj uveljavlja kamena volna (pri nas jo izdeluje podjetje Termo iz Škofje Loke pod imenom agrotervol), ki je odlična podlaga zlasti za gojenje sadik. Uspešnega pridelovanja seveda ni brez kompleksne hranilne raztopine, ki vsebuje vsa rastlinam potrebljena hranila vključno z mikroelementi.

SPODNE PERILO IZ PRETEKLIH ČASOV - Medtem ko so bile mnoge ženske v začetku 20. stoletja in še po 1. svetovni vojni brez hlač, so druge nosile odprte spodne hlače - "hlače s šlicem". Bile so prekláne in so segale do kolen. Izdelane so bile po starem kroju iz bombaža in spodaj nabrane, s čipkami okrašene. Ženske so jih nosile za spanje in tudi podnevi. Šivilje so za deklice rade sešile takšne s "špicami", da so čipke kukale izpod krila. Pri odraslih ženskah so bile čipke skrite pod krilom, pogosto pa jih je krasil monogram, izvezen z rdečo prejico. (Fotografija in besedilo: Ivanka Počkar, etnologinja, Posavski muzej v Brežicah)

In Tedenovih napisov

Radi imajo sladko vino - Mnogi gospodski ljudje pa tudi kaki knečki sladkiši naj bolj ljubijo sladko vino, ki mu ohranijo gospodarji omledno slast tje do božiča. Tudi glavni krčmarji v N. mestu srkajo naj raje tako vinsko medico, kar je jasen dokaz, da ne poznajo prave dobrote vinske in lastnosti zares dobrega vina. Ta okolnost je razun mečanskega sploh znanega sleparstva glavni vzrok, da se dobi v mestu prav malo kedaj kaj prida kaplje.

Vzajemni prepri in ljubezen - Otroci odgovarjajo osorno materam, če jih opominjajo in one niso za to preveč hude. Očetov se boje še nekaj, ali ne toliko, da bi jih obvaroval ta strah dolenskih napak: pjiančevanja, kurbarije, lenobe, nemarnosti. Ali vkljub materinji prizanesljivosti vladava med deco in roditeljico prav lepa razumnost in prijaznost. Vzajemno se prepriajo ali vzajemno pa se spet radi imajo.

Brez tople južine - Kedar dozori sadje, v mnogih hišah ne kuha se opoldne nič južine, ljudem se da vina, kruha in na pr češpelj ali kaj drugačka sadja in s tem so zadovoljni. Kedar je dosti dela in čas sadja tudi pri premožnih gruntarjih ne pride na mizo gorka južina. Z vinom prebije se lahko brez nje: kedar ni kapljice, se pa ve, da mora kuhati in beliti. Gorenec ne bi shajal lahko s takim redom. Gorenke, ki so primožile se simo, pa delajo ravno tako kot Dolenke.

Posojeno ne vračajo - Tudi tod ne vrne se rado kar se posodi. Obeta se že in tudi priduša ali brez tožbe često povračila ni, kakor velja to za celo Slovenijo in za ubogo, brez višega ponosa in globočeveje hravnosti životarečo Avstrijo sploh.

Vojške dopustnike kličejo vse k vojski - To je strašno. Zdaj v začetku septembra je dela čez glavo, povsod je treba delavcev, najemnikim imajo lep zaslužek. Žandarji iščejo revežev, ki menijo večidel, če o prvem pozovu ne pridejo, da se utegne nanje pozabiti, nekteri tudi zato ne morejo odriniti, ker so v sili borem stanj, da še svojih čevljev nima jo.

Toda tokrat so pristojne očitno vodili drugačni interesi. Videti je, da je imel Braune prav, ko je zapisal, da si Linhardt znal pridobiti naklonjenost glavarja in ribniškega zdravnika. Pa ne samo njihove, tudi njegovo! Najbrže je Braune pozabil, kaj je pisal Mayru, saj je pozneje Linhardt obljubil, da bo lahko ostal pri njem v službi, dokler se zadeva v Ribnici ne uredi. Braune ga hvali in ponuja Mayru, naj mu priskrbi službo v Ljubljani pri Groetschlu (lekarnar v Ljubljani, op.p.), ki bo naslednje leto začel oskrbavati bolnišnico, pa ga bo morda potreboval. Videti je, da Braune ne ve, kaj bi rad, ali pa tako spremna pomaga Linhardtu!

9. junija 1891 se je natečaj iztekel. Že 28.6.1891 pa je kočevsko okrajno glavarstvo za bodočega lekarnarja v Ribnici izbralo prav Camilla Linhardta. Torej se ni oziralo na mnenje gremija, ki Linhardtka kot možnega kandidata sploh ni vzel v poštev, kar je bilo seveda za gremij gremko izkustvo in še večje razočaranje za Ruprechta.

Nobena pritožba ni zaledla

O svojem izboru je kočevsko glavarstvo sicer ostale konkurenente obvestilo, vendar brez vsakega pojasnila, kar pa se je. Padarju ni zdelo prav, žato je pisal gremiju v Ljubljano, da je od kočevskega glavarstva dobil samo sporočilo o podelitvi koncesije Linhardtu, ničesar pa o svoji vlogi. Prav zaradi tega se je pri gremiju zanimal, ali je njegova vloga sploh bila obravnavana. Izvsebine pisma pa je razbrati, da je nad postopkom in izborom presenečen.

Najbolj je seveda bil prizadet in razočaran Ruprecht, kar je v svojem pismu gremiju tudi jasno zapisal. Saj se ne bi oglašal, piše, če ne bi bili prizadeti njegovi vitalni interesi! Ko se je potegeval za ribniško koncesijo, je Linhardtu celo ponudil, da mu odstopi svojo koncesijo v Trebnjem, sčemer je soglašalo tudi

ŠTEFAN PREDIN

Ribniška lekarna in zdravstvo

okrajno glavarstvo (v Novem mestu, op.p.)! Toda etudi ima 14 let prakse v lekarni in pravico do samostojnega vodenja lekarne, ga je prehitel konkuren, ki ima le 10 let lekarniške prakse in je le 1 do 2 leti na Kranjskem. Niti slovenskega jezika ne zna! Toda Linhardt ga v nobenem pogledu ne prekaša, meni Ruprecht. Razen tega bi oblastva že zaradi pravičnosti in obzirnosti ne smela izpustiti tega izpred oči, saj jim je znano, da so Trebnje majhna vas s 26 hišami in z zelo revno okolico. Pa še 3 hišne lekarne so tamkaj, zaradi česar je njegova lekarna zelo slabo situirana. Ročne prodaje praktično ni, recepture pa zaradi nezasedenega mesta zdravnika tudi ne; zato tudi repeticij ni! Zaradi navedenega Ruprecht navaja, da je prisiljen, pečati se tudi z ordiniranjem (po predpisih se ne bi smel, op.p.). Ruprecht navaja še družinske težave in prosi kolege iz gremija, naj mu vendar pomagajo, da bi le kako prišel do ribniške koncesije.

Ruprechtovi pritožbi je Kranjska deželna vlada ugodila 1.9.1891 (št. 9525), toda Linhardt se je pritožil na notranje ministrstvo, ki je odločno deželne vlade zavrnilo in potrdilo pravomočnost odločbe kočevskega okrajnega glavarstva z dne 28.6.1891. To je bilo 15. februar 1893.

Ruprecht je najbrž spoznal, da klub podpori deželne vlade ne bo uspel, zato se na cesarja ni pritožil, kar bi sicer še lahko storil. Linhardt pa se tudi ni obotavljal. Novice so že 18.8.1893 objavile obvestilo, da je "novo lekarno v Ribnici te dni otvoril g.

Rom. Linhardt" (očitno se je pisec zmotil, ko je zapisal "Rom", saj je bil Linhardt Camillo, op.p.). Novice so kmalu za tem, 15.9., na str.312 objavile tudi novice, da je bil ribniški praktični zdravnik (to je zdravnik s privatno prakso) dr. Anton Šifrer imenovan za deželnega zdravnika za ribniški zdravstveni okraj. Letna plača je znašala 600 gld.

Okrožni zdravnik dr. Ivan Bobek iz Ribnice (ranocelnik, op.p.) je odšel v penzijo 10. julija, torej tik pred otvoritvijo nove lekarne (Novice, 28.7.1893, str. 257). Najbrž je tedaj opustil svojo hišno lekarno ali pa jo je celo prodal Linhardt, saj pozneje med dokumenti ni več podatkov o njeni vizitaciji.

Lekarni ime po ribniškem patronu

Linhardt je lekarno odprl pred 8. avgustom, saj je tega dne mr.ph. Simeon Sladojevič pl. Sladojevič, lastnik lekarne Pri angelu v Novem mestu, pisal lekarnarskemu gremiju v Ljubljano, da je Linhardt dobil koncesijo za lekarno v Ribnici. Linhardt ima istočasno v najemu tudi lekarno v Kočevju in misli posedovati obe, zato gremij sprašuje, ali je s tem seznanjen in kaj misli v tej zadevi ukreniti. Ista oseba namreč po tedanjih predpisih ni mogla posedovati več ali več lekarn.

Res je Braune dal svojo lekarno 1.12.1891 Linhardtu v najem, sam pa se je odpravil v Gradec.

Verjetno je lekarnarski gremij pri kočevskem glavarstvu v zvezi s tem vložil pritožbo, saj je 14. novembra 1893 sprejel ostro pismo samega deželnega

KNJIŽNA POLICA

Zgodovina za mlade

Leta 1935 je Ernst H. Gombrich na Dunaju izdal Kratko svetovno zgodovino za mlade bralce s podnaslovom Od pradavnine do sedanosti. Knjiga takrat še zelo mladega avtorja, komaj 26-letnega diplomiranega zgodovinarja, je na mal postala priljubljeno čitivo in bila v nekaj letih prevedena v številne jezike. Petdeset let kasneje, leta 1985, so Gombricha, ki se je medtem uveljavil kot izjemn znanstvenik in si pridobil mednarodne časti, napravili, da je ponovno izdal svoje mladostno delo. Vsebine ni spremenil, vnesel je le manjša dopolnila. To najbolje potrjuje kvaliteti, ki odkrivajo to knjigo.

Ponatis Gombrichove Kratke svetovne zgodovine za mlade bralce, torej knjige, ki je, določeno, ponovno izšla pred devetimi leti, imamo zdaj tudi v slovenščini. Na pragu letosnjega jeseni sta jo skupaj izdali DZS in Založba Grad v Ljubljani. Besedilo sta prevedla Uršula Cetinski in dr. Janko Prunk, slednji je tudi strokovni urednik slovenske izdaje in pisec spremne besede. Dr. Prunk predstavlja Gombricha kot strokovnjaka, ki mu uspe najbolj učene in zapletene stvari tako opisati, da jih vsakdo razume. Pripoveduje tako, kot bi oče razlagal sinu, sočno, tekoče, miavno. Tako tudi Kratka svetovna zgodovina za mlade bralce ni nikakrsen suhoperav tekst, marveč čudovita priča o razvoju človeštva.

Avtor je svojo Zgodovino (od pradavnine do sedanosti) popisal v 39 poglavijih. Pred bralcem je zelo slikovito razgrnil razvoj človeštva od prvih civilizacij do našega, dvajsetega stoletja. To je zgodovina človeškega duha in dela. V njej je beseda o politiki in vojnah omejena samo na predstavitev najnujnejšega, veliko pa pisec govoril o človeških odkritjih, tehničnih in gospodarskih dosežkih, na kratko opisuje temelje religij in filozofske dosežke od veka do veka. Gombrich se trudi prikazati zgodovino kar najbolj stvarno in vsestransko. Take zgodovinske knjige pa so izjemno redke.

Ko je Gombrich pisal to delo, se je povsem zavedal, da ga namenja mladim bralcem. Zato v njem ni najti stavkov, misli in razlag, ki bi potrebovale dodatna pojasnila, morebiti drugačne obrazložitve. Vse je povedano tekoče, razumljivo, predvsem pa kot že rečeno, slikovito in iskrivo. Knjiga bo privlačna za vsakogar, ki ga zgodovina vsaj malo zanima. Koristna bo tako osnovnošolcem kot njihovim učiteljem zgodovine; slednji bodo tako brillantne sinteze in ocene le težko našli še v kakem drugem delu, zato jim bo Gombrichova knjiga lahko še kako dobrodošel pripomoček pri poučevanju zgodovine v šolah. Zanimiva knjiga - ki ne nazadnje pomeni tudi veliko kulturno delo - v vsem zadovoljuje tudi zahteve odraslih in celo razvajenih bralcev.

IVAN ZORAN

Slovenski gambit

Osamosvojitev Slovenije, te male dežele na sončni strani Alp, kakor jo včasih imenujemo tudi mi, ki nam je domovina; to zgodovinsko dejanje po številu prebivalcev resa majhnega, po hrepenuju, svobodljubnosti, veri in duhovni moči pa velikega, nepremagljivega naroda; ta tisoč let sanjani in na posled ostvarjeni sen vseh nas, ki radostno vzburen prisluškujemo v sebi planju slovenske krv; ta neponovljivi trenutek, ki ga stejemo za svoje novo rojstvo in posled obhajamo kot največji praznik; pa vse, kar se je z njim začelo in od tedaj kljue in se razrašča, je tak enkratno in navdihnujoče, da je samo po sebi sinonim za veličastje in počelo pesniški metafor.

Veliko naših pesnikov je pesniško

že izrazilo svoja občutja ob tem dosjanem snu.

Rodile so se bolj ali manj zajetne pesniške zbirke, vse prepojene s svetobo velike odrešitve.

Kar je bilo pozabljenega, se je vrmilo v spomin, kar je bilo utisanega ali zamolčanega, je

spregorivilo. Oglasili so se drugačni glasovi, drugačni toni, drugačni ritmi - zdaj glasni do bučnosti, zdaj stišani na glasnost nežne, hrlike lirike.

Med te, drugačne glasove moremo štetiti tudi pesniško zbirko Francija Zagoričnika SLOVENSKI GAMBIT.

Zbirko, ki je izšla nedavno pri mariborskih Obzorjanih, sestavlja dvajset pesmi.

Naslov je dobila po uvodni pesmi, ki skriva v sebi tudi ključ za umevanje celotne zbirke. Ključna beseda je gambit.

Slovar tujk pojasnjuje, da je gambit eden od načinov odpiranja šahovske igre, pri katerem igralec žrtvuje kako figuro, da lahko preide v napad. Pesnik sam pa v opombi pravi, da pomeni slovenski gambit tako otvoritev v "igni" za osamosvojitev Slovenije. Poglavitno orozje tukaj je beseda, gambit pa pomeni žrtvovanje besede, torej pesmi, vendar pa bolj v vojni kot igri, saj gambitu sledijo prave žrtve. Zagoričnik kot modernistični pesnik niza verze tako, da so v njih le najnajnejše besede, a še te večkrat razgrajuje oz. razbijja, tako da iz delov razstavlja besede nastajajo novi pojmi. Značilno je tudi, da pesnik sestavlja pesemske celoto tako, da vgrajuje verze ali dele verzov drugih pesnikov, od Vođnika in Prešerna do, denimo, Matjaža Kocbe ter nekaterih tujih, s čimer daje neko pesniško kontinuiteto svojim izpovedim.

Pesniške pokrajine so iz stvarnosti, tu in onstran Kolpe, tja do Siska in Belgrada, pa iz bližnje in nekoliko bolj oddaljene preteklosti, do kmečkih puntov in ropanj Turčije po naših krajih. Pesnik se po teh pokrajinah, kjer stojijo mnoga vidna ali zgolj slutenja predznamenja in znamenja slovenske osamosvojitev, sprehradi kot Ahaver, obtežen s svojim poslanstvom: "Naj bo poet! Naj bo preklet!" / V rok pesmi kovavške prejme / samo Sfingino pero".

Zbirko bogatijo izbrane tematske ilustracije Maksima Sedeja ml.

IVAN ZORAN

Prepovejte že
vzrejo in promet
morilskih psov!

Odporno pismo predsedniku
državnega zborna RS

Po treh primerih napadov pit-bull-terijev na nič hudega služeče otroke, odrasle in živali v zadnjem tednu, je tudi pri nas dozorel čas, da takot kot v zahodni Evropi prepovemo vzrejo in promet z nevarnimi pasmami psov. Kot vemo, so s posebnim križanjem vzgojili napadne pse za ubijanje. Ker menim, da živim v civilizirani in humani državi, pričakujem, da boste ta in tak zakon sprejeli po najhitrejšem postopku.

V vsaki družbi je pač določen odstotek ljudi s sadomazohističnimi značilnostmi. Žal pa njihova "posebnost" ogroža druge, manj posebne. Ker organi pregonu nimajo pristojnosti v teh in takih primerih, je pač potrebna zakonska utemeljenja, za katere je pristojen vaš del oblasti.

Ker menim, da je večina slovenskih poslanec klub političnih raziskavosti še vedno normalna in da so matere ter očetje in pa seveda ljubitelji varnega življenja, ne pričakujem posebnih ovir.

BORUT POGAČNIK
dipl. soc. in psihoterapevt
Ljubljana

ZAVRNJENA POBUDA

Koordinacijski odbor organizacij in strank upokojencev je na svoji redni seji dne 6. septembra obravnaval tudi pobudo poslanca Marjana Poljška in Metke Karner-Lukač za izvedbo zakonodajnega referendumu v zvezi z zakonom o lastnjenju s predlogom, naj se sedanja vrednost certifikatov podvoji. Sprejet je bil soglasen sklep, da se ta pobuda zvrne, ker o njej zaradi pomanjkanja ustreznih dokumentacij o realnosti pobude ni mogoče razpravljati in je njen rezultat dvomljiv. To potrjujejo tudi stališča predstavnikov vlade oz. vladnih resorjev. Sicer pa vsak član koordinacijskega odbora, upokojenska organizacija ali stranka lahko ravna po svoji volji, toda brez pravice sklicevanja na Koordinacijski odbor, katerega sklep je dokončen.

Za koordinacijski odbor
predsednik:
RADO ROTER

• Papež je bil že v mnogih državah, kjer so bili na oblasti komunisti in diktatorji in kjer odnos med državo in Cerkvijo sploh niso bili urejeni. (Šuštar)

• So ljudje, ki niso občutljivi, ker kratkomalo niso sposobni biti občutljivi. (B. Adamič)

• Najprej so nas napadali, zdaj nas vabijo v posteljo. Naj nam vsaj pustijo, da vzamemo kondom s seboj. (Peterle)

Na koga naj naslovim to pismo?

Gre za neurejenost in nediscipliniranost naše družbe. Naša mladina je vedno bolj prepričana na milost in nemilost svojim "neurejenim in duševno nezrelim" staršem in družbi. Stem mislim na vso razuzdanost in vulgarnost odraslih, ki duševno pohabljo in brutalno kvarijo mladino s svojim vulgarnim obnašanjem. Premalo je dobrih in mnogo, mnogo preveč slabih zgledov!

Odgovorni, s solzami v očeh vas prosim, da si vzamete malo svojega dragocenega časa in pogledate okoli sebe, pa vam bo takoj jasno, kaj se dogaja v tej naši lepi in mali državi, ki bi si zasluzila boljše in pridnejše državljane. Prav gotovo je sedaj že veliko dobrih in pridnih ljudi, vendar verjemite, da jih bo vedno manj, ker nimajo možnosti za obstanek v tem vrtnicu nasiha in slabih zgledov.

V imenu vseh prizadetih žensk vas zbolečino v srcu prosim, da ukinete hazarderske igre oz. avtomate, ki jih imajo v "instant bifejih", ki rastejo kot gole po dežju in služijo veliko denarja. Le kdo raznosi o tem, koliko ubogih otrok strada na ta račun in nima niti za en obrok hrane na dan, njihovi starši pa puščajo ogromno denarja v teh zatočih luknjah? Zakaj na eni strani toliko ne-poštenega in prigoljufanega denarja,

Obsodbe vredne grožnje upokojencem

Med prizadetimi upokojenci še zmeraj močno odmevajo "strokovne ugotovitve" Marka Štrosa - Tako lahkomiselno sejanje nezaupanja vodi v socialne nemire

Na zastrašujoči intervju z g. Markom Štrosom, ki je bil objavljen v eni izmed sobotnih prilog Dela, se je oglašilo kar nekaj jeznih državljyanov. Gotovo je Stros postal vsaj vroče, ko je bral odgovore in kritike na izrazito negativno mnenje, ki ga je izrekel na račun upokojencev. Ker se g. Štros predstavlja kot strokovnjak, bi človek pričakoval, da se bo na ugovore oglašil in se opravičil upokojencem, če pa je samo orodje nekoga, ki pričakuje, da bo napolnil malho iz sredstev, ki so upokojencem zajamčene z ustavo, bi moral oditi s položaja vladnega svetovalca, ki ga zaseda, z njim pa vsa garnitura, ki pripravlja takšne zamisli.

Današnja generacija upokojencev, ki je še sposobna uporabljati lastno pamet, ve, kaj vse je morala žrtvovati, se odrekati, darovati državi, ustanovam in lastnim delovnim mestom za boljši jutri. Danes s tem premoženjem gospodari bodisi država ali kdo, ki mu je uspelo izigrati nepopolno zakonodajo. Naj spominim g. Štrosa in druge podobno misleče gospode, da je mnogo obratov nastalo z odtrgovanjem plač, prostovoljnem delom in samoprispevkom. Vsa ta sredstva so bila pobrana z uradno regulativno in tisti, ki so to plačevali, niti v sanjah niso pomislili, da se bo našla celo vladna ustanova, ki bo odrekala pravice, pridobljene z delom.

Z vso odgovornostjo lahko trdim, da so izjave, naj danes mladi delavci prenehajo vplačevati v pokojninski sklad, poziv k državnemu neposlušnosti, hujšavstvu proti ustavnemu zakonu in torej kaznivo dejanje. Predvidevanja g. Štrosa, da bo pokojninski sklad prej ali slej izbruh, pa je psihoški pritisik na armado upokojencev. Če spominam samo na prej nasteta odrekanja in prispevke v nepremičnine, ki se prilaščajo, prodajo ali kako drugače odtujejo, me-

njam, da upokojenci to lahko zahtevajo nazaj. Verjemite, da bodo lahko preživel.

Na kratko pa še o članku, ki je izšel v Delu 7. septembra na str. 3 s podnaslovom: Naši državljani bodo morali v prihodnje sami skrbeti za svojo socialno varnost in pokojnino. Prava komedija! Slučajno poznam tovrstna zavarovanja, ki jih omenja tudi g. Štros. Poznam obljube zavarovalnic in zahteve, kjer so pogoj starost, zdravje, celo telesna višina in teža. Premlja, tista najmanjša, pa znača najmanj četrtnino zajamčene plače

mesečno. Roki zavarovanj so do 25 let in več. Kdo pa lahko jamči, da bo po tolikih letih zavarovalnica sploh obstajala? To tveganje lahko prevzame le peščica dobro stojecih državljyanov, ne pa preprosta raja!

Kdor seje veter, žanje vihar in prav tako sejanje nezaupanja vodijo v socialne nemire, ki si jih ne želi nobena oblast. Toliko bolj so obsojanja vredne grožnje, če prihajajo iz vladne ustanove, ki je dolžna skrbeti za četrtnino državljyanov, ki jim, takole med vrsticami, obljublja raj v getu!

A. KOŠMERL

Za podporo skupnemu nastopu

Izjava občinskega odbora SKD Ribnica za javnost

Na 15. redni seji je občinski odbor SKD Ribnica 13. septembra pri obravnavi predvolilnih dogovorjanj o skupnem nastopu in sporazumevanju med programsko sorodnimi strankami slovenske pomladni na državni ravni sprejel naslednja stališča, s katerimi se želeni raznimi:

1. OO SKD Ribnica načelno podpira splošno vsebino in izkazano pripravljenost podpisa usklajenega sporazuma parlamentarnih strank SKD, SLS in SDSS za skupen nastop na prihodnjih lokalnih volitvah. Po podpisem sporazumu med SKD in SLS pa tudi SDSS, lahko k sporazu pristopijo tudi ostale stranke slovenske pomladni ob konzencu glavnih podpisnic.

2. Sporazum z vsebinsko-programskimi točkami, ki so v nesporni pristnosti odločanja na državnem nivoju, ne sodi v sporazum o skupnem nastopu na lokalnih volitvah.

3. Predlagani sporazum, ki je ponujen SKD od strani preostalih šestih strank, v predlaganem besedilu razumemo kot pogodbo o združitvi strank v eno.

Sprejeta so bila tudi stališča glede dogovarjanja in sodelovanja v občini Ribnica na lokalne volitve:

1. OO SKD Ribnica podpira sodelovanje strank SKD, SLS in SDSS na lokalnih volitvah.

2. V primeru, če ne pride do podpisa ustreznega sporazuma o skupnem sodelovanju, podpiramo vsaj podpis dogovora o lokalnem predvolilnem nenapadanju strank SKD, SLS in SDSS.

3. Sporazum o skupnem nastopu razumemo kot soglasno odločanje o kandidatih za volitev županov in občinskih svetov, če bo veljal večinski

volilni sistem. Če bo v občini veljal proporcionalni volilni sistem, vsaka stranka nastopi s svojo listo kandidatov.

4. Sporazum o skupnem nastopu mora vsebovati vsaj tri kriterije za določanje kandidatov za lokalne volitve, in sicer:

- upoštevanje volilnega izida državnozborskih volitev iz leta 1992 ter izida občinskih volitev v DPZ v. L. 1990;

- dosedanje aktivnosti in delovanje strank na občinski ravni;

- nevpletenost kandidatov v predhodne socialistične strukture oblasti do leta 1990 s poudarkom na aktivnem članstvu v bivši ZKS (podpis izjave o nevpletenosti posameznega kandidata).

5. V vsakem primeru je temeljni namen in jasno izražena volja OO SKD Ribnica za povolilno koaličijsko sodelovanje programsko sorodnih strank v občini, ne glede na rezultate predvolilnega dogovarjanja in sporazuma.

Predsednik OO SKD:
BENJAMIN HENIGMAN

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

BIL SEM VSE, TUDI OSEL

V teh tednih povečanega nadzora na cesti me je pot vodila v Ljubljano. Bil je prijeten dan pa tudi čas me ni preganjal, zato se odločim, da bom na poti domov vozil po vsem predpisih. Upam, da jih dobro poznam. Bilo je zelo zanimivo in pestro. Verjemite mi, ni mi bilo dolgačas. Toliko zvočnih signalov pa mrkih pogledov moja čutila že dolgo niso zaznala. Tudi nenormalen, beri osel, sem bil, tako vsaj je bilo razumeti iz geste nekega voznika. Sveda so bili med njimi tudi solidni vozniki.

Pa vendarle se sprašujem: komu so namenjeni številni cestno-prometni predpisi in ali bodo dokaj številne akcije za povečanje varnosti v prometu kadaj obrodile sadove?

F. CIMPRIČ

ŽUŽEMBERSKE UPOKOJENKE - Na nedavnem upokojenskem srečanju na jasi v Dolenjskih Toplicah so popoldne z zabavnim programom popestrile žužemberške upokojenke, ki zadnja leta vedno prispevajo k dobrim voljim upokojencem na takšnih prireditvah.

V. L.

Grehov je več

Tudi zapovedi ni samo
toliko, kot uči vera

Dober kristjan in dober komunist sta na isti duhovni valovni dolžini. Do tega spoznanja sem prišla v dolgih letih opazovanja sveta okrog sebe. Moj dobar sodelavec R. je bil prepričan komunist, toda vsa službenata leta sva vzorno sodelovala, še več: ugotovila sem, da imava enake pogleda na temeljna vprašanja življenja. Dober kristjan in dober komunist mora biti pošten, delaven, vesten, natancen, marljiv, uslužen, prijazen, dobrovoljen, iskren in razumen.

V svojem dolgoletnem razmišljaju sem prišla do prepričanja, da so zapovedi razdeljene na stiri področja: zapovedi do Boga, zapovedi do družine, zapovedi do službe in splošne zapovedi, vseh skupaj pa je mnogo več, kot uči vera. Tudi poglaviti grehov je veliko več kot sedem. Naj jih naštetej: oblasti, rasizem nacionalizem, sprenevedanje, vzvišenost, sebičnost, ljubosum, hinavščina, lezbijstvo, homoseksualnost, pijanje, skopuščevanje, skopuščevanje, obrekovanje, prevelika radovednost, narkomanija, prekomerno kajenje, nepriznosten in nevhalevost. Vse, kar naredimo proti zapovedim, ustvarja negativno duhovno energijo, ki se kopici na naši duši. Ko je napetost dovolj velika, začne poznati napake na našem telesu.

In še to! Dragi moji Šentjernejčani, vem, da ste me včasih opazovali za šalterjem, ko sem sedela vsa čudna na svojem delovnem mestu. Bila sem v zamaknjenju, imela sem razna vidjenja, navdihe in razsvetljenja. Iz kozmičnega sveta sem dobivala navdihe za svoja nova spoznanja.

TINCA KUHELJ
Sentjernej

"Pridni" Slovenci

Ob novici z ekranu

V pondeljek, 12. septembra, smo v drugem televizijskem dnevniku slišali novico, da na Vipavskem ali Goriškem potrebujejo okoli 500 (petsto) trgačev žlahtnega sedeža jeseni - grozdja, a prišlo je 250 (dvostope deset). Ob tej novici se vsakemu zdravemu človeku porodi vprašanje: "Kje je ta tako spoštovana slovenska pridnost?"

V Sloveniji imamo na tisoče v brezposelnih ljudi pa toliko dela za pridne roke, od trgovcev grozdja in sadja do pobiranja krompirja in drugih pridelkov, kar zahteva veliko ročnega dela. Pridni rok pa nikjer!

Kaj pa naša šolska mladina, višji razredni osnovnih šol in srednje šole? Ali ne bi bilo vzgojo in koristno, ko bi šolska mladina po končanih počitnicah pridobljeno novo energijo usmerila v ta vsem nam tako koristna dela? Toda ne! Nasprotno, po dveh mesecih počitnic imajo že v prvem mesecu pouka šolo v naravi in taborjenja, namesto da bi svojo energijo usmerili v učenje in fizično delo. Res, slabo se piše našemu narodu in naši domovini s tako vzgojo!

ALBINA LEŠNIK
Raka

KDAJ BODO SRAMOTO ZAKRPALI?

LOŠKI POTOK - Kljub raznim intervencijam in negodovanjem je cesta od vasi Reje do katastrske občine Bloke v cernkini občini v obupnem stanju. Prestavniki ribniške občine so v svoji predpreferendumski občini vključili tudi to cestišče, ki je v njihovi pristnosti, in obljubili celo asfaltiranje. Obljubam je seveda verjelo le malo občanov, da pa bi cesto prepuсти stihiji, pa le ni bilo moč pričakovati. Na pretežnem delu tega 5 km dolgega odseka je samo številni, ki je bil narejen v prejšnjem stoletju, grmovje in druga podstrel na raste že skoraj na cestišču, ki je počutno zapuščeni gozdni vlaki. Ob vsem tem visi v zraku vprašanje, kdaj bodo odgovorni to sramoto zakrpal, ki ni edina, gotovo pa je največja v tem delu očine.

A. K.

Če ima oblast že preveč oblasti

Nekaj vprašaj ministrstvu za obrambo ob nedavnih velikih kadrovskih zamenjavah in premestitvah, predvsem pa pretres speciale brigade Moris

Živim v okolju, v katerem je svoj čas delovala Specialna brigada Moris. Ob milo rečeno, čudnih odločitevih ministra za obrambo pa brigade, kakršna je delovala pod vodstvom Toneta Krkoviča, ni več.

Ze znane dirigirane kadrovske zamenjave in preračunitev po območnih enotah se nadaljujejo

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki je začel veljati 23. aprila, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznička pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo oprenjeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in znamenom zanjevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Halo, tukaj je bralec "Dolenjca"

Dol. list, št. 37, 15. septembra

V 37. številki Dolenjskega lista gospod Filipič v rubriki "Halo, tukaj je bralec Dolenjca" opisuje neprjetno izkušnjo s pošto ob dostavi telegrama. Ker je prišlo na naši pošti v Sentjerneju pri dostavi njegovega telegrama dejansko do upočasnjene dostave - stranki je bil telegram do stavljen 4 ure pozneje, kot bi moral biti - se g. Filipiču za to opravičujemo. Povrnili mu bomo seveda tudi stroške.

V naši poslovni enotni si močno prizadevamo, da bi navade in miselnost zaposlenih prilagodili razmeram in zahtevam sodobnega časa. Žal nam to se ne uspeva v celoti in tako se zgodidi, da kljub veliki večini zaposlenih, ki sprejemajo te usmeritve, nekateri še podlagajo ležerni miselnosti. Prav zaradi tega smo odprti za vsakršno konstruktivno kritiko, ker nam pomaga, da bomo hitreje izboljšali svoje storitve in tako uresničili geslo "Naša pošta za vas".

ALFONZ ŠTERBENC
nam. pom. gen. direktorja
PTT podjetje Slovenije

Čigav bo slovenski biser Otočec?

Dol. list, št. 37, 15. sept.

O slovenskem biseru Otočcu je bilo zlasti po letošnjem 21. juliju veliko napisanega. Mnogo naših ljudi z obema rokama podpiše vse, kar so o gradu in njegovem vračanju grofu v zadnjih tednih objavili v Dolenjskem listu Fanika Požek in Jože Lizar, Franc Taborški in imenu večje skupine krajanov Novega mesta in okolice pa Franc Kirn, Martin Rukše in še kdo. Pozdraviti je treba njihova odločna stališča in zdravo narodno zavest, da ne potrebujemo tujcev, ki so se prelevili v Slovence že po naši osamosvojiti samo zaradi koristoljubja. Zadovoljni smo tudi s poštenim poročanjem novinarja Zdenka Lindiča Dragiča, ki je o teh vprašanjih ponovno pisala v Delu.

K pisanju o dogodku na gradu Otočec in o grofovih zahtevi, da mu slovenska vlada vrne Otočec s posevnim vred, je pritaknil svoj lonec v Dol. listu in Delu tudi gospod Franc Valt Jurečič. Krepko se je razpisal v našem tedeniku zlasti 21. julija in 1. septembra, čeprav mu Martin Rukše in drugi odgovarjajo, da je njegovo

pisanje navadno sprenevedanje in zavajanje javnosti.

G. Jurečič pravi, da ima pravico pisati o tem, ker je sodeloval pri pripravi zasebne grofove družinske slovesnosti. Na dolgo in široko nas poučuje med drugim tudi o zgodovini, o drugi svetovni vojni, o moralu in pravilih grofov ter graščakov in še marsičem, čeprav ga za tako njegovo osebno mnenje nihče ni ne prosil ne vprašal. Čudno zvenijo npr. takele njegove "zgodovinske ugotovitve".

"Zakaj ne bi smeli ljudje iz naše vlade dati državljanstva nekomu, katerega prednini in on sam so živel z nami in med nimi in ki je tudi svoje otroštvo prezivil na svojem slovenskem domu? Zastopstvo kranjskega plemstva se pred Hitlerjem, ko je napadel tedanje Jugoslavijo, ni izreklo niti za Jugoslavijo niti za Nemčijo. Odgovorilo mu je: Mi smo Kranjsko plemstvo. V teku zgodovine je postal naše, kakor tudi vsevropsko plemstvo dejansko, 'internacionalnega' porekla..."

In še piše g. Jurečič: "Tako je tudi grad Otočec po mednarodno veljavnem in upočasnjem pravu še vedno last družine Villavicencio-Margheri, ne glede na to, kaj si kdo o tem misli, govorji ali piše. Zagotovo pa je eno: grad Otočec je in bo ostal slovenski!" (Gospod Jurečič: grad Gračarjev turn prav tako!!)

Ceprav neizzz, je g. Jurečič že 21. julija zapisal za konec svojega dolgega izpovedovanja še tole:

"O slovenskem ščitu", njegovem delovanju in pomenu doma in tuji, bomo še pisali. Pisalo pa se bo še tudi o umoru in morilcu iz gradu Gračarjev turn, ne glede na to, če se mi žkaj zgodi".

Sešt ednov pozneje je bil g. Jurečič v Dol. listu še bolj zgovoren, saj nam je 1. septembra med drugim zaupal tudi to, da je bil "gospod nadškof dr. Alojzij Šustar že pred leti zadovoljivo seznanjen z žmorilcem" in njegovim primerom", pri čemer pisec najbrž misli na morilca iz Gracarjevega turna, kjer je bila ubita višja medicinska sestra Schöpplová, dedinja gradu. A g. Jurečič nam pove še več:

"Če ste z žmorilcem graščakinje Schöppl' menili mene (podpisano), vam napišem tu, da ste v zmoti. Jaz namreč nisem morilec niti graščakinje, niti kogarkoli, pa sem tako razdolžen tudi za kesanje pred Bogom, ki mi ga nalagate... Tudi za moj tedanji prihod h graščakinji se nimam za kaj kesati, ne glede na vse doživete posledice. O scenariju vsega tiste pa ne veste nič. Morda je bolje tako..."

Ti ti ti grdo okrožno sodišče v Novem mestu! Zaradi zločina v Gracarjevem turnu in nočnega prevoza ter zakopa tripla ubite grajske hčerke v hosti na Gorjancih obsodi nekega F. V. Jurečiča, ki nam kljub pravomočni obsodbi sredi prestajanja kazni (vendar iz svobode - njegov sedanji naslov: Ljubljana, poštni predel 116) pripoveduje o svoji nedolžnosti.

Martin Rukše mu je 15. septembra lepo po domače in razločno povedal: "O vaši krividi ne želimo razsotjati, zato tudi nismo navajali vašega imena, dokler se niste sami izpostavili. Odločno pa odklanjam zavrnjo deljanje, za katero ste bili obsojeni na dolgo zaporno kazni, ki je še niste odslužili, niti niste bili kako drugače rehabilitirani. Zaradi tega tudi odklanjam vaše nastopanje v javnosti pri meštarjenju s slovenskim premoženjem..."

M. Rukše je s tem govoril v imenu vseh, ki se z grofovsko "adyokaturo" g. Jurečiča ne strinjam. Čudimo se samo "vzgojnim prijemom" slovenskega pravosodja, saj takih privilegijev, kot jih uživa g. Jurečič, prav gotovo nima veliko zapornikov med prestajanjem kazni.

E. K.
Novo mesto

Novi rock '94 spet v Križankah

Jedro letošnje prireditve je bila predstavitev štirih domačih demo bendov - Nastopali še gostje: Barmarket in Cop Shoot iz New Yorka ter Strelnikoff iz Celja

LJUBLJANA - Večer so odprli pivski Anna pupedan bend, ki igra mešanico rock and rolla in hard rocka, pomešano z energijo in udarnostjo hard cora. Njihova glasba pa je tudi zelo melodična in komunikativna, saj vokalno spadajo v bolj mirni pop rock. Glasbeni izraz si je ta skupina pilila kar nekaj let, preden ji je z njim uspelo prodreti na ta koncert.

To pa ne velja za skupino Agens Limited iz Hrastnika, sicer po stažu najmlajšo skupino večera. Glasbeno so za razliko od predhodnikov bolj agresivni, temačni. Temu primeren je tudi vokal, ki je energijsko nabit in brutalen. Agens Ltd. je skupina, ki ima največ poudarka na kitara ter močnem ritmu, nekakšen derivat HC-ja in poznega punka, seveda z raznimi primesi. Večina njihovih tekstov pa je v hrvaščini.

Sledili so Link der Wasser, ki jim je pred novorockovsko komisijo v drugo leto uspelo priti na to krono vseh slovenskih alter festov. Trio, ki je iz Deskel pri Novi Gorici, igra glasbo, ki je kombinacija "brutalnega", torej punka, HC-ja, power metal-a, zraven pa pride še kak vložek funkyja, jazza ipd. Od vseh nastopajočih demo bendov so ravno Link der Wasser svoji glasbi pridihnili največ brutalne moči, ki se je izražala od težkih kitarskih riffov pa do globoko rjovečega vokala. Žal je odrski nastop šibka plat skupine.

Kot zadnji od "novih" bendov je nastopal ljubljanski ansambel Baby Can Dance, morda najzanimivejša in najbolj obetavna od predstavitenih skupin. Glasbeni izraz te skupine je zanimiva mešanica mnogih novorockovskih struj, zveni pa zelo melodično, obenem pa z energijo dovolj

nabito. Posebnost skupine je ženski vokal.

Če lahko za demo bende rečemo, da so imeli slabši odrski nastop, potem to zagotovo ne velja za celjskega Strelnikoffa, ki mu je uspelo publiko spraviti v divji pogo, pospremljen z burnimi aplavzi navdušenja. Kar precej let je že minilo, odkar so se Celjani na novorockovskem odru pojavili

• O dogajanju ob odru lahko rečemo, da je bilo na letošnjem Novem rocku precej klavirno. Po nekajletni tradiciji bila tokrat ukinita okrogla miza o problematiki rocka in njegovi kulturni izraznosti v družbi, zelo omejena pa je bila tudi ponudba majic, plošč in vsega blaga, ki sodi k tovrstnim prireditvam in igra na podobnih festivalih v tujini pomembno vlogo.

kot nov demo bend, zdaj so na istem odru nastopili kot posebni gostje in dokazali, da so upravičeno postavljeni ob bok velikim imenom, kot sta Barmarket in Co Shoot Cop. Barmarket je svoj nastop, ki je zaradi precej konvencionalne glasbe spravil ljudi pokonci in iz njih izčeti še zadnje atome energije, potegnil precej čez uro, tako da je glavni gost, bend Cop

Shoot Cop, prav tako iz New Yorka, pobral le še ostanke, saj se je tudi čas že nagibal proti eni uru zjutraj.

J. GORENC

Naredil orjaško frajtonarico, zdaj pa še ure

VRH PRI LJUBNU - 28-letni Marjan Lukšič je eden tistih, ki jih je odpalnil odpust delavcev v tovarni prikolic Adria. Brezposelnosti se ni ustrail, saj je navajen prijeti za vsako delo.

"Vse počnem in ne živim slabo. Želim si odpreti s svojimi žilji zasluženo mizarsko delavico, kjer bom lahko delal, kar me veseli," kuje načrt za bližnjo prihodnost v domači vasi, potisnjeni pod vinorodne ljubljanske griče. "Oče Metod je bil mizar, za njim je ostalo orodje, vendar danes brez strojev ne gre več. Hvaležen sem mu, da me je naučil, kako se dela z lesom," priponuje skromno o svojem življenju Marjan, ki se lahko pojavlja, da je proslavo 30-letnice ansambla Lojzeta Slaka v Cankarjevem domu letos spomladi naredil doslej prav gotovo največje frajtonarico, ki je v višino merila kar štiri metre. Njegov izdelek so počivali celo na ljubljanskem televiziju, vodstvu Cankarjevega doma pa je bila lesena harmonika tako všeč, da so jo

zadržali še za kuliso, ki bo kmalu spet prišla prav.

V zimskem času zaradi mrazu v njegovih priročnih delavnicah ni mogoče delati, zato se preseli v zavetje domače hiše. Letošnjo zimo pomlad ni čakal križemrok, temveč se je lotil izdelovanja lčnih stenskih ur, takšnih, kot jih danes ne najdeš več. Njegove ure

so res nekaj posebnega. Tudi uteži in verige so lesene, skrbno rezbarjene, mehanizem ure pa je električni. "Šest ur so mi prijeti takoj odnesli, eno sem za vzorec zadržal zase. Letošnjo zimo bom naredil še kakšno. Muzikantu Slaku sem obljudil uro harmoniko, ki bo krasila njegovo zidanico na Trški gori".

J. PAVLIN

Berto Gimpelj

Več sto ljudi je pred kratkim spremilo k zadnjemu počitku borca in komisarja četrtega bataljona udarne Gubčeve brigade Berta Gimpeleta na pokopališče v Vavti vasi. Naš pokoljni tovariš je okusil strahote koncentracijskih taborišč na Rabu in Gonarsu. Tako jih je bil osvobojen, se je vključil v Gubčeve brigado in postal komisar četrtega bataljona s činom kapetana I. razreda. Njegova kitara in spontan nastop sta spravljala v dobro voljo prebivalcev mnogih vasi v okolici Novega mesta in tudi drugod. Bil je partizan iz vsega sreca. Nikoli se ni boril za enoumc. Po navori je bil inteligenčen in človek dobrе volje. Kamor je prisel, je bil že čez kakšno uro na vasi miting.

Povzvanih je bil z dekretom postavljen za vodjo žage v Soteski. Veliko je storil na kulturnem in prostovrem področju. Delovni zagon pa muje že pred 30 leti prinesel bolezni. Na posteljo je bil priklenjen kar 15 let, ves ta čas pa je zanj skrbela žena. Vseskozi je bil pozoren na spremembe, ki so se dogajale pri nas, in jih je zvesto spremjal. Nam borcem je dejal: "Bodite zvesti idealom OF. Vsi, ki sedaj prihajajo, kakor nekajni odrešitelji Slovenije, ne misijo po svoji vesti in s svojim srcem. Danes je veliko strank, ki na vse pretege prizegajo, da so za slovenski narod, so pa pozabili, da smo se mi borili za svobodno Slovenijo že leta 1941."

V domači zemlji smo ga položili ob spetu slovenske pesmi in po krščanskem bogoslužju. Mir in počitek uživaj v slovenski zemlji, naš dragi Berto!

T. V.

Ljudmila Grandovec

Na soteškem pokopališču smo se v soboto, 17. septembra, poslovili od najstarejše krajanke, 90-letne Ljudmili Grandovec, rojene v Podlipi. K nam v sotesko dolino je s številno družino prišla v začetku leta 1946. Nekaj časa je vodila menzo, nato pa se je vključila v delo humanitarnih organizacij. Več let je bila predsednica Rdečega križa. Tudi iz ostalih organizacij so k njej pogosto prihajali po navsete.

Grandovečeva je slovela daleč napolj, kot domača zdravnica. Mnogim je tako pomagala pri zdravljenju žolčnih kamnov, prostate, oslablosti srca in tudi pri mnogih ženskih boleznih. Vsakemu je znala materinsko svetovati in ga potolažiti. Na starost pa se je posvetila vzgoji vnukov. Z možem, ki je bil od rojstva gluhen, sta se že v prvih povojnih letih lotila gradnje hiše in jo v veliko volje tudi naredila. Med drugo svetovno vojno, ko je bila družina Grandovec še na Podlipi, je oče partizanom pravljil čevlje. Ljudmila pa je iz Novega mesta po skrivenih stezah v nahrbniku nosila usnje. Večkrat je bila tudi vodnica partizanskih enotam, ki niso poznale terena. Mnogi niso vedeli, da njena družina podpira Osobodilno fronto. Ljudmila je to storila, čeprav je bila globoko verna, saj je v srcu verjela, da so bori za osvoboditev slovenskega naroda. Prisrčna hvala, Ljudmila, za vse, kar si storila.

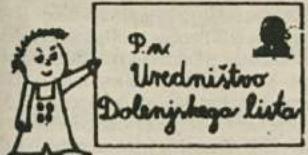
T. V.

120 LET GODBE NA PIHALA V LOŽU - Začetki sedanje godbe, tako je moč razbrati v starih, nepopolnih zapiskih, segajo celo v leto 1733, vendar imajo na osnovi nespornih dokumentov Ložanje leta 1874 za rojstvo leta svoje godbe na pihalu. Popolnejša godba je nastala okrog leta 1928; imenovati so jo Mestna godba Lož, vodil pa jo je Edvard Turk. Kmalu pa je prišel na mesto kapelinški godbe nadučitelj Ivan Mancin, Primorec, ki je bil pregnan v Slovenijo. Značilno je, da se je večina članov godbe vključila v narodnoosvobodilno gibanje. Mnogi se niso vrnili, vendar so godbo v letih 1947-1948 zopet obnovili in je začela delovati v sklopu Gasilskega društva. Leta 1958 je godba skoraj razpadla in se kar nekaj let ni oglasila, dokler se ni zopet sestala na pobudo sindikata Kovinoplastike. Od tedaj je njen delo pridobivalo na množičnost, ugled in kvalitet. Še zlasti se je okreplila po letu 1975, ko je v Starem trgu začela delovati oddelki nižje glasbene šole za pihalo in trobilo. Letos, 27. avgusta, je vsa pomoljena in polepšana proslavila 120-letni jubilej hrkati s 40-letnico Kovinoplastike ob udeležbi kakih 3000 domačinov, gostov, sedanjih in nekdanjih delavcev te znanje loške tovarne. (Posnetek je iz monografije, ki je izšla

• Ko se ti mudi, pojdi po daljši poti. (Japonski pregor)

• Najgršje, kar se danes z velikimi dejani NO

OB ZELENI KRKI

V suhokrajinski vasi Krka izvira dolenska lepotica reka Krka. Svojo pot je ubrala proti Žužemberku, kjer ob malo večjem deževju prestopi brezgov. Na Dvoru so jo pametno izkoristili in ob njeni strugi naredili ribogojnico. Najlepše je Krka občudovati na njeni poti proti Straži, saj je tam še izredno čista, žal pa že v Straži vanjo priteče veliko odpadnih voda. Vseskozi sprejema v svoj tok večje pa tudi manjše pritoke. Na poti proti Novemu mestu opazimo ob njenih bregovih kupe raznih odpadkov. V Mačkovcu, kjer zapušča Novo mesto, se vanjo zlije veliko umazanih industrijskih odpadov. Kljub čistilnim napravam, jezovom in raznim čistilnim akcijam je vse bolj onesnažena. Na Otočcu se Krka razširi in objame znamenitotoški grad, tukajjo radi obiskujejo tudi ribiči. Reka Krka zna delati prave čudeže, v Kostanjevici naredila otoček, zato sta tam dva znamenita mostova in od tod tudi ime Kostanjevica na Krki. Na Čatežu pa se kot desni pritok pridruži Savi.

MAJA GORENC
Seidlova cesta 38

ŠOLA V NARAVI - Prve dni pouka v novem šolskem letu je 25 učencev 4. razreda osnovne šole iz Podbočja preživelih v hišicah Tabora mladih v Dolenskih Toplicah. Šestdnevno druženje z učitelji bo za mnoge ostalo nepozabno. Bogat program, v katerem je bilo na prvem mestu plavanje, so v celoti izpolnili in zadnji dan najboljšim podelili praktične nagrade in priznanja. Največ jih je prejela Jerneja Škrbina (na sliki). (Foto: J. Pavlin)

TOBAČNI IZDELKI UNIČUJEJO KAKOVOST ŽIVLJENJA

Ljudje še danes ne vedo, ali je tobak veliko Kolumbovo odkritje ali pa prekletstvo, ki je preplavilo ves svet. Mislim, da je tobak veliko odkritje za tovarne, ki izdelujejo tobačne izdelke, in gorje za kadilce, ki si z njim uničujejo življenje. Zakaj ljudje kadijo? Na to vprašanje bi verjetno večina kadilcev odgovorila, da iz navade. Če bi jim rekli, da je to škodljivo, bi odvrnili, da vedo in da bodo tako ali tako umrli. Mar je življenje res tako malo vredno? Kadilci se verjetno sploh ne zavedajo, da ne uničujejo samo svojega zdravja, mnogokrat so neuvideli tudi do nekadilcev. Ponekod v svetu so za zavarovanje zdravja že precej naredili, tako da se morajo marsikje kadilci odreči cigareti. Slišati je, da v Ameriki število kadilcev upada, ker se ljudje vse bolj zavedajo škodljivosti cigareta. Žal v Sloveniji ni tako, pri nas število kadilcev narašča, med njimi pa je vse več mladih žensk. Zakaj mladi prično kadijo? Morda zato, ker želijo čimprej odrasti, ali pa zato, ker se zgledujejo po starejših. Vendar odraste lahko tudi, če ne kadiš.

BENO MARUŠIČ
7. b, OŠ Boštanj

PO NAGRADA NA BOHOR

V soboto, 27. avgusta, smo se mladi bralci in reševalci mednarodnega knjižnega kviza "Branje v družinskem krogu", ki ga je organizirala Valvasorjeva knjižnica iz Krškega, udeležili izleta na Bohor. Z avtobusom smo se pripeljali do Srobnotega, potem pa smo se tisti, ki radi hodimo peš, povzeli proti vrhu, drugi pa so se pripeljali do koče z avtobusom. Že kmalu smo začeli uživati ob zabavnih predstavah "Hiša nasproti sonca", ki sojo uprizorili člani gledališke skupine Brez zadrege iz senovske osnovne šole. Po uprizoritvi smo bili vsi udeleženci izleta nagrajeni s praktičnimi nagradami. Sledilo je slastno kosilo, potem pa so nekateri odšli na Javornik, drugi pa so do odhoda počivali. V dolino smo se vrnili okrog 16. ure. Vsi smo bili zadovoljni z izletom, zato smo sklenili, da bomo tudi prihodnje leto sodelovali na mednarodnem knjižnjem kvizu.

SONJA SIKOŠEK

* Kdor se vzpenja višje, kot bi se smel, bo padel globlje, kot bi hotel. (Pregovor)
* Naglica je mati nepopolnosti. (Brazilski pregovor)

POTRDILA O ŠOLANJU NUVNA ZA OTROŠKI DODATEK

METLIKA - Vsi upravičenci, ki prejemajo otroški dodatek, morajo do 30. septembra dostaviti potrdilo o šolanju za vse otroke, ki bodo v šolskem letu 1994/95 dopolnili 15 let ali pa so že dopolnili to starost, pa se še redno šolajo, sporoča Center za socialno delo Metlika. Po tem datumu bo Center s 1. oktobrom ukinil otroški dodatek za otroke, starejše od 15 let, za katere ne bo predloženo potrdilo o nadaljnjem šolanju.

ŽREB JE IZBRAL ANDREJO

ČRNOMELJ - Med 75 mladimi bralci iz črnomalske občine, ki so sodelovali na mednarodnem kvizu z naslovom "Knjiga v prostem času - branje v družinskem krogu", je bila na žrebanju, ki je bilo v knjižnici ZIK Črnomelj 7. septembra, žreb izbral Andrejo Springer iz Šemšča. Ta se je za nagrado lahko udeležila zaključne prirede, ki je bila 17. septembra na dlan zlatih knjig. V knjižnici se lepo zahvaljujejo vsem, ki so pomagali pri izvedbi kviza, zlasti pokroviteljem, črnomalskim in semiškim trgovinam, ki so prispevali nagrade za udeležence kviza.

Duhovni kotiček

Sreča ni zunaj, je znotraj

Ste se kdaj vprašali, zakaj vas pogled na sočni zahod ne razveseli vsak dan enako ali da veselje ni odvisno od sončnega zahoda, ampak od nas samih, kot da sreča izvira nekaj znotraj nas. Včasih nas lahko napolni z radoščjo že majhna pozornost, skromno darilce, prijazen nasmeh, drugič pa lahko pred nam leži cel svet, pa bomo še vedno nesrečni, prazni in nepočasni.

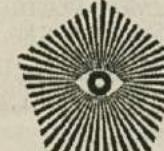
A kdo si ne želi, da bi bil v življenju vedno vesel, srečen in zadovoljen? In pošteno si lahko priznamo, da je vse naše življenje usmerjeno v nenehno iskanje teh trenutkov radosti, polnosti in miru. Toda bolj ko iščemo srečo, bolj se nam izmika, bolj ko si želimo prilastiti veselje, višja je cena zanj. Tô, kar nas je še včeraj razveseljevalo in nam grelo srce, nas danes pušča hladne.

Kot da v zunanjem svetu ni ničesar, za kar bi lahko v vsakem trenutku rekle, da nas bo osrečilo in razveselilo. Kam torej usmeriti svoje iskanje? Kdo nam to lahko pove? Shakespeare je dejal takole: "Svojo krono nosim v srcu, ne na glavi. Ni pokrita z diamanti in je nevidna; pravim ji zadovoljstvo. To je kronska, ki je bila kraljem redko kdaj dana." Vsi nosimo takšno krono v srcu, v globinah vsakega izmed nas je skrito zadovoljstvo in tih notranja radost. Toda čim to kro-

nost postavimo na glavo, se začne topiti kot sladkor v vodi. Ali torej lahko priridimo ljudskemu pregorovu, ki pravi: "Ce hočeš biti srečen, moraš skrito živeti." Težko bi se strinjali, da je sreča doma v samotni ali za samostanski zidovi. Ljudska modrost nas je že zelela opozoriti na to, da ne iščemo z glavo tega, kar je mogoče najti s srcem. Glava s svojimi očmi gleda zunanj svet, gledati s srcem pa pomeni videti notranji svet, videti vsebino, ki se skriva za obliko. Srce je namreč tisto, kar nas oživila. Glava je potrebna za razumevanje zunanjega sveta, srce pa je simbol za tisto notranje jedro v vsakem človeku, ki mu običajni ljudje pogosto rečemo duša.

Ali je torej mogoče uresničiti trajno zadovoljstvo in večno radost v življenju? Odgovor je: da, če bi znali poiskati svojo dušo in zaživeti od srca k srcu.

BARBARA NOVAK ŠKARJA

DUHOVNA UNIVERZA

* Uspeh je samo stvar sreče. Vprašaj kogarkoli, ki ni uspel. (Wilson)

* Ne ukvarjam se s politiko, politika se ukvarja z mano. (Petan)

Krka je mednarodno podjetje

Sodelovanje s svetom in prodiranje na nove trge

Domačin ali tuju, ki bi želel najhitrejši spoznati tovarno zdravil Krka, njen delo, uspehe in načrte, bi človek lahko ponudil zadnjo številko njenega glasila. Že naslov osrednjih člankov v njej bi mu veliko povedali. Takile so: Prodaja presegla pričakanja (Krka na češkem in slovaškem trgu na prvem mestu med tujimi dobavitelji zdravil); Prodati čim več v Albaniju; Krka in Wellcome; Simpozij o Macropenu v Smolensku; Poglobljeno sodelovanje z Novosibirskim; Mednarodna razstava v Alma Ati; Hongkong, Indija in Kitajska; Delegacija iz Minske obiskala Krko; Predstavnik Svetovne zdravstvene organizacije v Krki; Obisk iz St. Petersburga in Harkova; Študij na Harvardu.

Naš tovarno je pred meseci obiskala delegacija podjetja NPO Vektor iz Novosibirska, kamor je Krka lani decembra prvič in letos maju drugič poslala svoje preparate. Sibirci se zanimajo tudi za Krkino kozmetiko, saj takega blaga pri njih primanjkuje. - Med 150 proizvajalcem zdravil in kozmetike v nekdanjem glavnem mestu Kazahstanu Alma Ati (po novem je to Akmola), je Krka uspešno predstavila 6 svojih zdravil, sklenila nove kupčije in se dogovorila za registracijo novih zdravil tudi v sosednjih srednjoeazijskih državah (Uzbekistan, Kirgizija).

Krka je manjkalna tudi na nedavni mednarodni razstavi farmacevtskih učinkovin in intermediatov v Hongkongu.

Junija je obiskala Krka delegacija iz beloruskega Minska: skupaj s Smelton in Belbiofarmo iz Belorusije je podpisala pismo o nameri za skupno sodelovanje pri izgradnji tovarne farmacevtskih preparativ v mestu Lida. Krka bo pri tem nudila strokovno pomoč pri opredelitvi izvodnega programa, svetovala pri nakupu opreme, nudila pomoč pri sodelovanju kadriv in sodelovala pri opredelitvi regije za trženje.

Tg.

Pri Triglavu za svoj certifikat že danes dobite največ!

Morda veste, zakaj?

1.

Najnižji stroški poslovanja.

2.

Najnižja vpisna provizija.

3.

Največ delnic za vaš certifikat!

4.

Brezplačna lastninska nakaznica-vpisnica.

5.

Pooblaščene investicijske družbe Triglav

vodijo ljudje iz vašega kraja, ki jih poznate in jim zaupate.

Triglav

Pooblaščene investicijske družbe

NALOŽBA PREUDARNEGA GOSPODARJA.

v sodelovanju z zavarovalnico triglav d.d.

Studio Marketing

MERCATOR — KZ KRKA NOVO MESTO

SPISEK IZZREBANIH NAGRAJENCEV AKCIJE MERCATOR - KZ KRKA NA VAŠA VRATA TRKA

Št. nagrade in NAZIV	Priimek, ime ter naslov
1. Komplet kletarske opreme	Hren Marija, Petelinjek 19, Novo mesto
2. 1000 kg KAN	Prijatelj Toni, Dobruška vas 2, Škocjan
3. Živi bikec	Zrimšek Borut, Lobečova 28, Novo mesto
4. Kamin	Pavček Ljubica, Drča 8, Straža
5. Šivalni stroj	Grandovec Andrej, Vrh pri Ljubnju
6. Košara Kolinska	Hrastar Jernej, Jakševa 21, Novo mesto
7. Bon za 30.000 sit	Jaklič Stane, Postaja 8, Mirna Peč
8. Cocktail šampanjcev	Adlešič Brigit, Gaberje, Trdinova pot, Brusnice
9. Damska taol. torba in nahrtnik	Grlica Vinko, Bitna vas 7, Trebelno
10. Coctail Dana	Merlin Franc, Maistrova 7, Novo mesto
11. Vinogradniško veselje	Hudoklin Janez, G. Gradišče, Šentjernej
12. Emonina košara	Janc Tomaž, Lešnica, Otočec
13. Pivsko veselje	Banči Stane, Hrvatski brod, Šentjernej
14. Pogled v veselje (okno)	Jordan Tone, Mihovica 25, Šentjernej
15. Zaščita — Pinus	Gazvoda Antonija, G. Suhadol 20, Brusnice
16. Zaščita — Cinkarna	Bartolj Franc, Jablan 41, Mirna Peč
17. Nezgodno zavarovanje — Tilia	Papež Marjan, Jablan 12, Mirna Peč
18. Nezgodno zavarovanje — Tilia	Lužar Franc, Strelac 3, Šmarješke Toplice
19. Nezgodno zavarovanje — Tilia	Gačnik Martin, Boričovo 9, Novo mesto
20. Vrtna kosilnica	Lavrč Marija, Na Lazu 5, Novo mesto
21. Unionov požrek	Gregorčič Ignac, Strelac 6, Šmarješke Toplice
22. Košara dobrobit in vrtlnik	Strajnar Anton, G. Globolod 35, Mirna Peč
23. Kofeinska opojnost	Bogataj Rudi, Birčna vas 53a, Novo mesto
24. Plitnik žar	Tratnik Fani, Irča vas 5, Novo mesto
25. Ralo s kleščami	Slak Mirk, Mali vrh 6, Mirna Peč
26. Komplet sodov s kavo	Kolenc Amalija, Glavni trg 21, Novo mesto

ČESTITAMO VAM!
Prosimo, da nagrado prevzamete v roku 14 dni in se predhodno oglasite ga. Jožiči Muhič, ZE Kmetovalec Graben, tel. 321-480.

MERCATOR-KZ KRKA

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

DOLENJSKI LIST

marketing

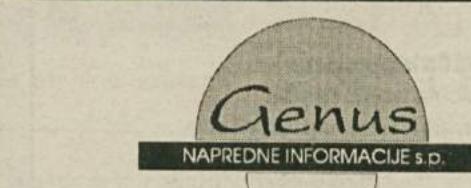
tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

MARUTI

Prodaja:
EMINENT, d.o.o.,
Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902
Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950
Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN
Resljeva 4, Novo mesto
tel.: (068) 24-791

OPUS
ZAVOD ZA RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

VABITA V NOV **OPUS**
RAČUNALNIŠKIH
TEČAJEV ZA OTROKE IN MLADINO
V ŠOLSKEM LETU 1994/95

INFORMACIJE IN VPIS V NAŠI UČILNICI
Seidlova 3, (OŠ Center, poseben vhod s strani TILIE)
telefon : 068/322-526, telefax: 068/322-722

*****
BILI SMO PRVI, OSTAJAMO NAJBOLJŠI
*****

SKB - nepremičnine &
leasing d.o.o.

23. SEPTEMBER: DAN ODPRTIH VRAT ZA VSE, KI ISČETE POSLOVNI PROSTOR V METLIKI

Na odlični lokaciji v novem trgovsko-poslovnem centru prodamo ali oddamo v najem poslovne prostore, primerne za vse vrste storitvenih dejavnosti.
Nudimo ugodne prodajne cene in možnost obročnega odplačevanja.
Vabimo vas, da si prostore ogledate ob dnevu odprtih vrat, ki bo v petek, 23. 9. 1994, od 10.00 do 15.00 ure.
Na sedežu SKB banke d.d. v Metliki vam bodo na voljo strokovnjaki za področje nepremičnin, ki vam bodo posredovali vse dodatne informacije.

INFORMACIJE in PRODAJA:
SKB — NEPREMIČNINE & LEASING d.o.o.
Ljubljana, Slovenska 54
telefon: 061/301-632, 061/313-468
telefax: 061/132-12-02

ADRIATIK®

PRODAJA VOZIL

Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

KIA SEPHIA 1,6 SOHN SLX, 1600 ccm, 60 kW (82 KS), EUROGARANCIJA

- najugodnejši kredit s fiksno obrestno mero
- najugodnejši leasing v Sloveniji

CENTER®
LJUBLJANA

objavlja
prosto delovno mesto

SKLADIŠČNEGA DELAVCA v PE Novo mesto

Pogoji:
Končana osemletka z nekajletnimi delovnimi izkušnjami na podobnih delih, izpit za voznika viličarja oziroma z voznim izpitom »C« kategorije.
Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas 6-tih mesecev. Možnost kasnejše zaposlitve za nedoločen čas. Predvideno je poskusno do 90 dni.
Pisne ponudbe z opisom dosedanjega dela pošljite v roku 8 dni na naslov: CENTER LJUBLJANA, trgovsko podjetje, Letališka c. 1, 61110 Ljubljana.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 24. septembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 7. do 19. ure: Blagovnica, Žabja vas

od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17

od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27

od 7. do 20. ure: market Saša, K Rok 33

od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma

od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica

od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmilhel

od 7. do 14.30: mini market Majka, Bučna vas

od 7. do 19. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas

od 7. do 20. ure: samopostežba Azalea, Brusnice

od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

od 8. do 17. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas

od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopice

od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopice

od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru

od 8. do 18. ure: Urška, Uršna selca

• Šentjernej: od 7. do 17. ure: Mercator Standard, Samopostežba

• Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec

• Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market

• Straža: od 7. do 13. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostežba

V nedeljo, 25. septembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg, market Drska, market Kristanova, nakupovalni center Drska, samopostežba Mackovec

od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17

od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27

od 8. do 13. ure: market Saša, K Rok 33

od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma

od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica

od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmilhel

od 8. do 11. ure: mini market Majka, Bučna vas

od 8. do 12. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas

od 8. do 12. ure: samopostežba Azalea, Brusnice

od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

od 8. do 11. ure: mini market Pero, Stopice

od 8. do 12. ure: trgovina Sabina Stopice

od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

od 8. do 12. ure: Urška, Uršna selca

MONTAŽA IN SERVIS OLJNIH IN PLINSKIH CORILNIKOV

• DRENovec, s.p.

Novo mesto

Marjana Kozine 1

telefon: (068) 22-955

Nudimo vam dobavo in montažo:

- cistern
- gorilnikov
- hišnih avtomatik za ogrevanje
- ves potreben material

Svet Osnovne šole
Milke Šobar-Nataše
Črnomelj, Kurirska steza 8

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje iz 37. člena Zakona o izobraževanju in usposabljanju otrok in mladostnikov z motnji v telesnem in duševnem razvoju in imeti zlasti:

- strokovne in organizacijske sposobnosti, ki zagotavljajo uspešno opravljanje nalog ravnatelja.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogoja pošljite na zgornji naslov s pripisom "Prijava na razpis" v 8 dneh po objavi razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni 30 dni po objavi.

Smo mednarodno trgovsko podjetje in razširjamo svojo dejavnost na prehrambenem področju sladkih proizvodov.

Zato vabimo:

MERCHANDISERJE, POSPEŠEVALCE PRODAJE, da se nam pridružite.

DELO: Vaše delo je zanimivo in dinamično, podpirate prodajo našega proizvoda in se nenehno izpopolnjujete na različnih področjih dela z ljudmi, komuniciranja in psihologije prodaje.

OSEBA: Ste zrela, odgovorna, organizirana, entuziastična oseba, stara od 22 do 35 let in obvladate angleščino. Odprti ste za nove ideje in dodatna izobraževanje. Poleg tega pa ste komunikativni in imate vozniki izpit B-kategorije.

Zaželeno so izkušnje na področju potniške prodaje in dela z ljudmi.

Če vas opisano delo veseli in menite, da ste prava oseba za nas, si želimo spoznati prav vas! Svoj življienjepis pošljite v osmih dneh na naslov:

Studio Marketing (za oglas), p. p. 38, 61113 Ljubljana

POSEBNA PONUDBA

Nižje cene Fordovih vozil, zaloga omejena!

FIESTA C 1,1i KAT

- 50 KM, 143 km/h
- 3 vrata
- samozatezni varnostni pasovi
- poraba pri 90 km/h: 4,8l
- servo zavore

Cena s popustom 17.950 DEM

FIESTA že od 17.950 DEM!

ESCORT CLX 1,6i 16V KAT

- 90 KM, 177 km/h
- centralno zaklepanje
- servo volan
- samozatezni varnostni pasovi
- temna stekla
- obratomer
- zadnja klop deljiva 60/40
- po višini nastavljiv sedež voznika

Cena s popustom 27.450 DEM

ESCORT že od 23.450 DEM!

MONDEO CLX 1,8i 16V KAT

- 115 KM, 195 km/h
- centralno zaklepanje
- električni pomik stekel
- pomicna streha
- servo volan
- air bag
- stereo avtoradio s kasetofonom
- vsestransko nastavljiv volan

Cena: 35.750 DEM

MONDEO že od 29.950 DEM!

Evropski avto leta 1994!

Pooblaščeni prodajalci vozil FORD v Sloveniji:
AVTOHŠA KAPOSI, Ljubljana; Tel.: 061/301-722; Servis Božilj, Ljubljana, Tel.: 061/50-903; Servis Trzin, Mengš, Tel.: 061/721-720; JMK Avto, Ljubljana, Tel.: 061/13-12-028; Avtouslužba d.o.o., Ljubljana, Tel.: 061/667-846; Auto-mobil d.o.o., Ljubljana, Tel.: 061/16-66-432; Mustang d.o.o., Radovljica, Tel.: 064/714-300; Servis Frlic, Lesce, Tel.: 064/18-440; Avto-M d.o.o., Tržič, Tel.: 064/53-334; Servis Trikar, Kranj, Tel.: 064/332-711; Autoprom d.o.o., Kočevje, Tel.: 061/855-292; Servis Hibar, Zagorje, Tel.: 0601/64-033; AVTO ŠERBINEK, Zg. Kungota, Tel.: 062/656-120; Auto Sport Shop d.o.o., Slovenska Bistrica, Tel.: 062/811-394; Leasing d.o.o., Šmartno pri Š. Gradiču, Tel.: 0602/53-683; Les avto, Ptuj, Tel.: 062/771-941; AVTO CELJE d.o.o., Celje, Tel.: 063/31-919; Auto Celje - Velenje, Velenje, Tel.: 063/851-060; Auto Celje - Žalec, Tel.: 063/712-116; Auto Celje - Šentjur, Šentjur, Tel.: 063/741-292; Auto Ahtik - Trnovje, Celje, Tel.: 063/461-193; Servis Kravac, Šmartno pod Paki, Tel.: 063/885-218; Auto Edo, Podčetrtek, Tel.: 063/824-298; PSC PAIČ, Krška vas, Tel.: 0608/61-450; Servis Groznik, Trebnje, Tel.: 068/44-701; PSC Stepan, Črnomelj, Tel.: 068/52-407; AT & R d.o.o., Sevnica, Tel.: 0608/41-352; CMM TRADE d.o.o., Nova Gorica, Tel.: 065/21-185; Avtocenter Bejc d.o.o., Ajdovščina, Tel.: 065/61-235; Avtoservis Gorenšček, Kobarid, Tel.: 065/85-128; Avio Dom GVS d.o.o., Idrija, Tel.: 065/71-056; NOVA d.o.o., Koper, Tel.: 066/31-525; "Auto mobil", Sežana, Tel.: 067/32-110; S.O.S. COMPANY d.o.o., Murska Sobota, Tel.: 069/23-507; Tricetra d.o.o., Lendava, Tel.: 069/75-074.

Tudi Brigita Bukovec vozi Ford ESCORT!

Povsem nov celovit sistem kakovostnih in cenovno ugodnih avtomobilskih zavarovanj

AVTO Adriatic
za Dolenjsko in Belo krajino

Za vse podrobne podatke pokličite
po telefonu NM 322-761.

OBVEŠČAMO naročnike
malih oglasov, da se mali
glas, ki presega 15 besed,
DOPLAČA, in sicer vsaka
nadaljnja beseda 100 SIT.

JAVNI POZIV

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve poziva vse upravičence do otroških dodatkov, da do 30. septembra 1994 centru za socialno delo, ki so o pravici do otroškega dodatka odločali, predložijo potrdilo o šolanju za otroke, ki bodo v šolskem letu 1994/95 dopolnili 15 let oz. so že pred tem dopolnili 15 let, a se še redno šolajo.

Centri za socialno delo bodo namreč po uradni dolžnosti s 1.10.1994 preverili upravičenost do otroških dodatkov za vse otroke, starejši od 15 let. Otroci, starejši od 15 let, imajo namreč pravico do otroškega dodatka le, če so redno šolajo, zato bodo otroški dodatki za vse otroke, starejše od 15 let, za katere ne bodo predložena potrdila o šolanju, s 1.10.1994 ukinjeni.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

PODGORJE d.d.
tovarna pohištva
Trubarjeva cesta 24
68310 Šentjernej

OBJAVLJAMO DRAŽBO za odprodajo OSNOVNIH SREDSTEV:

1. 2 kosa peč termogen, tip ECO—TH 200, leto izdelave 1972
— v okvari, brez elektromotorja, gorilca in el. omarice, inv. št. 4861
— izključna cena 10.000,00 SIT/kos
2. VILIČAR BALKANKAR, TIP F 17 BU 32-33-BU 2733, leto izdelave 1974, nosilnost 3200 kg, inv. štev. 100607
— izključna cena 300.000,00 SIT
3. ROBOVNA LEPILKOTA OTT, TIP K3 — F, leto izdelave 1969, v okvari, inv. št. 100659
— izključna cena 80.000,00 SIT
4. Dražba bo v pondeljek, dne 3. 10. 1994 ob 14. uri v tovarni pohištva PODGORJE, Šentjernej. Ogleđ je možen vsak dan od 8. do 14. ure. Interesenti za nakup morajo pred dražbo vložiti varščino v višini 10% izključne cene.
5. Osnovna sredstva so naprodaj po načelu »VIDENO-KUPLJENO»
6. Varščino bomo uspešnemu ponudniku vračunali v kupnino, drugim pa vrnili po končani dražbi.
7. Davek na promet ni vračunan in ga plača kupec.
8. Celotna kupnina mora biti plačana pred prevzemom osnovnega sredstva.
9. Vse dodatne informacije dobijo interesenti po telefonu 068-42049 ali osebno na gornjem naslovu pri g. Tomažinu.

PETROL

Od 1.9.1994 imamo nove telefonske številke:
na PETROLU, SKLADIŠČE KOČEVJE
(061) 855-371 in telefax (061) 855-373,
(061) 851-461 pa ostane nespremenjena;
na PETROLU, bencinski servis, KOČEVJE I., Ljubljanska 39, je
nova telefonska številka:
(061) 855-372.

• Življenje je prihajanje in odhajanje, dokler ne oddideš za vedno. (Rigelnik)

• Afera Hit je afera zavisti in zlobe. (Kovačič)

• Država, ki je nastala s plebiscitem, ne sme ustanavljati občin proti volji ljudi. (Ribičič)

• Smrt, naj bo še tako težka, je zelo nizka cena za večni mir. (Bor)

ideje znanje

Potrebujiemo

Potrebujem
strokovnjake s področja
marketinga, strokovne
informatike ter promocije
in prodaje humanih,
veterinarskih in pomožnih
zdravil; delo v Sloveniji
(Ljubljani, Novem mestu)
in deželah srednje in vzhodne
Evrope.

Pričakujemo

Pričakujem
diplomante VII. stopnje
farmacie, medicine, ekonomije,
kemije, veterine in biologije

mlade, dinamične
in komunikativne, z aktivnim
znanjem tujih jezikov, predvsem
angleškega.

Ponujamo

Ponujamo
- zanimivo delo
- stalno strokovno
izpopolnjevanje
- ustvarjalno delovno okolje
- stimulativni dohodek

Vaše ponudbe pričakujemo
do 30. 9. v Kadrovski službi Krke,
tovame zdravil, p. o., Novo mesto,
Šmarješka c. 6, 68000 Novo mesto,
tel: 068 312 567.

KRKA

Svojo prihodnost
uresničujemo že danes.

AGROSTROJ ŠENTRUPERT

AKCIJSKA PRODAJA cistern za kurično olje.
— cisterna 2500 l po ceni 33.000,00 Sit s.p.d.
— cisterna 2000 l po ceni 29.700,00 Sit s.p.d.
— cisterna 3000 l po ceni 49.500,00 Sit s.p.d.

Poklicite nas na telefon 068/40-122, 40-015, 40-315.
Pohitite, kurična sezona je pred vratim!

SONJA NOVAK

Aškerčeva ul.
(Regerške košenice)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/341 134

Nudimo vam kompletne storitve v zvezi s pokojniki,
Dežurna služba 0 - 24 h
tel. 068/341 134, mobil: 0609 623 211

ZAHVALA

Delo in trpljenje -
tvoje je bilo življenje.

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi
oče, stari oče in dedek

FRANC BUKOVEC

iz Loške vasi
pri Dolenjskih Toplicah

Prisrčno se zahvaljujemo sosedom Bradačevim, Bukovčevim in gospodu Virantu, prijateljem, kornim pevcom, sorodnikom za izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala in Bog povrni.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je zapustil oče, stari
oče in brat

JOŽE BAHOR

Zahvaljujemo se Kirurškemu oddelku novomeške bolnice za vso skrb in nego, govornikoma za ganljive poslovilne besede, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: vsi njegovi

Črnomelj, 11. september 1994

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiko k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.

FANI KASTELIC

s Pristave 18

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, osebju Oddelka visceralne kirurgije, Pogrebnu zavodu Novak, sodelavcem, govornikoma za poslovilne besede ter pevcem. Vsem, ki sta nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje in darovali cvetje ter našo dragu mamo pospremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat lepa hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustil dragi
mož, oče, očim, stari oče in stric

ALBERT GIMPELJ

iz Šegove ulice 9, Novo mesto

Zahvaljujemo se sosedom, prijateljem, sodelavcem in sorodnikom, ki ste nam pomagali, izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče in pokojnika spremili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Tonetu Starcu, dr. Janezu Kramarju in osebju bolnišnice Novo mesto, dr. Tatjani Gazvoda in osebju ZD Novo mesto, pevkemu zboru Šmihel, govorniku g. Antonu Virantu in g. župniku.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubila si delo, dom in družino,
v mirni vasi si srečna bila,
zdaj pa na hribku večno bo spala,
solze in cvetje prekrilo bo grob.

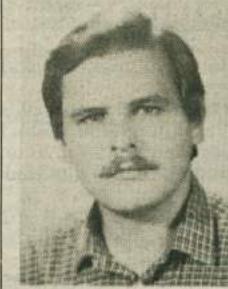
V 90. letu starosti nas je zapustila draga
mama, babica, prababica in teta

LJUDMILA GRANDOVEC

roj. Kovač
iz Soteske pri Dolenjskih Toplicah

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem podjetja COP, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče ter pospremili pokojno k zadnjemu počitku. Iskrena hvala dr. Leopoldu Kocutarju in patronažni sestri Jelki Pirc za vso pomoč, g. Antonu Virantu za poslovilni govor ter g. župniku za lep obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njeni

V SPOMIN

Danes, 22. septembra, mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi

TONE PEKOLJ

Čas beži, a spomin in ljubezen ostaja v naših sрcih in mislih. Hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu in obiskujete njegov grob.

Vsi njegovi

ZAHVALA

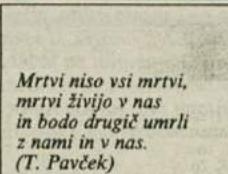
Ob izgubi našega brata in strica

LOJZETA BARTLJA

Birčna vas 17

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika pospremili na zadnji poti in mu darovali cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Žaluoči: vsi njegovi

V SPOMIN

Mrtvi niso vsi mrtvi,
mrtvi živijo v nas
in bodo drugič umrli
z nami in v nas.
(T. Pavček)

13. septembra sta minili dve leti, odkar z nami živi le še v spominu, naša ljuba sestra in teta

FANIKA ČERNE

učiteljica iz Dolenjskih Toplic

Le grob so naša srečanja s teboj, spomin nate v naših sрcih bo živel vedno. Počivaj v miru!

Vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 81. letu starosti zapustil dobrí mož, oče in stari oče

JOŽE BAJUK

s Primostka 4 C

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, vence in sveče, osebju Doma počitka v Metliku za nego, g. župniku za opravljen obred, govornikoma za poslovilne besede in GD Primostek. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: žena Angela, osem otrok z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Zapustil nas je

LADI LUZAR

iz Škocjan

Zahvaljujemo se vsem prijateljem, sosedom in znancem, ki ste s topino svojega srca prinesli nekaj olajšanja v našo hišo.

Luzarjevi

Škocjan, 16.9.94

tedenski koledar

Cetrtek, 22. septembra - Mavrič Petek, 23. septembra - Slavoška Sobota, 24. septembra - Nada Nedelja, 25. septembra - Goimir Ponoredjek, 26. septembra - Justina Torek, 27. septembra - Damjan Sreda, 28. septembra - Venčeslav

LUNINE MENE
28. septembra ob 1.23 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 22. in 23.9. (ob 20. uri) gospodljivi film Temni veter. 23.9. (ob 18. uri), 24. in 25.9. (ob 18. in 20. uri) ter 26.9. (ob 20. uri) akcijska komedija V

film

PIŠ (Blown Away, psihološki thriller, 121 minut, na sprednu v novomeškem Domu kulture od 22. do 28. septembra)

"Piš je kratkotrajna, navadno oster, močen veter piš nastane, poneha, utihne..." Tako stoji zapisano v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Vendar je piš v PIŠU povsem drugačen. Ce bi zavel okoli vas, bi utegnili začutiti neprjetno toplino, ki se ugne spremljeni tudi v hudo opelkino, v najboljšem primeru pa bi vas le katapultiralo na kakšen zgleden sosedov vrtiček. Le priznajte, da vam bolj ugaja en zakaj krompirja manj kot pa opelkina več. To je le uvodni utrinki iz domačega piro-tehniškega prizorišča, katerega vrhunci so demontaže bombic iz 2. svetovne vojne. Dolgčas. Gremo v Ameriko, v Boston.

Tam Velične vojne niso doživeli, vse pa kaže, da se jina nekaj podobnega pravkar dogaja. Boston stresajo neprestane eksplozije. Bomba enote mestne policije jih ne kroti preveč uspešno, na tako zapletene primere še niso naleteli. Dejanja so namreč "mojstrska dela". Grdemu mojstru

zraku. 28.9. (ob 20. uri) kriminalni film Mladi Američani.

CRNOMELJ: 23.9. (ob 20. uri) ameriški znanstveno-fantastični film Duh iz računalnika. 24.9. (ob 20. uri) in 25.9. (ob 18. in 20. uri) film Hudičev odvetnik.

KRŠKO: 23.9. (ob 20. uri) in 25.9. (ob 18. uri) ameriška ljubezenska komedija Mister Jones.

METLIKA: 23.9. (ob 20. uri) film Hudičev odvetnik. 24. in 25.9. (ob 20. uri) ameriški znanstveno-fantastični film Duh iz računalnika.

NOVO MESTO: 22.9. in od 26. do 28.9. (ob 20. uri) ter od 23. do 25.9. (ob 18. in 20. uri) premiera akcijskega filma Piš. Od 23. do 25.9. (ob 16. uri) in od 26. do 28.9. (ob 16. in 18. uri) premiera filma Vražja dekleta.

PIŠ (Blown Away, psihološki thriller, 121 minut, na sprednu v novomeškem Domu kulture od 22. do 28. septembra)

"Piš je kratkotrajna, navadno oster, močen veter piš nastane, poneha, utihne..." Tako stoji zapisano v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Vendar je piš v PIŠU povsem drugačen. Ce bi zavel okoli vas, bi utegnili začutiti neprjetno toplino, ki se ugne spremljeni tudi v hudo opelkino, v najboljšem primeru pa bi vas le katapultiralo na kakšen zgleden sosedov vrtiček. Le priznajte, da vam bolj ugaja en zakaj krompirja manj kot pa opelkina več. To je le uvodni utrinki iz domačega piro-tehniškega prizorišča, katerega vrhunci so demontaže bombic iz 2. svetovne vojne. Dolgčas. Gremo v Ameriko, v Boston.

Tam Velične vojne niso doživeli, vse pa kaže, da se jina nekaj podobnega pravkar dogaja. Boston stresajo neprestane eksplozije. Bomba enote mestne policije jih ne kroti preveč uspešno, na tako zapletene primere še niso naleteli. Dejanja so namreč "mojstrska dela". Grdemu mojstru

zraku. 28.9. (ob 20. uri) kriminalni film Mladi Američani. Ozadje konflikta je v Evropi, v Severni Ameriki. Dobri mojster je Jimmy Dove, najbolj sposoben dečko v enoti. Je borec za mir, kar preberemo že v pričku (dove pomeni v slovenščini golob). Gre torej za spopad dveh strokovnjakov za bombe: prvi jih nastavlja, drugi odstavlja, prvi je utelješeno zlo, drugi dobro. Gaerty napada, Dove brani sebe, družino, enoto, Boston. Pravzaprav brani ves svet, kajti če ne zmaga, bo na planetu "zavladala država Kaos, na oblasti Anarhija", kakor zna povedati Gaerty.

Slednjega krutost in prvinsko zloto enkratno upodablja Tommy Lee Jones, letošnji dobitnik oskarja za stransko moško vlogo v Beguncu. Tam je bil vladni preganjalec, lovec na ljudi v imenu države, tu je prav tako preganjalec, vendar v ilegalu, preganja pa kar celo mesto. Njegov nasprotnik je Jeff Bridges, ki oskarja še nima, nominiran pa je bil že trikrat. Vlogi strelvalca in mentorja je nastopil tudi njegov resnični oče, veteran med igralci, Lloyd Bridges.

Piš je torej praznik tako za piro-tehničke kot za piromane. Ob njem se vam bodo partizanski juriši, ki so v tej kategoriji nekoč najbolj blesteli, zdeli kot igračanje s pasjimi bombicami.

TOMAŽ BRATOŽ

KROŽNE BRANE, obračalnik, štedilnik na drva in šrotar koruze prodam. 78-282.

SILAŽNI KOMBAJN Mengele in Z 750 L prodam. 78-372.

kupim

STARE RAZGLEDNICE v albumih ali brez njih ter staria pisma kupim. 78-111.

TRAKTOR URSUS 35 s kabino, v voznom stanju, prodam. 78-373.

SILOKOMBAJN VIHAR 40 ter samonakladalko, 25 m3, prodam. 78-004.

SILOKOMBAJN SILO 80 B, rotacijske kosilnice BCS in SIP, trosilci hlevskega gnoja TG 28 in TG 36, nakladalka SIP 17, 20 in 25 m3, Durante 12 in 16 m3, cisterne Creina ter vitli Tajfun 4 t. Izredno ugodne cene! 78-004.

KOSILNICE GASPARDO, dvojni rez, freze in brane Maschio. Cene s popusti, dobava takoj. NOVO! Gorski transportni traktorji Caron 27 in 42 KM ter Ferrari 26, 33 in 40 km. 78-004.

PAJKA na 4 vretena prodam. Mirko Verbič, K Roko 50, Novo mesto. 78-004.

MOLNINI STROJ Virovitica, 15 litrov, prodam. 78-912.

NAHRBTNI motorno škopilnico Panonija, plug, brane in obračalnik prodam. 78-344.

RABO DAF, registrirano pod TIR, s polprikljico Gorica prodam. 78-003.

APN 6 S, letnik 1989, prodam. 78-005.

R 5 CAMPUS plus, letnik 1992, prodam. 78-006.

126 P, letnik 1990, temno zelene kovinske barve, prodam. 78-007.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-287.

TELICO za zakol kupim. 78-221.

VLEČNO KLJUKO za R 4 GTL, lahko rabljeno, kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

RŽENO SLAMO, ročno požeto, kupim. 78-004.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

5 UHE SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske (colarice), kupim. 78-253.

LESNE odpadke za kurjenje oddam.

Anton Miklič, Štraga 43, Mirna Peč.

7745

POLAGAM KERAMIKO, vosten, s
prakso! O kvaliteti se prepričajte sami.

83-493.

QUI GONG metoda Wang Ai Ping: uče-
nje za življeno, zdravljenje s čisto pozitivno
energijo. Tretmajte vodi zdravilna svetovna
Anica Janečić - Mikec v Novem mestu.

7780

PREVOZE oseb in tovora ter manjše seli-
tve doma in v tujini opravljamo non-stop.
74-226.

7795

službo dobi

RENUMIRANO slovensko podjetje vam
nudi delo in strokovno pomoč. Šifra:
»USPEH«.

7610

REDNO zaposlimo kurjača za centralno
ogrevanje z izpitom. Jože Jursak, Segova 3,
Novo mesto.

7622

PRIDNO in vestno gopodinjo za teden-
sko čiščenje in pospravljanje v Novem me-
stu iščem. Šifra: »LASTEN PREVOZ«.

7627

OKREPČEVALNICA SILVY na Veliki
Cikavi 20 zaposli dekle za delo v strežbi.

7633

GOSTILNA pri Dolenjskih Toplicah
redno ali občasno zaposli delavca za po-
moč v kuhinji ali v strežbi.

7603

TRI PRODAJALKE živilske stoke, naj-
raje iz okolice Mirne Peči, zaposlimo.

7635

ZENSKO za pomoč v gospodinjstvu iš-
čem. 323-382.

7661

DEKLE za delo za šankom zaposlimo.
OD dober. 0609/614-922.

7700

PRIVATNO PODJETJE iz Ljubljane iš-
če knjigovodjo za poslovnikino v Brežicah.
MW, d.o.o., Slovenska 51, Ljubljana.

(061)315-607.

7705

REDNO ali honorarno zaposlimo dekle
z veseljem do dela v strežbi.

7710

POTNIKA za prodajo perutnine iščem.

7758

REDNO ZAPOSЛИMO kvalificiranega

ali priučenega zidarja.

341-916.

7760

DEKLE za delo v strežbi zaposlimo.

Nu-
dimo dober OD, hrano in stanovanje

52-
530.

7765

TAKOJ ZAPOSЛИM decke z veseljem do

dela v strežbi.

7772

KAVA BAR Pri slonu takoj zaposli nata-
karico. Informacije v lokalu ali po

22-
748, popoldan.

7806

TAKOJ ZAPOSЛИMO trgovko za delo

na terenu.

24-573,

v soboto in nedeljo

zvečer.

7809

Delo na domu za vse brez službe! Prijetno

delo — kar dom! Prodaja knjig po telefo-
nu — dober zasluk!

061/331-575.

061/159-91-78 popoldan

službo išče

KAKRŠNOKOLI DELO na mojem ali
vašem domu v Krškem iščem.

7615

NAJEMNO pritično garsonero
mestno za večje stanovanje v Novem mestu, s

centralnim ogrevanjem, Zarja.

7209

V KRŠKEM prodam dvojpolobno stanovanje, (70 m²).

7598

NAJEMNO pritično garsonero
mestno za večje stanovanje v Novem mestu, s

centralnim ogrevanjem, Zarja.

7599

V KRŠKEM oddam opremljeno enosobno
stanovanje s telefonom in centralno.

7665

DVOSOBNO STANOVANJE, 53 m², klasična kurjava, s pohištvo, na Jakševi 4

v Novem mestu, prodam.

7501

7680

V NOVEM MESTU prodam enosobno stanovanje, (41 m²), CK, telefon, klet, terasa.

Cena po dogovoru.

7696

GARSONERO, 33 m², opremljeno, s

telefonskim priključkom, CK in balkonom

prodam.

7730

GARSONERO v Novem mestu s cen-

tralno kurjavo ugodno prodam.

7856

7733

STANOVANJSKO HIŠO ali stanovanje

v Novem mestu (Mačkovec) oddam v na-
jem.

7743

DVOSOBNO STANOVANJE v Šentjer-
neju in garsonero (13 m²) v Novem mestu

prodam.

721-826,

int. 1313, Kolenc, od

12. do 15. ure.

7770

V SUHORJU pri Metliku oddam v najem

hišo z dvojnim stanovanjem in garazo.

Interesenti naj se javijo pri Piberniku.

7792

ženitne ponudbe

54 - LETNI samostojni podjetnik, nepo-
ročen, lastnik ugledne gostilne na promet-
nem kraju, želi spoznati sebi primerno
partnerico, staro do 40 let, gostinske ali tr-
govske stroke, ki bi mu bila iskrena sot-
ponica na življenjski poti. Ponudbe z even-
tualno telefonsko številko pošljite pod
šifro: »SKUPNO ŽIVLJENJE«.

7606

VDOVEC, star 60 let, s hišo in nekaj

zemlje, želi spoznati žensko skupno živ-
ljenje. Šifra: »NEALKOHOLIK«.

7611

UPOKOJENEC, zdrav, s stanovanjem,

star 74 let, išče žensko, staro do 60 do 68 let

za skupno življenje na mojem domu.

Šifra:

KOCEVSKO PÓDNEBJE.

7799

ZAVORNI SERVIS

- za vsa osebna vozila
- na zalogi ves zavorni ma-
terial
- ugodne cene
- popravilo istega dne
- obnavljamo diske, bobne,
vztrajnike
- meritev in menjava zavor-
ne tekočine

Zavorni servis - JENIČ
Rejnoščica 6, Novo mesto
Tel. (068) 43-633
Se priporočamo!

YURENA

vpis v tečaje tujih jezikov,
tel. 341-434, od 8. do 12. ure in
16. do 18. ure.

ELEKTRONIK d.o.o.
Kettejev drevored 7
Novo mesto
Tel.: 068/322-409

Prodaja na 25 obrokov

hladičniki že od 26 DEM na
mesec
skrinje že od 27 DEM na
mesec
štedilniki že od 27 DEM na
mesec
pralni stroji že od 36 DEM na
mesec
televizorji že od 34 DEM na
mesec
glasbeni stolpi že od 27 DEM na
mesec
šivalni stroji že od 26 DEM na
mesec

Delovni čas: od 9. do 18. ure
sobota od 9. do 12. ure

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:

hišo: v Novem mestu, Brežicah,
Bučki, Rebri pri Žužemberku,
Črešnjicah pri Cerkvah, Sela pri
Šentjerneju, Srednji vasi, Otočcu,
Soteski, na Dvoru, v Žužemberku,
Gradišču, Trebnjem, Gazici, Šent-
jerneju, Telčah — Križu, Zaplazu
pri Čatežu, Smolenj vasi, Malem
Slatniku, Vavti vasi, Hrastju pri
Šentjerneju, Gorenju pri Kočevju,
Dol. Boštjanu, Vel. Lipovcu, Vr-
hu nad Šentupertom, Gradišču-
Primskovo, Kopru, Brežicah, Rad-
ni vasi, Stopičah, Lutriškem selu,
Rosalnicah, Gor. Kamenju, Šent-
janžu;

stanovanja: v Novem mestu, na
Mirni, v Krškem, Žužemberku;
lokale: trgovino v obratovanju v
Novem mestu, trgovske lokale: v
centru Novega mesta, Črnom-
lju, slaščarno in trgovino na
Mirni, opremljen gostinski lokal
v Metliki;

poslovne prostore: za pisarne ali
storitveno dejavnost: na Trdi-
novi ulici v Novem mestu;

vikende: v Semiču, na Osojnici, v
Soteski, Tanči Gori, Brezovici pri
Metliki, Zaplazu, Gabrju, Malem
Rigelju, Stražnem vrhu, Črnom-
lju, Zagradu pri Škojanu, Gor-
njem Zubkovcu pri Trebelnem,
Gačah;

parcele za gradnjo: v Novem me-
stu, Žužemberku, Trški gori, Gor.
Laknicah, na Jartjem Vrhu pri
Bučki, na Vrhu nad Šentupertom,
v Selih pri Dol. Toplicah, v
Mihovcu pri Podgradu, Stopičah.

Tel./fax 068-322-282,
tel. 068-342-470,
od 8. do 19. ure

kobra
mobitel
68310 ŠENTJERNEJ. tel. 068/ 42-118

NEDELJSKA KOSILA

Gostilna Jakše
Drska 44, Novo mesto
Vam nudi družinska nedelj-
ska kosila, za tretjega otroka
bezplačno. Naročila po te-
lefonu 068/321-213.

PONY PARTNER
PONY SEDAN 1.5 LSi
LANTRA 1.6 GLSi
SCOUPE 1.5 LSi
SONATA 1.8 GLSi

že za 16.990 DEM
že za 19.750 DEM
že za 26.200 DEM
že za 26.500 DEM
že za 30.500 DEM

V vseh avtomobilih Hyundai je
že nekaj časa vgrajen sodoben
3-kanalni katalizator.
To je prispevky Hyundai-a k či-
stejšemu okolju.

HYUNDAI
VEDNO NA DOBRI POTI

ZASEBNA ZOBOZDRAV-
STVENA ordinacija odprta v
centru Novega mesta, Dilančeva
ulica 7. 321-507 (25-779).

TELEVIZIJA NOVO MESTO
**vaš
kanal**
s Trdinovega vrha
na kanalu 41

vsak dan
ob 19. in ob 21. ur
NOVICE,
vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
In NOVICE

Zdenka Žičkar

harmoniko v naročju, s pesmijo na ustih, s plesom v korakih. Pri Žičkarjevih niso nikoli vedeli, kdaj se njihovi manici konča delovni čas. Pravzaprav se ni nikoli končal, vse do letosnjega septembra.

Čeprav so ji kolegi učitelji rekli magistrica za 1. razred, je z uspehom zaključila še več drugih "študijev". Vsa leta je vodila pevski zbor in tudi folklorno skupino, z otroki je hodila na letovanja in taborjenja ter vsepovsod, kjer so jo potrebovali. V Velikem Podlogu bi jo težko pogrešali pri organiziranju proslav, prireditev za dedka Mraza in drugih dejavnosti Društva prijateljev mladine. Pela je tudi v pevskem zboru, igrala v amaterskem gledališču in počela še marsikaj drugega.

Prepričana je, da so otroci čutili, da jih ima rada in so ji čustvo vračali. Delala je v prepričanju, da je za prvi korak v šoli najbolj pomembno, kako znaš pristopiti k otrokom, kako jih obravnavаш, kako jih vzbajaš. "Če na začetku otrok ne začuti, da je v šoli lepo, je lahko zanj usodno," pravi. In pri tem še pojasni, kako zelo pomembno je, da si dosleden, natančen in vnaprej pripravljen na različne situacije. Otroci so namreč izredno zanesljivi, a niso sposobni improvizacij, zato juri mora biti vse jasno.

Veseli jo, da je delala v takem kraju in na šoli, ki je krajan niso pustili ukiniti, ker jo enostavno preveč potrebujejo. To, kar si drugod želijo doseči v vzgoji na šolah, se v Velikem Podlogu že dogaja. Ne le v prvem razredu, verjetno ni v vseh štirih razredih niti enega učenca, ki bi rekel, da v šoli ne hodi rad.

34 let učiteljevanja se ji ni prav nič zamerilo. Nasprotno, dajalo ji je energijo in ji ohranljalo mladega duha. "Otrok sem se naučila, ne naštila," pojasni. Prepričana je, da bi tudi danes lahko stopila v prvi razred enako kot leta 1960 in ne bi razmisljala drugače kot takrat. Toda ne. Dala je vse, za kar je sodila, da mora dati, marsikad tudi na račun svoje družine. Zdaj si je začelela nekaj zase. Le kdo bi ji to zameril!

B. DUŠIČ-GORNIK

Lase si barva, sicer bi imela vse sive. Kljub temu s trdnim prepičanjem pravi, da ji niti en sam las ni posivel zaradi otrok. Pa jih je čez 700 črpal prvo šolsko znanje in prve nauke o življenju, o skupnem bivanju in o odnosu do sočloveka iz nje, kakor tudi ona črpal svojo mladostno razpoloženje in voljo do dela rayno iz otrok.

Zdenka Žičkar je bila od leta 1960 tovarišica v vsa tri leta so bili njeni - prvošolci. Učiteljsko delovanje niso tedaj še osmerletni novni šoli v rodnem Velikem Podlogu je bilo njen prvo in zadnje delovno mesto. Letos je kot vodja podružnične šole odšla v pokoj. Ne boji se, da ji bo dolgčas. Še naprej živi z istimi krajanji in starši, za katere je prepričana, da jih ni takih daleč naokoli. Bivše učence sprejme v okolici doma, v trgovinah, za bančnimi okenci, vsepovsod. Vse po vrsti imata tudi ostro zapisane v spominu, s celimi imeni, z obrazi, navadami in razvadami ter vsaj polovico od njih celo z datumom rojstva.

Otroci in starši se je spominjajo po svoje. Včina med njimi jo ima za zanesljivo učiteljico, ki ve, kako je treba z otroki, strogo in resno, a po drugi strani neverjetno zabavno, veselo, mladostno. Po možnosti s

B. D.-G.

Franc Premerlč

Na Bizeljskem so z rogom zvali k delu

Danes zove le še Franc Premerlč-Puhpinter

Prebivalci vasi okoli Bizeljskega Francia Premerlča prav dobro poznajo in prav je, da se sezname z njim tudi vi. Pravijo mu Puhpinter, ker so se pri hiši ukvarjali s knjigovezništvom. Objektiv ga je ujel, ko je prepel na srečanje izgnance tisto znamo "Oče nebeški, glej!".

Poleg tega, da zna dobro zareteti, pove tudi marsikatero zanimivo. Bizeljsanska mladež je že davno ugotovila, da ima sreča Premerlč v sebi skrito celo zakladnico zgodb o dogodkih in življenju v preteklosti. Tudi sami smo ga slišali, kako uporablja velikanski rog, ki ga ima pri hiši, in pojasnjuje, čemu je nekdaj služil.

S to, za današnje čase nenačadno napravo so viničarji zvali k delu v večje vinograde na Bizeljskem. Vsek večer pred delom so pogledali po nebnu, presodili, kakšno bo vreme, in v zgodnjih jutranjih urah z bližnjega večjega hriba klicali dečave s slovenske in hrvaške strani Sotle. Rog, ki ga hrani Franc, je po njegovem star najmanj 150 let, saj je prehajal iz rok viničarja v roke njegovega naslednika.

"Včasih so se viničarji med sabo tudi zmerjali in si kričali iz hriba na hrib, tako da je bilo kar pestro. Tudi sam se še spomnim časov, ko so na Bizeljskem zvali iz več smeri," je osnovnošolcem, ki so raziskovali, kako je bilo z vinogradništvom na Bizeljskem nekoč in danes, povedal Premerlč.

B. D.-G.

Na muzejskem vlaku bo celo knez

V soboto bodo kar trije muzejski vlaki v Novem mestu - Osredja proslava stoteletnice železniške proge Ljubljana - Novo mesto bo ob 13. uri na Novem trgu

NOVO MESTO - Ob stoteletici železniške proge Ljubljana - Novo mesto - Straža, ki je vnesla velike spremembe v življenju dolenjskih ljudi, bo v soboto, 24. septembra, na postaji v Bršljinu in Novem trgu osredja proslava z nadvse zanimivim programom.

Osrednji del prireditve bo prihod treh muzejskih vlakov. Prvi bo na peron bršljanske postaje ob 10.46 prisopihal hlapon iz ljubljanske smeri. Madžarski muzejski vlak, ki ga imenujejo kar "stolečni vlak", saj ga vleče dobrih 90 let star parna lokomotiva, ki še danes zmore več kot 90 km/h, je pravi madžarski nacionalni ponos. Sestavljajo ga štiri potniški vagoni, v katerih je prostora za 130 ljudi. Tokrat se bodo v njem pripeljali ugodnosti iz sosednjih držav.

Drugi vlak bo iz Zagreba in je namenjen Belokranjem. Lokomotiva še danes nosi ime "prva dama med slovenskimi lokomotivami", čeprav je bila izdelana že leta 1914 na Dunaju, namenjena pa takratni Južni železnici. Belokranjski vlak bo iz Metlike odpeljal ob 10.35 in ustavljal na vseh postajah do Bršljina.

Tretji vlak bo slavnostni in bo na poti iz Ljubljane do Novega mesta tudi ustavljal na več postajah. Sestavljen bo iz slovenskih muzejskih dvoosnih vagonov, ki ga bosta vlekli kar dve muzejski parni lokomotivi. V kompoziciji bo deset vagonov različnih razredov, v katerih bo prostora za

REKORDNA SEDMICA NA DOLENJSKEM

NOVO MESTO - Po nedeljskem tv zrebanju lota po novo-meskih ulicah in bifejih pospešeno kroži vest, da je rekordna "sedmica", vredna več kot 50 milijonov tolarjev, letos že družič na Dolenjskem. Pravzaprav je iz Ljubljane pričurila le vest, da je bila Loto napoved oddana na enem od prodajnih mest: v Bršljinu, Šentjerneju ali Novem mestu. Velika verjetnost je, da je srečnejš Dolenjec, verjetno pa zaradi osebne varnosti in slovenske nevoščljivosti najbrž svojega imena ne bo kar takoj povedal. Tisti Stražan, ki je v 10. kolu lota imel sedmico in zanj prejel natanko 24,112.385 tolarjev, je poskušal ostati anonim, pa je na koncu vsa njegova družina imela toliko težav, da bi skorajda vrnili dobitek.

VSE TEČE PO NAČRTU - Ta čas sta med snaivalci slovesnosti ob 100-letnici dolenske proge med najbolj zaposlenimi prav gotovo Marjan Primc, šef postaje Novo mesto, in Jurij Buzjak, šef prometnega vozlišča (na sliki od leve proti desni). Povedala sta, da bodo vsi postaje od Grosupljega do Novega mesta ob jubileju nekaj pridobile. Vse bodo sveže opleskane v temno in svetlo rjavih barv, kovinski deli bodo modri, spremljajoči objekti pa zeleni. To bo priložnost, da bodo končno tudi dolenjski železničarji dobili nove uniforme. (Foto: J. Pavlin)

DRŽAVNI PRVAK IZ RIBNICE

MURSKA SOBOTA, RIBNICA, NOVO MESTO - Na državnem prvenstvu službenih psov slovenske policije, ki je potekalo konec minulega tedna tri dni v Murski Soboti, je naslov državnega prvaka v zbiru vseh disciplin osvojil Bogdan Gruden iz Ribnice s službenim psom Ingom (osvojila sta kar šest pokalov), drugi pa je bil Novomeščan Matija Bradač s psom Jakom.

pogovori o družini
ob pondeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

FRAJTONARICE NA TRAKU - Glasbeno produkcijo in založniško podjetje Sračka je te dni izdalо kaseto s posnetki šestih harmonikarjev, ki so letos nastopali na kostanjeviškem tednu cvička. Tomaz Kastelic, Uroš Krizman, Mojca Črešnar, Matjaž Zagorc, Primož Kolenc in Borut Hočvar na vsaki strani kasete zaigrajo na svojo harmoniko po eno ljudsko ali umetno narodnozabavno skladbo, za katero smo lahko prepričani, da si jo bodo z veseljem zavreli ne samo obiskovalci kostanjeviškega tedna cvička, ampak vsi ljubitelji tovorne glasbe. Skladbe je v studiu Sračka letos poleti posnel Toni Burkart, risbo za naslovno stran kasete je nastopal Jože Kumer, urednik izdaje pa je lastnik Sračke Drago Vovk.

Starost v humorju
Zbrane Bojan Ajdič

Preventiva
V ambulanti se srečata upokojenca. "Kaj te daje?" vpraša prvi drugega. "Pravzaprav prav nič," odvrne drugi.
"Zakaj pa potem hodiš v ambulanto k zdravniku?"
"Zato, ker raje hodim semkaj sedaj, ko se ni treba, da mi ne bo treba tolikokrat hoditi k zdravniku tedaj, ko bo treba."

Poklicala ga bo
Babica se krega na vnuka, ki ne morda jude: "Če ne boš takoj pojedel, bom poklicala tvojega oceta."
"Ali misliš, babica, da jo bo on pojedel?"

Vprašanje
Bine sprašuje dedka:
"Kakšna je razlika med bliskom in električno?"
"Takole je: blisk je zastonj, elektriko pa moramo plačevati!"

Halo, tukaj je bralec "Dolenjca"!

Omisili so si piknik na spomeniku! - Čevlji razpadli prvi dan - Kdaj konec inventure v Iskri Tenel? - Garaže in parkirna mesta: Dogovorite se, če se morete!

Človeška objestnost nima meja. V Sloveniji ni mesta, iz katerega ne bi mogel peš v gozd, na travnike in med polja, pa vendar so si nekatere objestne glave omisili piknik kar na najbližjem otroškem igrišču. Razdejanje na novomeških otroških igriščih raziskuje policija.

Kot je sporočil M. V. iz Vavte vasi, v Žužemberku ne ukrepa nihče. V tem kraju imajo borčevski spomenik, ki stoji v spomin na 1.250 preminulih borcev. "Tam gori kurijo in privajajo piknike, pa nihče tega ne prepreči! Ne bodo se odkupili, če na drugi strani gradijo farovž," je dejal in menil, da je to slovenski nacionalni spomenik in da se na nobenem spomeniku ne spodobi kriti in prirediti zabave.

Ne spodobi se tudi, če si človek kipi čevlje, ti pa se mu ob prvih korakih pomečajo in odlepijo. Katarina iz Dolenjskih Toplic jih je maja kupila v Dvojki v novomeških javnih skladniščih. Tri dni po nakupu je čevlje nesla v reklamacijo, pa jo je, kot trdi, prodajalka zavrnila, češ da niso sposobovalnica. Ker čevljev niti čevljari ni hotel sprejeti v popravilo, jih

je spravila v omaro. Marija Tisovec, poslovodkinja v Dvojki, nam je zatrdila, da pri njih vedno sprejemajo reklamacije. "Ce stranka vrne čevlje v tednu, nji takoj damo nove, če je minilo že dalj časa, jih tudi popravimo. Reklamacijo zavrnemo le, če opazimo, da je stranka sama povražila poškodbo," je dejala. Povedala je še, da znajo tudi nekatere straže.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakrsne koli težave, lahko poklicete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 19. in 21. uro. Na vaš klic bo čakala pedagoginja prof. Marija Gabrijelčič.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak pondeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremeniли, morda koga počivalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovornega vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vseh vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

LJUBITELJICA KODRAVČKOV - Nada Štaher s Čateža ob Savi zna delati z ljubkimi psički, saj jo ubogajo približno tako, kot podobne živalce cirkuskega dreserja. Svoje kodravčke ima na svoj način ostržene, podobne pričeske pa radi naredi tudi drugim kodravčkom, ki jih Nadi zaupajo lastniku. (Foto: M. Vesel)

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGOĐE ZAPISAL JOŽE DULAR

Tikaj me!

Oton Župančič viniški učiteljci Poldki Bavdkovi, ko sta se po dolgih letih spet srečala in ga je ta spoštljivo vikala.

"Poldka, tikaj me!" ji je rekel, "saj me še tikati nimaš kaj."

Kaj ni tam pekarna?

V stanovanju dr. Frana Zwittra zazvoni telefon. Profesor dvigne slušalko:

"Halo! Želite?"

Glas iz telefona: "Ali imate še kaj kruha?"

"Bom pogledal," reče profesor in odide v kuhinjo.

Ko se vrne k telefonu, pove:

"Kake pol kile ga je še."

Zopet glas v telefonu:

"Kaj ni tam pekarna?"

"Ne! Zasebno stanovanje."

Dobri voli

Žumberčan je mešetaril za vole, pa ga je kupec vprašal:

"Kakvi su ti vole, Gabre?"

"E, pa vidiš: jaki, dobiti, mirni! Možeš jim slobodno sesti na rógove."

Kupčeva žena pa za moževim hrbotom:

"E, moj Gabre, pričaš, kakvi su, a nisi nikad ove volove ni vid